

KIURUVEESI

LUOMU-SUOMEN PÄÄKAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 2021

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

30.3.2022

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021	3
PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA	4
1. TOIMINTAKERTOMUS	7
1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset	7
1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	8
1.2.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
1.2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.2.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	11
1.2.4 Kaupungin henkilöstö	14
1.2.5 Ympäristöasiat	15
1.2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	17
1.2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	19
1.3 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	27
1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	31
1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	31
1.4.2 Toiminnan rahoitus	36
1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	39
1.6 Kokonaistulot ja – menot (1000 euroa)	42
1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous	43
1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	43
1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus	49
1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	49
1.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	50
1.7.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	50
1.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	52
1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	56
1.8.1 Asiaa koskeva sääntely	56
1.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely	56
1.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	56
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	59
2.1 Seurantaa koskeva sääntely	59
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	59
2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	95
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	95
2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	97
2.3.3 Investointiosan toteutuminen	99
2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen	107
3. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	109
3.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset	109
3.1.1 Vesi- ja viemärilaitos / taseyksikkö	109
3.1.2 Ruokahuollon ja ulkopuolisille vuokrattujen tilojen eriyttäminen	115
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	116
4.1 Kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot	116

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021

”Ennustaminen on vaikeaa, varsinkin tulevaisuuden ennustaminen.”

Kiuruveden kaupungin tilinpäätös osoittaa 765.358,68 euroa ylijäämää vuodelta 2021. Valtion maksamat koronatuet vaikuttivat mm. positiivisesti kaupungin tulokseen, sillä Kiuruveden kaupunki sai koronan takia harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta kertomusvuonna Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän kautta yli miljoona euroa. Tämän myötä kaupungin maksuosuus allittui Ylä-Savon sotelle vajaat 1,5 milj. €budjetoidusta.

Vuonna 2021 ja osana Kiuruveden kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa tytäryhtiö Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy asetettiin ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.5.2021 välittömästi vapaaehtoiseen selvitystilaan osana yhtiön purkumenettelyä. 15.12.2021 valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen mukaisesti yhtiön lainojen, varojen ja kaikkien velvoitteiden siirron kaupungin vastuulle.

Valtio on ollut viime vuosina taloudellisessa mielessä suopea kuntia kohtaan, mutta lähivuosina on ennakoitavissa, että taloudellinen ruuvi kiristyy myös valtion toimesta ja sen vaikutukset näkyvät myös kuntien valtionosuuksissa. Kiuruvedellä talouden suunnitteluvuosiin on siis varauduttava riittävällä tarmolla ja ajoissa sekä huolehdittava omasta kehittämistyöstä kaikilla osa-alueilla. Vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueuudistus vaikuttaa merkittävästi kaupunkimme verotuloihin ja valtionosuuksiin. Muutos koko kuntataloudessa on merkittävä. Lisäksi on otettava huomioon se, että Kiuruvedellä on edessä isot investointipäätökset talouden suunnitteluvuosina.

Vaikka vuonna 2020 alkanut koronapandemia on varjostanut edelleen meidän jokaisen arkea ja elämää, niin Kiuruvedellä ei olla kuitenkaan jääty tuleen makaamaan. Tässä tilanteessa korostuu se, että keskitymme yhdessä vahvaan tulevaisuustyöhön.

Uudistunut johtoryhmä sekä uusi kaupunginvaltuusto aloittivat loppusyksystä 2021 kaupunkistrategian kokoamisen vuosille 2022–2025. On ilo huomata, miten henkilöstö, kaupunkilaiset ja yrittäjät ovat lähteneet mukaan tähän tulevaisuustyöhön. Uusi päivitetty kaupunkistrategia integroidaan hyväksymisensä jälkeen vahvasti osaksi koko organisaation toimintaa ja sen jalkauttamiseen työyksiköissä panostetaan erityisesti.

Kiitokset kaupungin luottamushenkilöille vastuullisesta ja kehittämismyönteisestä päätöksenteosta ja hyvästä yhteistyöstä. Kaupungin henkilökunnalle kuuluu kiitos mittavasta työpanoksesta, jolla selvittiin normaalin palvelutoiminnan lisäksi myös poikkeusolojen vaatimista nopeistakin uusista järjestelyistä.

Mennään rohkeasti ja ilolla kohti tulevaa - yhdessä!

Kiuruvedellä 20.3.2022

Juha-Pekka Rusanen
Kiuruveden kaupunginjohtaja

PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA

Yleistä

Kiuruveden kunta on perustettu vuonna 1873. Kiuruvesi muuttui kaupungiksi vuoden 1993 alussa. Kaupungin kokonaispinta-ala on 1 423 km², josta vesistöjen osuus on 6,7 %. Kaupungin halki kulkee valtatie 27, jota myöten on sekä 4- että 5-tielle matkaa noin 30 km. Kiuruveden halki kulkee Iisalmi-Ylivieska rautatie. Lähin reittiliikennekenttä on Kuopion lentoasema Rissala. Kiuruvesi kuuluu Ylä-Savon seutukuntaan.

Väestö rakenne ja väestökehitys sekä muuttoliike

Vuoden 2021 alussa Kiuruvedellä oli asukkaita 7 854 ja Pohjois-Savon liiton ennakkotiedon mukaan vuoden lopussa 7 758, joten väestö väheni kertomusvuonna 96 hengellä. Ennakkotietojen mukaan elävänä syntyneitä oli 61 (v. 2020, 73) ja kuolleita 116 (v. 2020, 140) eli nettomuutos tältä osin oli -55 (v.2020, -67). Nettomaahanmuutto oli 7 henkilöä. Asukkaita oli 5,8 henkilöä / maa-km² ja taajamissa väestöstä asui noin puolet. Pohjois-Savon kuntien välinen nettomuutto oli 735 henkilöä.

Seuraavassa taulukossa on Ylä-Savon kuntien väestömuutosten ennakkotiedot tammi-joulukuussa 2021 (Lähde: Pohjois-Savon liitto)

	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen netto-muutto	Netto-maahanmuutto	Kokonaismuutos tammi-jouluk. 2021	Vertailutietona tammi-jouluk. 2020	Ennakkoväkiluku 31.12.2021
Iisalmi	148	295	-147	-58	42	-164	-244	20 960
Kiuruvesi	61	116	-55	-50	7	-96	-144	7 758
Keitele	11	36	-25	-35	4	-56	-47	2 099
Lapinlahti	69	143	-74	-43	8	-108	-127	9 250
Pielavesi	18	77	-59	1	9	-50	-70	4 271
Sonkajärvi	20	68	-48	-21	3	-65	-56	3 776
Vieremä	19	64	-45	-7	20	-32	-57	3 490
YHTEENSÄ	346	799	-453	-213	93	-571	-745	51 604

Väestön ikärakenne oli vuoden 2021 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan seuraava

	0-14 v	15 -64 v	65 v-
Kiuruvesi	14,35	53,67	31,98
Ylä-Savo	14,01	55,24	30,75
Pohjois-Savo	14,15	59,44	26,41
Koko maa	15,35	61,6	23,05

Työvoima, työllisyys, työpaikkarakenne ja pendelöinti

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tilastokatsauksen mukaan työvoimaa Kiuruvedellä oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 3 342 henkeä. Työttömiä oli 11,0 % työvoimasta eli yhteensä 366 henkeä (v. 2020, 553) ja heistä alle 25-vuotiaita 30 (v. 2020, 69). Edellisen vuoden lopussa työttömiä oli 16,5 %.

Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli Pohjois-Savossa joulukuun lopussa 4 736 henkilöä, mikä on 4,5 % viime vuotta enemmän.

Tilastokeskuksen tilaston mukaan vuoden 2020 lopussa Kiuruveden väestöstä, joka oli 7 854 henkeä, oli työvoimaa 3 245 henkeä (41,3 %) ja työvoiman ulkopuolella siten 4 609 henkeä (58,7 %). Työvoiman suhteellinen osuus koko väestöstä on ollut vuodesta 1990 lähtien keskimäärin 41 %, vaikka työvoiman kokonaismäärä on vähentynyt noin 1546 hengellä.

Kaupungin elinkeinorakenne oli 31.12.2019 seuraava: Alkutuotanto 24,8 %, jalostus 14,1 %, palvelut 59,2 %. Työpaikkoja oli yhteensä 2 456 (v. 2018, 2 479).

Vuonna 2019 työpaikkaomavaraisuus oli 83,4 % ja nettopendelöinti -488 henkilöä. Pendelöinnillä (sukkulöinnillä) tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella. Nettopendelöinnillä tarkoitetaan alueen ulkopuolella työssäkävien ja alueelle muualta töihin tulevien henkilöiden välistä erotusta. Positiivinen nettopendelöintiluku tarkoittaa, että alueelle tulevien työllisten määrä on suurempi kuin alueelta sen ulkopuolella työssäkävien määrä. Vuoden 2019 tilastot valmistuvat syksyllä 2021.

Viimeisimmät työssäkäyntiliikennettä kuvaavat tiedot ovat käytettävissä vuodelta 2019. Työssäkäyntiliikenne suuntautui pääasiassa lähialueelle Iisalmeen ja Vieremälle. Iisalmissa kävi töissä 391 henkeä ja Iisalimesta Kiuruvedellä 164 henkeä, joten nettopendelöinti oli Iisalmen osalta -227. Vieremällä kävi töissä 233 henkeä ja Vieremältä Kiuruvedellä 35 henkeä, joten nettopendelöinti oli Vieremän osalta -198.

Nettopendelöinnin kehitys vuosina 2011–2019 (Lähde: Pohjois-Savon liitto):

Työssäkäynti	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kiuruvedelle	392	399	425	436	403	368	413	446	425
Kiuruvedeltä	728	735	713	744	722	784	840	894	913
Netto-pendelöinti	-336	-336	-288	-308	-319	-416	-427	-448	-488

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde osoittaa sen, kuinka paljon lapsia ja vanhuksia on 100 työikäistä kohti (alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15–64-vuotiaiden määrään).

Kaupungin väestöllinen huoltosuhde oli 2000-luvun alussa 64,2. Vuonna 2020 väestöllinen huoltosuhde oli 83,8 ja tulee jatkossa edelleen heikkenemään.

Kaupungin väestöllisen huoltosuhteen kehitys 2000-luvulla

Vuosi	Ikäryhmä 0-14 v	Ikäryhmä 15–64 v	Ikäryhmä 65 v -	Asukkaita Yhteensä	Väestöllinen huoltosuhde
2000	1837	6310	2211	10358	64,2
2005	1670	5874	2201	9745	65,9
2010	1423	5574	2160	9157	64,3
2015	1295	4984	2321	8600	72,6
2016	1256	4832	2356	8444	74,8
2017	1213	4705	2365	8283	76,0
2018	1183	4569	2401	8153	78,4
2019	1154	4424	2420	7998	80,8
2020	1142	4273	2439	7854	83,8

Vuonna 2020 koko maan väestöllinen huoltosuhde oli 61,9, Pohjois-Savon maakunnan 67,4 ja Ylä-Savon seutukunnan 79,2.

Taloudellinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrää sataa työllistä kohden. Siihen vaikuttavat alueen työllisyystilanne sekä syntyvyys, väestön ikääntyminen ja muuttoliike. Korkea taloudellinen huoltosuhde heikentää veropohjaa ja lisää julkisia menoja.

Koronapandemian takia, työttömyys kasvoi ja työllisten määrä väheni vuonna 2020, mikä heikensi taloudellista huoltosuhdetta merkittävästi. Korkea huoltosuhde asettaa merkittäviä haasteita kuntataloudelle.

Kiuruvedellä huoltosuhde on korkeampi kuin Ylä-Savossa ja Pohjois-Savossa keskimäärin. Kaupungin taloudellisen huoltosuhteen kehitys 2000-luvulla:

Tilanne 31.12.	Kiuruvesi	Ylä-Savo	Pohjois-Savo	Koko maa
2000	204,4	183,1	166,0	132,5
2005	187,8	170,1	157,0	132,0
2010	186,3	165,5	151,5	131,1
2015	191,4	176,3	160,1	143,2
2016	183,8	170,6	157,1	141,8
2017	175,0	165,8	152,4	136,8
2018	178,5	166,0	149,2	132,5
2019	171,7	163,1	148,5	132,8
2020	190,5	178,0	158,5	144,6

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja (KuntaL 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöistä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3:1a §). Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 115 §).

Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimenperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi (KPL 3a:2 §).

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä sovelletaan kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin nähden erityislain asemassa. Siltä osin kuin mainittujen lakien säännökset poikkeavat toisistaan noudatetaan kuntalakia (KPL 8:5 §). Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (KuntaL 112 §). Myös konsernitilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia (KuntaL 114 §).

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kiuruveden kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 29 ja kaupunginhallituksen 10, vuoden 2021 lopussa.

	Kaupunginvaltuusto	Kaupunginhallitus
KESK	11	4
VAS	5	2
KOK	3	1
PS	4	1
KD	1	0
LIIK	5	2
Yhteensä	29	10

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat ja jäsenet vuoden 2021 lopussa.

Puheenjohtaja Tommi Tikka, KESK

1. varapuheenjohtaja Rauno Pikkarainen, VAS

2. varapuheenjohtaja Mika Lohva, PS

3. varapuheenjohtaja Janne Peltola, KOK

Ahponen Pentti	VAS
Grönfors Maritta	KD
Huttunen Kauko	PS
Huuskonen Marko	LIIK
Juntunen Risto	KESK
Kastari Tuija	KOK
Kattainen Teemu	KESK
Kilvensalmi Ahti	KOK
Kokkonen Mira	KESK
Kyllönen Eero	KESK
Kärkkäinen Ari	LIIK
Lappalainen Matti	LIIK
Lohva Mika	PS
Lonkila Miikka	LIIK
Nukari Heini	KESK
Peltola Janne	KOK
Pentikäinen Arja	KES
Piippo Seppo	VAS
Piippo Sirpa	VAS
Pikkarainen Rauno	VAS
Pöksyläinen Leena	LIIK
Remes Mikko	KESK
Siponen Markku	KESK
Tapaninen Juha	PS
Tenhunen Kirsi	VAS
Tikka Tommi	KESK
Tikkanen Arto	PS
Tikkanen Emmi	KESK
Toivanen Sisko	KESK

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat ja jäsenet vuoden 2021 lopussa.

Puheenjohtaja Markku Siponen, KESK
I varapuheenjohtaja Marko Huuskonen, LIIK

Siponen Markku	KESK
Huuskonen Marko	LIIK
Juntunen Risto	KESK
Kastari Tuija	KOK
Kokkonen Mira	KESK
Piippo Seppo	VAS
Pöksyläinen Leena	LIIK
Tenhunen Kirsi	VAS
Tikkanen Arto	PS
Tikkanen Emmi	KESK

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Jarmo Muiniekkä 22.11.2021 asti ja tämän jälkeen vs. kaupunginjohtaja Juha-Pekka Rusanen.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston sihteerinä toimi hallinto- ja talousjohtaja Anne Koljonen 31.5.2021 asti, tämän jälkeen Jarmo Muiniekkä, Kirsi Martikainen ja 22.11.2021 kokouksesta alkaen hallinto- ja talousjohtaja Juho Jukkola.

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan kaikki kaupungin toimielinten jäsenet ovat tilivelvollisia, kaupunginvaltuutettuja lukuun ottamatta. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat muun muassa toimielimen esittelijät ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavat viranhaltijat.

1.2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntatalous vuonna 2021, Kuntaliitto 7.2.2021

Vuoden 2021 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Talous vahvistui myös kuntayhtymissä. Tilikauden yhteenlaskettu tulos on 1,5 mrd euroa. Tulos on kuntatalousohjelman kehitysarvion mukainen eikä jäänyt kauas huippuvuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tuloksesta.

Korona kasvatti myös osaltaan kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, vajaa 8 prosenttia edellisvuoden erityisen maltilliseen kasvuun verrattuna. Tulokehitys pysyi menojen kehityksessä mukana. Ennen pandemiaa kuntien verotulojen kasvu on madallut noin kahden prosentin tuntumassa, mutta nyt verotulojen kehitys lähentelee jo 7 prosenttia. Kuntien yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi viime vuonna lähes 45 prosenttia.

Kuntien tuloja lisäsi myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä. Kunnilla oli myös kertaluontoisia myyntivoittoja, jotka tasapainottivat taloutta sadoilla miljoonilla.

Kertaluontoiset koronatuet tai muut tulot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten tulojen ja menojen epätasapainoa tai mittavia investointitarpeita. Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta on jo nyt suuri, ja esimerkiksi korkotason nousu tuo

lisäpainetta rahoituksen riittävyyteen. Samoin erot kuntakentän sisällä ovat huomattavia, joten keskiarvojen tarkastelu vie osin harhaan.

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin, jotka olivat ennakkotietojen mukaan 5,3 mrd euroa vuonna 2021. Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanotto tarpeen pienentymisenä. Investoinnit huomioiden kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajaat 800 miljoonaa euroa. Juoksevien kulujen rahoittamiseen otettiin velkaa vain noin 10 miljoonaa euroa.

Kuntatalouden tulevaisuutta haastavat määräaikaiset koronatuotet sekä sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kunnille mittavat velat ja kiinteistöt. Lähikuukausina tulee päättää uusista työllisyystoimista, kohdistaa julkisen sektorin resurssit tuottavasti sekä osoittaa julkisen sektorin laajeneville tehtäville aidosti riittävä ja kestävä rahoitus.

Kuntatalous Pohjois-Savo

Seuraavassa taulukossa vertaillaan kuntien ja kuntakonsernien lainakantaa ja kertynyttä yli-/alijäämää euroa/asukas vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan.

euroa/asukas	Lainakanta		Kertynyt ylijäämä+ / alijäämä-	
	Kunta	Kuntakonserni	Kunta	Kuntakonserni
Koko maa	3 448	7 457	2 293	2 678
Pohjois-Savo	3 564	8 251	1 046	756
Ylä-Savo	3 148	6 102	613	1 334
Kiuruvesi	4 042	7 189	1	449
Iisalmi	2 904	5 217	707	2 058
Sonkajärvi	2 279	5 309	1 408	1 416
Vieremä	1 972	8 116	2 198	3 774

Lähde: Kuntaliitto

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2021 Pohjois-Savon väkiluku kasvoi 131 asukkaalla. Maakunnan väkiluvun jyrkkä lasku alkoi taittua koronapandemian puhjettua vuonna 2020, jolloin väestötappio jäi 740 henkeen. Vuosina 2017–2019 väkiluku laski vielä 1 200–1 400 hengen vuosivauhtia.

Pohjois-Savon väestönkasvu perustuu muuttovoittoon. Pohjois-Savo keräsi muuttovoittoa muista maakunnista 735 henkeä, kun vuotta aiemmin muuttoliike oli 130 henkeä tappiolla. Vuosina 1990–2021 Pohjois-Savo on saanut muuttovoittoa muualta Suomesta vain kahdesti aiemmin. Edellinen muuttoennätys oli 97 henkeä, joten viime vuoden muuttovoitto on Pohjois-Savon näkökulmasta erittäin merkittävä. Ylipäättään yli 700 hengen muuttovoittoon ovat vuosina 1990–2021 yltäneet vain eteläisen Suomen suuret maakunnat Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi sekä 2000-luvun alussa Kanta-Häme. Lisäksi Pohjois-Savon väkilukua kasvatti viime vuonna ulkomailta saatu 577 hengen muuttovoitto.

Pohjois-Savon sisällä väestönkehitys vaihtelee kunnittain, ja maakunnan kasvu nojaa Kuopion runsaaseen muuttovoittoon. Ennakkotietojen mukaan Kuopio oli viime vuonna Suomen toiseksi muuttovetovoimaisin kunta Tampereen jälkeen. Eri puolilla Pohjois-Savo on kuitenkin huomattavissa hienoista veto- ja pitovoiman vahvistumista. Kuntien välistä muuttovoittoa saivat viime vuonna Kuopion ohella Siilinjärvi, Pielavesi, Suonenjoki, Vesanto, Kaavi ja Tuusniemi. Väkiluku kasvoi viime vuonna ainoastaan Kuopiossa ja Siilinjärvellä. Muualla maakunnassa väkilukua laskee etenkin korkeasta ikärakenteesta johtuva kuolleisuus ja alhainen syntyvyys.

Vaikka syntyneitä oli Pohjois-Savossa 92 enemmän kuin vuotta aiemmin, ylitti kuolleiden määrä syntyneet 1 173 hengellä.

1.2.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Koronapandemian vaikutus kaupungin talouteen

Myös vuosi 2021 oli osaltaan poikkeuksellinen koronasta johtuvien talousvaikutusten ja tukipakettien vuoksi. Tämän lisäksi koronapandemia on vaikuttanut kaupungin oman toiminnan tuloihin ja menoihin. Vuoden 2020 kaltaisesti koronapandemia heikentää kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen vertailukelpoisuutta aikaisempiin vuosiin verrattuna, koska tulot ja menot poikkeavat merkittävästi aikaisemmista vuosista. Koronapandemiasta aiheutuvia vaikutuksia kaupungin talouteen on avattu tarkemmin tilinpäätöksen tekstiosioissa sekä liitetiedoissa.

Kuntatalouden tukipaketti koronapandemiasta selviämiseen	
Valtionavustus Covid-19 kustannuksiin Y-S Soten kautta	1 056 988
Peruspalveluiden valtionosuuden korotus	55 609
Verotuloissa: Yhteisöveron jako- osuuden + 10% -yksikön korotus	528 241
Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen valtionavustukset ns. koronatuot tuloutettu v. 2021. Vuodelle 2022 jää käytettäväksi 305 €	152 675
Yhteensä vuosi 2021	1 793 513

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n purkautuminen

Yhtiön ainoa osakkeenomistaja on Kiuruveden kaupunki. Yhtiö on ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.5.2021 asetettu välittömästi vapaaehtoiseen selvitystilaan.

22.11.2021 § 76 kaupunginhallitus käsitteli Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n lainojen, varojen ja vastuiden siirtoa kaupungin vastuulle.

7.12.2021 § 333 kaupunginhallituksessa käsiteltiin selvitysmenettelyn tilasta ja hyväksyttiin ennakkojako sekä varojen ja vastuiden siirtäminen kaupungille. Lähtökohtana oli, että yhtiön kaikki varat, velat, vastuut ja velvoitteet siirtyvät Kiuruveden kaupungille 31.12.2021 klo 23.59.

Kiuruveden kaupunginhallitus päätti esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy kokouksen liitteenä olevan sopimusluonnoksen ja sitoutuu ottamaan vastatakseen sopimusluonnoksen mukaiset varat, velat ja vastuut; ja

1. valtuutti Kiuruveden kaupungin asiaa käsittelevät viranhaltijat tekemään sopimusluonnokseen vielä ennen allekirjoittamista mahdollisesti tarvittavat tarkennukset yhdessä selvitysmiehen kanssa ja allekirjoittamaan sopimuksen kaupungin puolesta; ja
2. valtuutti kaupunginjohtajan ja/tai hallinto- ja talousjohtajan edustamaan Kiuruveden kaupunkia Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n yhtiökokouksessa, joka käsittelee ja tarkastaa selvitysmiehen laatiman lopputilityksen (sis. selvitysmiehen kertomuksen), joka sisältää myös yksilöidyt tiedot mahdollista lopuista kaupungin vastuulle tulevista varoista, veloista ja vastuista.

3. valtuutti kaupunginjohtajan ja/tai hallinto- ja talousjohtajan tekemään mahdolliset muut teknisluonteiset toimenpiteet asian loppuun saattamiseksi.

15.12.2021 valtuusto hyväksyi yhtiön lainojen siirron kaupungin vastuulle sekä myös yhtiön kaikki muut varat ja vastuut. Valtuusto hyväksyi myös 7.12.2021 hallituksessa esitetyt asiat.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus

Kiuruveden kaupungin sote maksuosuus alitti noin 1,48 milj. euroa alkuperäisen talousarvion. Soten maksuosuus alitti noin 80 tuhatta euroa muutetun talousarvion.

Sote kuntayhtymän maksuosuuden toteutuminen vuosina 2012–2021

TP Vuosi	Maksuosuus (euroa)	Ylitys/-alitus alkuperäiseen talousarvioon (euroa)
2021	35 020 081	-1 479 919
2020	35 641 350	477 350
2019	35 282 415	1 992 415
2018	34 061 065	1 301 065
2017	33 799 621	59 621
2016	33 886 988	975 988
2015	33 820 002	1 020 002
2014	33 599 999	1 299 999
2013	32 526 343	1 526 323
2012	31 112 278	1 312 789

Kaupunginhallituksen nimeämän talouden tasapainotustyöryhmän toiminta

Kaupunginhallitus päätti 21.1.2019 § 7, että kaupungin talouden tasapainotusta varten laaditaan ohjelma vuosille 2019–2021. Lisäksi kaupunginhallitus nimesi talouden tasapainotusohjelman laatimista varten työryhmän, jonka työn pohjalta valmistui väliraportti 24.9.2019.

Työryhmä käytti apunaan ulkopuolista asiantuntijaa Perlacon Oy:tä ja vuoden 2020 alusta lukien käynnistyi yhteistyö Perlacon Oy:n kanssa. Työn alkuvaiheessa todettiin, että kaupungin talouden sopeutustarve on 2,5–3,0 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 28.9.2020 § 29 talouden tasapainotusohjelman vuosien 2020–2023 toimenpiteet. Vuosien 2020 ja 2021 aikana on toteutettu talouden tasapainotusohjelmassa olevia toimenpiteitä. Talouden tasapainottamiseen liittyvä työ jatkuu tasapainotusohjelman mukaisesti myös tulevina vuosina.

Talouden tasapainottamistyöryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana 8 kertaa. Vuoden 2021 aikana työryhmä ei ole kokoontunut. Vuoden 2021 aikana on toteutettu ja laitettu täytäntöön osaltaan aikaisemmin päätettyjä sopeuttamistoimenpiteitä.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon, joita kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt:

Valtuustoon nähden sitovien määrärahojen poikkeamat ovat seuraavassa taulukossa (yli 5 000 euroa)

(euroa, ulkoiset ja sisäiset)	Tuottojen alitukset (muutettuun talousarvioon verrattuna)	Menojen ylitykset (muutettuun talousarvioon verrattuna)
Käyttötalous		
Yleishallinto	32.243	(menot alittuivat 99.249)
Ruokahuolto	15.534	(menot alittuivat 46.860)
Elinkeinojen kehittäminen		81.608
Maataloushallinto	5.702	(menot alittuivat 19.853)
Työllisyyden hoitaminen		(menot alittuivat 17.700)
Sosiaalitoimi ja terveydenhuolto	(tuotot ylittyivät 7.407)	(menot alittuivat 71.288)
Hallinto sivistyslautakunta		
Varhaiskasvatus	(tuotot ylittyivät 26.088)	50.285
Peruskoulutus	(tuotot ylittyivät 40.843)	(menot alittuivat 76.750)
Lukiokoulutus		
Kansalaisopisto	19.641	(menot alittuivat 42.017)
Sivistyspalvelut		(menot alittuivat 24.771)
Vapaa-aikapalvelut	8.072	(menot alittuivat 42.980)
Hallinto (Tekpa)	(tuotot ylittyivät 5.970)	9.649
Rakennusvalvonta	5.970	(menot alittuivat 18.285)
Tiet ja alueet	(tuotot ylittyivät 26.998)	26.193
Kiinteistöt	(tuotot ylittyivät 93.365)	147.761
Vesi ja viemärilaitos	(tuotot ylittyivät 28.650)	(menot alittuivat 15.562)

Investointiosan toteutumisen yhteensä	TA+muutokset 2021	TP 2021
Menot	5 164 244	4 170 026
Tulot	310 007	250 851
Netto	4 854 237	3 919 175

1.2.4 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä 31.12. vuosina 2015–2021

	Vakinaiset (kokoaika)	Sijaiset	Määräaikaiset (ml. oppisop.)	Työllistetyt	YHT.
2021	261	27	83	5	376
2020	258	27	78	2	365
2019	249	16	75	3	378
2018	247	18	67	3	375
2017	243	22	64	7	386
2016	249	13	66	1	373
2015	257	20	27	4	350

Henkilöstömäärä palvelukeskuksittain 31.12. vuosina 2015–2021

	Yleis- palvelu- keskus	Opetus- ja sivistys- palvelukeskus	Tekninen palvelu- keskus	YHT.
2021	58	269	49	376
2020	54	261	50	365
2019	58	270	50	378
2018	58	265	52	375
2017	60	267	59	386
2016	56	265	52	373
2015	56	238	52	346

Henkilöstön ikärakenne

Kiuruveden kaupungin henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2021 lopussa 50,33 vuotta. Vuonna 2020 Kiuruveden kaupungin henkilöstön keski-ikä oli 50,7 vuotta ja kunta-alalla keskimäärin keski-ikä oli 45,6 vuotta.

Henkilöstön ikärakenne 31.12.2021 (henkilöiden lukumäärä)

	15-29 v.	30-39 v.	40-49 v.	50-59 v.	60-
2021	25	63	82	137	69
2020	20	65	75	141	64
2019	16	69	79	138	68
2018	19	66	75	147	64
2017	18	64	95	145	51
2016	22	61	94	145	34
2015	33	47	86	150	39

Sairauspoissaolopäivät

Sairauspoissaoloja oli vuoden 2021 aikana 10,55 työpäivää henkilöä kohti (edellisenä vuonna 11,13 työpäivää henkilöä kohti).

Työterveyshuolto

Kaupungin henkilöstön työterveyspalvelut tuotti Suomen Terveystalo Oy. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat 112 132,55 euroa, josta luokan I (ennaltaehkäisevä) osuus oli 58 294,43 euroa ja luokan II (sairaanhoito) osuus oli 53 838,12 euroa. Kela korvaa kustannuksista noin puolet. Vuonna 2020 työterveyshuollon kustannukset olivat noin 107 943 euroa.

Henkilöstömenot

Vuoden 2021 henkilöstökulut olivat yhteensä noin 15,2 milj. euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli noin 11,5 milj. euroa ja henkilösivukulujen osuus oli noin 3,7 milj. euroa.

Laajemmin kaupungin henkilöstöasioita esitellään erillisessä henkilöstöraportissa.

1.2.5 Ympäristöasiat

Jätevesien käsittely

Itä-Suomen Aluehallintovirasto antoi 21.4.2020 päätöksensä Kiuruveden kaupungin Vesihuoltolaitoksen 30.11.2017 jättämään lupahakemukseen Kuorevirran jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamisesta ja vesilain mukaisesta luvasta jätevesien vaikutusalueen virtausolosuhteiden parantamiseksi.

Lupamääräyksen nro 2 mukaan jätevesi on käsiteltävä 1.1.2022 alkaen niin, että tavoitteena on ammoniumtypen vähintään 80 prosentin poistoteho. Lupamääräyksen nro 7 mukaan jätevedenpuhdistamon saneerauksen toinen vaihe (jätevedenkäsittelyn uudistaminen ja rakennustekniset muutokset) on tehtävä ja otettava käyttöön 31.12.2021 mennessä. Saneerauksen toinen vaihe valmistui suunnitellussa aikataulussa ja on otettu käyttöön lupamääräyksen nro 7 mukaisesti.

Jätevedenpuhdistamon toisen vaiheen saneeraus sisälsi uuden jälkiselkeytysaltan, jälkidesinfioinnin ja valmiuden ammoniumtypen poistoon. Pääprosessi muuttui kaksilinjaiseksi, mikä paransi toimintavarmuutta. Nykyisten betonialtaiden päällä oleva rakennus peruskorjattiin ja altaat saneerattiin perusteellisesti. Valvomo- ja sosiaalityöt sijoitettiin erilliseen rakennukseen puhdistamon viereen. Myös sähkö- ja automaatiojärjestelmä ja koneisto saneerattiin.

Lupamääräyksen nro 5 mukaan viemäriverkkoon joutuvien vuoto- ja hulevesien määrä on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Viemäriverkoston vuotovesien vähentämiseen tähtäävää saneerausohjelmaa (25.1.2016) on noudatettava ja korjaustoimia on tehtävä siten, että vuotovesien määrä saadaan rajoitettua keskimäärin enintään 30 prosenttiin puhdistamon tulovirtaamasta. Jätevesiviemäriverkoston saneeraukset painoutuivat vuonna 2021 Yhtylän Metsäpolun alueelle. 2021 vuotovesien määrä oli noin 39,2 % puhdistamon tulovirtaamasta.

Vesitalousluvan lupamääräyksen nro 8 mukaan kunnostustyöt purkuputken virtausolosuhteiden parantamiseksi on tehtävä vuoden 2023 loppuun mennessä. Ruoppaustyöt kilpailutettiin vuoden 2021 lopussa ja työ toteutetaan vuoden 2022 aikana.

Ympäristö- ja terveystalvontapalveluiden tunnuslukuja

Taulukossa on Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveystalvontapalveluiden – vastuualueen toimittamat ympäristönsuojelun suoritteet vuodelta 2021 ja vertailuna vuoden 2020 luvut.

Ympäristönsuojelu

	Iisalmi	Kiuruvesi	Sonkajärvi	Vieremä	Pielavesi	Yhteensä
Luvat	5	0	4	3	6	18
2020	7	11	2	12	5	37
Ilmoitukset	44	32	23	32	22	153
2020	20	14	5	7	8	54
Tarkastukset	89	40	37	61	39	266
2020	66	28	23	56	35	208
Lausunnot	17	8	8	5	6	44
2020	13	4	7	5	9	38
Yhteensä	155	80	72	101	73	481
2020	106	57	37	80	57	337

Eläinlääkintä

	Iisalmi	Kiuruvesi	Sonkajärvi	Vieremä	Yhteensä
Tilakäynnit	939	2411	897	1732	5979
2020	898	2315	825	1839	5877
Pieneläinkäynnit	5336	1818	766	885	8805
2020	5017	1883	612	865	8377
Navettatarkastukset	4	0	0	0	4
2020	5	1	0	1	7
Terveydenhuoltokäynnit	49	102	67	77	295
2020	68	220	106	92	486
Yhteensä	6328	4331	1730	2694	15083
2020	5988	4419	1543	2797	14747

Subventiot (euroa)

	Iisalmi	Kiuruvesi	Sonkajärvi	Vieremä	Yhteensä
Eläinlääkintähuollon subventiot	7128	18380	6142	9110	40760
2020	4627	15763	6155	8962	35507

Terveystalvontan suoritteet. Vuoden 2020–2021 lukuja ei voida verrata edellisiin vuosiin, koska tilastointijärjestelmä muuttui vuonna 2020.

	Iisalmi	Kiuruvesi	Sonkajärvi	Vieremä	Yhteensä
Elintarvikevalvonta	200	22	29	13	264
2020	167	51	37	24	279
Muu terveystalvonta	226	43	31	32	332
2020	137	35	28	18	218
Yhteensä	426	65	60	45	596
2020	304	86	65	42	497

1.2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin sellaiset seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäkymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Kaupungin taloudellinen tilanne ja tuleva kehitys

Kaupunkistrategian yksi osa-alue on tasapainoinen ja mahdollistava talous. Osa-alueen tavoitteet

- Hoidamme taloutta niin, että tulot ja menot ovat tasapainossa ja tase on terve.
- Investoimme maltillisesti ja otamme vuosikatteen huomioon.
- Voimme käyttää sijoitusvarojen tuottoja kaikkiin investointeihin.
- Ohjaamme aktiivisesti tytäryhtiöiden taloutta niin, että ne ovat tasapainossa. Olemme aktiivisia myös muissa konserniyhteisöissä.

Kaupungin taloutta on vuoden 2021 aikana rasittanut tytäryhtiön Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n purkautuminen, jonka vuoksi satunnaisiin kuluihin kirjattiin 2,744 milj. euroa sekä arvonalentumisiin kirjattiin 346 477 euroa. Yrityskiinteistöt Oy:ltä siirtyi lainoja kaupungille 2,952 milj. euroa, näiden lainojen lyhennykset rasittavat kaupungin rahavaroja seuraavina vuosina. Vuonna 2022 näiden lainojen lyhennykset ja korot ovat noin 1,2 milj. euroa.

Yrityskiinteistöltä siirtyvissä varoissa oli 7 rakennusta ja kolmen eri kiinteistöosakeyhtiön liikehuoneistoa. Nämä kiinteistöt ja liikehuoneistot rasittavat jatkossa kiinteistötulosaluetta.

Arvonalentumisiin kirjattiin myös Itä-Suomen päihdehuollon purkautumisesta johtuva kuntayhtymäosuus 19 669 euroa. Muihin rahoitustuottoihin kirjattiin kaupungille palautunut osuus Itä-Suomen Päihdehuolto ky:n peruspääomasta 16 169 € Aikaisempina vuosina oli muun muassa Kiuruveden Yrityskiinteistöjen osakkeiden arvonalentumiskirjaukset noin 5,5 milj. euroa ja Savon Kuituverkko Oy:n takaustappiot 0,4 milj. euroa.

Vuoden 2021 tilinpäätöksen ylijäämä on noin 765 000 euroa ja taseessa on edellisten vuosien ylijäämää 7 873,22 euroa.

Kaupunginhallitus päätti 21.1.2019, että kaupungin talouden tasapainotusta varten laaditaan ohjelma vuosille 2019–2021. Lisäksi kaupunginhallitus nimesi talouden tasapainotusohjelman laatimista varten työryhmän. Työryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana 8 kertaa, vuoden 2021 aikana työryhmä ei ole kokoontunut. Työryhmän aloitteesta kaupungissa käynnistyi vuoden 2020 alussa talouden sopeutustyö yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa. Talouden sopeutustarve on 2,5–3,0 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 28.9.2020 § 29 talouden tasapainotusohjelman vuosien 2020–2023 toimenpiteet. Talouden tasapainottamiseen liittyvä työ ja tasapainotusohjelmassa olevien toimenpiteiden toteuttaminen tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

Sote maksuosuus ja terveystampus

Vuoden 2021 SOTE kuntayhtymän maksuosuus alitti alkuperäisen talousarvion noin 1,5 milj. eurolla.

SOTE kuntayhtymän perussopimusta muutettiin 1.3.2021 alkaen siten, että eläinlääkintähuollon tilakustannukset Sonkajärven, Vieremän ja Kiuruveden osalta laskutetaan siltä jäsenkunnalta, jonka alueella tilat sijaitsevat. Iisalmen eläinklinikan kustannukset laskutetaan jäsenkunnilta asukaslukujen suhteessa. Eläinlääkintähuollon subventiot on jaettu aiheuttamisperiaatteen mukaan jäsenkunnille. Muut ympäristötoimen osuudet on jaettu asukaslukujen suhteessa.

Terveyskampus hankkeessa on toteutettu Iisalmen sairaalarakennuksen 1. vaiheen peruskorjaus ja 2. vaiheen uudisrakennus (Pulssi) joka valmistui ja otettiin käyttöön lokakuussa 2021. Rakentaminen on edennyt aikataulun ja vahvistetun kustannusarvion mukaisesti. Uudisrakennuksen toteutuksen kustannusarvio on 17,5 miljoonaa euroa, taloudellinen loppuselvitys on vielä vahvistumatta.

Suunnittelukaudella 2022–2024 Terveyskampuksessa tullaan toteuttamaan vielä 2. vaiheen peruskorjaus ja pysäköintiratkaisu, joiden kustannusarvio on yhteensä 15,4 miljoonaa euroa. Pysäköintiratkaisuun liittyen on kuntayhtymään saapunut valtuustoaloite, että tarve otettaisiin uudelleen tarkasteluun ja toteuttamiseksi kartoitettaisiin muitakin vaihtoehtoja.

Sote kuntayhtymän palvelutoiminta nykymuodossaan päättyy 31.12.2022.

Kaupungin tytäryhtiön Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n talous

Yhtiön ainoa osakkeenomistaja on Kiuruveden kaupunki. Yhtiö on ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.5.2021 asetettu välittömästi vapaaehtoiseen selvitystilaan.

7.12.2021 § 333 kaupunginhallituksessa käsiteltiin selvitysmenettelyn tilasta ja hyväksyttiin ennakkojako sekä varojen ja vastuiden siirtäminen kaupungille. Lähtökohtana oli, että yhtiön kaikki varat, velat, vastuut ja velvoitteet siirtyvät Kiuruveden kaupungille 31.12.2021 klo 23.59.

15.12.2021 valtuusto hyväksyi yhtiön lainojen siirron kaupungin vastuulle sekä myös yhtiön kaikki muut varat ja vastuut. Valtuusto hyväksyi myös 7.12.2021 hallituksessa esitetyt asiat.

Tuleva kehitys

Tuleva kehitys näyttää edelleen huolestuttavalta etenkin väestön vähenemisen vuoksi ja väestön ikärakenteesta johtuvan palvelutarpeen kasvun vuoksi. Pohjois-Savon hyvinvointialueen merkitys kaupungin kannalta tulee olemaan merkittävä ja voi osaltaan vaikuttaa vakauttavasti kaupungin tulevan kehityksen arviointimahdollisuuksiin jatkossa. Talouden tasapainotusohjelman vuosien 2020–2023 toimenpiteitä tulee toimeenpanna ja talouden tasapainottamista tulee tehdä myös tulevina vuosina. SOTE kuntayhtymä ja 1.1.2023 alkaen Pohjois-Savon hyvinvointialue tulee olemaan sopeutustyössä merkittävässä roolissa.

Venäjän 24.2.2022 käynnistämä sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan tuo epävarmuutta ja hankaloittaa tulevan kehityksen ennakoimista. Tällä hetkellä kaikki välilliset ja välittömät vaikutukset yhteiskuntaan ja taloudenpitoon eivät ole selvillä, koska hyökkäyksen kestästä ja lähikuukausien tapahtumista ei ole tarkempaa tietoa. Sota kuitenkin pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvu-uraa ja lisäksi Venäjän taloudelle asetettujen sanktioiden sekä Venäjän asettamien vastapakotteiden ja vasta sanktioiden negatiiviset vaikutukset ulottuvat myös Suomeen.

Sodan aiheuttama energian ja hyödykkeiden nousu välittyy nopeasti kuluttajahintoihin ja inflaatioon ja sitä kautta palkankorotusten tasoon, lisäksi vaikutus kulutukseen ja investointien kehitykseen voi syntyä sodan aiheuttamasta epävarmuudesta. Valtiolla aiheutuvien monipuolisten menopaineiden lisäksi kunnille aiheutuvia meno- ja muita vaikutuksia ovat mm. kuntien huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridivaikuttamiseen liittyvä varautumistoiminta sekä ukrainalaisten turvapaikanhakijoiden tai tilapäisen suojelun direktiivin perusteella maahan tulleiden henkilöiden palveluiden järjestäminen. Jos Venäjän sota Ukrainassa pitkittyy ja nostaa Suomessa työttömyyttä, kunnille aiheutuu työttömyyden hoidosta lisäkustannuksia.

Venäjän hyökkäyksellä on väistämättä vaikutuksia myös julkisen sektorin verokertymiin. Kuntatalous ei ole kuitenkaan verovaikutusten etulinjassa, vaan ensimmäiset

vaikutukset aiheutunevat kulutusveroihin. Myös yhteisöveroon välittyvät vaikutukset kohdistuvat voimakkaammin valtioon, sillä kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on pienempi kuin valtiolla. Kuntien merkittävin vero on kunnallisvero. Kunnallisveroa maksetaan myös etuuksista, mikä tasaa kunnallisverotuottoihin kohdistuvia heilahteluja. Sodalla ei ole merkitystä kiinteistöverotuksen tuottoon.

Hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.7.2021. Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikainen toimielin aloitti toimintansa 5.7.2021 ja toiminta päättyy, kun aluevaltuusto ja aluehallitus aloittavat toimintansa maaliskuussa 2022.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän jatkotoiminta tai vaihtoehtoisesti kuntayhtymän purkaminen selvitetään kuntayhtymän ja jäsenkuntien yhteistyönä. Tavoitteena on saada selvitys valmiiksi kevään aikana. Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuollon palvelut eivät siirry hyvinvointialueelle, joten jäsenkuntien on myös ratkaistava ko. palvelujen järjestämisen malli.

1.2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Koronapandemian kautta on jo edellisellä tilikaudella huomattu, kuinka merkittävät ja laajalle vaikuttavat seuraamukset yleisvaarallisella tartuntataudilla on koko yhteiskunnan toimintaan. Kiuruveden kaupungin toiminnan kannalta yhtenä merkittävimpinä riskinä voidaan edelleen pitää koronapandemiaa ja siitä mahdollisesti aiheutuvia seuraamuksia. Muilta osin kaupungin suurimmat riskit liittyvät henkilöstöön, kiinteistöomaisuuden kunnossapitoon ja paloturvallisuuteen, työturvallisuuteen, omaisuuteen liittyvään ilkeilyyn, ulkoistettujen palveluiden riskienhallinnan tai toiminnan varmistamisen tasoon, rauta- ja maantiellä kuljetettaviin kemikaalikuljetuksiin ja puuteollisuuden käsittelyterminaaliin. Lisäksi riskejä sisältyy ainakin tietojärjestelmiin ja rahoitukseen.

Kiuruveden kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.2.2018 kokouksessaan Kiuruveden kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet. Riskejä ja niiden hallintaa käsitellään vuosittain talousarviossa ja toimintakertomuksessa.

Tietojärjestelmien riskit (Hallinto- ja talousjohtaja)

Savon ICT-palvelut Oy tuottaa Kiuruveden kaupungin tietojärjestelmät ja niihin liittyvät ratkaisut.

Savon ICT-palvelut Oy on perustettu vuonna 2011, ja se toimii ICT-palvelujen tuottajana julkishallinnon organisaatioille.

Yhtiön omistajia ovat Iisalmen kaupunki, Kiuruveden kaupunki, Sonkajärven kunta, Vieremän kunta, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Lapinlahden kunta, Pielaveden kunta, Suonenjoen kaupunki ja Keiteleen kunta. Yhtiö tuottaa ICT-palveluja omistajien lisäksi myös muille julkishallinnon organisaatioille Savon alueella. Savon ICT-palvelut Oy tuottaa asiakkailleen tietoverkko-, tietoliikenne-, tietoturva-, työasema-, tietojärjestelmä- ja tukipalveluita, jotka takaavat julkisten palveluiden sujuvuuden Savossa.

Merkittävimmät tietojärjestelmiin liittyvät riskit liittyvät mahdollisiin ulkopuolisten tahojen tekemiin tietomurtoihin sekä haittaohjelmiin. Lisäksi myös vuoden 2021 osalta lisääntynyt kaupungin työntekijöiden etätyöskentely aiheuttaa omat haasteet tietojärjestelmien toimivuudelle sekä niiden asianmukaiselle käytölle.

Tietoturvariskit (yleispalvelukeskuksen johtaja)

Vuosi 2021 on edellisen vuoden tapaan ollut poikkeuksellinen maailmanlaajuisen COVID-19 koronaviruspandemian vuoksi. Pandemia on vaikuttanut myös Kiuruveden kaupungin toimintaan ja digitaalisten ratkaisujen käyttöön edellisen vuoden tapaan. Kaupungin toimintoja on jouduttu myös vuonna 2021 sulkemaan kokonaan tai osittain ja työn tekemistä on siirtynyt mahdollisuuksien mukaan etänä tehtäväksi digitaalisia järjestelmiä hyväksi käyttäen. Tietoturvan ja tietosuojan huomiointi korostui digitaalisten palveluiden käytön lisääntyessä.

Kiuruveden kaupunki yhdessä Savon ICT-palvelut Oy:n kanssa toteutti tietoturvaan liittyvän tapahtuman tammikuussa 2021 etätapahtumana.

Kiuruveden kaupungin tietoturva- ja tietosuojaorganisaatio on määritelty rooleineen ja vastuineen voimassa olevan lainsäädännön ja hallintosäännössä määriteltyjen toimivaltuuksien mukaisesti. Tietosuojan ja tietoturvan tulee olla työelämän perustaito ja se on osa kaupungin jokapäiväistä toimintaa.

Kiuruveden kaupungissa laaditaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä erillinen tietotilinpäätös. Tietotilinpäätöksen avulla Kiuruveden kaupunki seuraa ja kehittää tiedonhallintaan liittyviä toimintatapoja. Tietotilinpäätöksen tietosisältö on tiivistelmä tietosuojaan, tietoturvallisuuteen, riskienhallintaan, tiedonhallintaan, tietovarantoihin ja arkistotoimeen liittyvistä havainnoista, tärkeimmistä toimenpiteistä ja kehittämistarpeista.

Savon ICT-palvelut Oy tuottaa ICT-palveluja julkishallinnon organisaatioille, joihin olennaisena osana kuuluvat tietoturvaratkaisut. Teknisten ratkaisujen lisäksi kaupungin viranhaltijat ja työntekijät ovat merkittävässä asemassa vastaamassa omalta osaltaan arkipäivän tietoturvallisuudesta. Jokaisen ICT-laitteita käyttävän on syytä tiedostaa oma vastuunsa laitteiden käytöstä ja ohjeistuksen noudattamisesta. Huolimattomasta toiminnasta tai ohjeiden laiminlyönnistä voi aiheutua merkittävä vahinko kaupungin toiminnalle.

Etätyöskentelyn yleistyttyä tulee korostaa ICT- ja älylaitteiden huolellista käyttöä myös työpaikan ulkopuolella. Etätyössä esimies määrittelee työtehtävät, joita voit tehdä. Etätyön tekeminen pyritään rajaamaan sähköiseen tietoaimeistoon, jonka paljastuminen ei vaaranna tietoturvaa ja tietosuoja. Esimiehellä on velvollisuus tarkistaa, että työntekijällä on etätyön suorittamiseksi riittävät taidot ja tietämys päätelaitteiden ja niillä käsiteltävien tietojen tietoturvallisuudesta. Etätyössä on noudatettava hyvän tiedonhallinnan käytänteitä ja erityistä huolellisuusvelvoitetta tietosuojan turvaamiseksi.

Henkilöstön riskit (yleispalvelukeskuksen johtaja)

Henkilöstö on keskeinen voimavara kaupungin palvelutuotannossa, joten riskien tunnistaminen ja niiden ennakointi on tärkeä osa kaupungin toimintaa.

Avainhenkilöriski

Kaupunki on liian haavoittuvainen, jos sen toiminta on riippuvainen yhdestä henkilöstä. Avainhenkilöiden tunnistaminen sekä osaamisen ja tehtävien jakaminen varmistaa toiminnan jatkuvuuden yhden henkilön poissa ollessakin.

Avainhenkilöillä tarkoitetaan kaupungin toiminnan kannalta vaikeasti korvattavia henkilöitä, joilla on esimerkiksi runsaasti dokumentoimatonta ns. hiljaista tietoa omalta toimialtaan.

Henkilöllä voi olla monta vastuualuetta, pitkä kokemus tai tiettyä erikoisosaamista, jota on vaikea korvata. Kaupungin toiminnan kannalta kriittisiä avainhenkilöitä voi olla oman henkilöstön lisäksi yrityksen ulkopuolisissa sidosryhmissä, esimerkiksi Savo ICT-palvelut Oy:n avainhenkilö. Tällaisten avainhenkilöiden poissaolo tuntuu välittömästi muun henkilöstön lisääntyneenä kuormituksena.

Työntekijöiden avainroolit eivät saisi muodostua liian vahvoiksi. Kaupunki on liian haavoittuvainen, jos toiminnan jatkuvuus on riippuvainen yhdestä henkilöstä. Avainroolista voi tulla myös henkilölle itselleen rasite esimerkiksi suuren työmäärän tai tietokuorman vuoksi. Ongelmat alkavat näkyä esimerkiksi väsymisenä ja työuupumuksena. Liian vahvojen avainroolien muodostuminen voi olla haitallista myös työilmapiirin ja yhteishengen kannalta.

Avainhenkilön menetykseen tulee aina varautua ennakolta:

- Useamman henkilön tulisi hallita kaupungin keskeisimmät avaintehtävät.
- Varahenkilöjärjestelmät ja yhteistyö ovat hyviä tapoja jakaa työkuormitusta ja varmistaa toiminnan jatkuvuus myös yhden henkilön poissa ollessa.
- Kierrättämällä työtehtäviä harkitusti henkilöltä toiselle laajennetaan henkilöstön osaamista.
- Kirjalliset työohjeet ja työtehtävien dokumentointi varmistavat, että tieto ei ole vain yhden henkilön varassa.

Kaupungin avainhenkilöiden ja kriittisimpien tehtävien kirjaaminen sähköisiin järjestelmiin yhteisesti saatavalle tai paperille helpottaa haavoittuvimpien kohtien tunnistamista. Tulevina vuosina pyritään vähentämään avainhenkilöriskiä luomalla selkeämpiä työpareja sekä laajentamaan henkilöstön osaamista. Työyhteisössä tulisi olla valmiutta uusien työtehtävien oppimiseen ja oman osaamisen laajentamiseen. Työyhteisössä tulisi olla kannustava ilmapiiri omien tietojen ja taitojen jakamiseen sekä yhdessä oppimiseen. Henkilöstöä tullaan kannustamaan oppimaan uusia asioita yhdessä tekemisen kautta sekä jakamaan tietoa ja taitoja työkavereille. Mahdolliset avainhenkilöiden eläköitymiset pyritään ennakoimaan ja huomioimaan toiminnassa.

Vuoden 2021 aikana on edelleen tiivistetty eri palvelukeskusten henkilöstön yhteiskäyttöä ja työn kierrättämistä. Tavoitteena jatkossakin on, että yllättävissä poissaolo tai muissa vastaavissa tilanteissa on mahdollista hyödyntää organisaatiossa olevaa osaamista.

Yksipuolinen ikäjakauma on riski

Kaupunki työyhteisönä on haavoittuva, jos suuri osa henkilöstöstä on työsuhteensa lopussa tai alussa. Uusia henkilöitä rekrytoitaessa kaupungin palvelukseen, otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ikäjakaumaan liittyvät kysymykset. Vuoden 2021 rekrytoinnin ota osaltaan nuorentaneet ikäjakaumaa.

Henkilöstön työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin liittyvät riskit

Vuoden 2021 osalta jatkettiin edellisen vuoden tapaan työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin vaikuttavana tekijänä aktiivista tiedottamista ja uusien toimintatapojen käyttöön ottamista sekä turvallisten käytäntöjen välittämistä covid-19 pandemian johdosta. Työturvallisuuteen liittyvinä toimenpiteinä ohjeistettiin käyttämään suojaimia, välttämään lähikontakteja sekä pitämään tarvittavat neuvottelut ja palaverit etäyhteyden kautta. Turvallisuuteen liittyvänä toimenpiteenä myös kaupungintalon ovet sulkeutuivat useana eri jaksena ja ulkopuolisia henkilöitä otettiin tuolloin vastaan ainoastaan etukäteen sovittuina aikoina. Lisäksi tilakohtaisia henkilökurajoitteita otettiin käyttöön ja jouduttiin muuttamaan tilanteen mukaisesti. Tapaamisissa noudatettiin THL:n ja muiden terveystieteiden antamia ohjeita.

Vuosi 2021 lisäsi haasteita työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin osalta. Koronapandemia näkyy myös sairaspöissaolojen lisääntymisenä.

Henkilöstön työturvallisuusriskejä vähennetään työsuojelun toimintaohjelman mukaisilla toimenpiteillä ja muun muassa työturvallisuuskoulutuksella.

Työhyvinvoinnin edistäminen työpaikalla on työnantajan ja työntekijöiden yhteinen asia. Työterveyshuolto omalta osaltaan auttaa työhyvinvoinnin edistämistä ja työntekijöiden jaksamista. Kiuruveden kaupunki on panostanut työhyvinvointiin ja ergonomiaan muun muassa hankkimalla työntekijöille sähköpöytiä.

Lisäksi Varhaisen puuttumisen toimintamallin avulla pyritään ennakoimaan työkyvyn heikkenemisen uhkaa, korjaamaan heikentynyttä työkykyä ja edistämään sitä, että työntekijät jaksavat työssään mahdollisimman pitkään. Varhaisella tuella on selkeitä vaikutuksia niin sairauspoissaoloista ja varhaisesta eläköitymisestä aiheutuvien kustannusten vähenemiseen kuin myös organisaation tuottamien palvelujen laatuun ja tuloksellisuuteen. Kun työkykyongelmiin tartutaan ajoissa, on erilaisia toimintavaihtoehtoja enemmän käytössä. Varhainen tuki on työkyvyn heikkenemisen ennakointia ja kokonaisvaltaista työhyvinvoinnin edistämistä.

Yleishallintoon liittyvät riskit (yleispalvelukeskuksen johtaja)

Lainsäädännön muutokset

Valmiuslain käyttöönottoaminen korona-aikana

Covid-19 pandemian tilanne oli vuoden 2021 alussa vakaa, mutta helmikuun lopussa tartuntatautilanteen uudelleen pahentuessa, hallitus joutui toteamaan tarpeen tiukemmista toimenpiteistä. Hallitus totesi yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan jälleen poikkeusoloissa koronatilanteen vuoksi. Poikkeusolot tulivat voimaan 1.3.2021 ja valmiuslaki otettiin uudelleen käyttöön.

27.4.2021 valtioneuvosto antoi asetukset valmiuslain toimivaltuuksien käytön kumoamisesta ja totesi, että maassa eivät enää vallitse valmiuslain 3 §:ssä tarkoitetut poikkeusolot. Hallitus katsoi, että koronavirusepidemia on jatkossa hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin.

Laki tulotietojärjestelmästä

Laki tulotietojärjestelmästä tuli voimaan 16.1.2018. Tulorekisteri on kansallinen sähköinen tietokanta. Se sisältää kattavat palkka-, eläke- ja etuustiedot yksilötasolla. Tiedon tuottajat ilmoittavat tiedot ansiotuloista tulorekisteriin reaaliaikaisesti ja maksukohtaisesti. Ensimmäisessä vaiheessa eli vuodesta 2019 lähtien tulorekisteriin on ilmoitettu tiedot palkoista ja ansiotuloista. Vuodesta 2021 alkaen tulorekisteriin on tullut ilmoittaa myös eläke- ja etuustiedot. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin on koskenut kaikkia palkkatiedon maksajia heti 1.1.2019 alkaen ja kaikkia etuuden maksajia 1.1.2021 alkaen.

Vuodesta 2019 tulotietojen käyttäjiä on ollut: Verohallinto, Työllisyysrahasto sekä työeläkelaitokset ja Eläketurvakeskus (ETK) ja Kela.

Vuonna 2020 tietojen käyttäjiin liittyi Ahvenanmaan maakunta ja sen viranomaiset, kunnat ja kuntayhtymät, Liikenne-, Potilas- ja Tapaturmavakuutuskeskukset, Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonala, Tilastokeskus, Työllisyysrahaston aikuiskoulutusetuudet, työsuojeluviranomaiset, työttömyyskassat, vahinkovakuutusyhtiöt ja Valtiokonttori.

Vuonna 2021 tiedon käyttäjiin liittyi Ulosottolaitos.

EU:n tietosuojasetus

EU:n yleisen tietosuojasetuksen (GDPR) soveltaminen alkoi jo keväällä 2018. Kiuruveden kaupungissa vuodet 2019–2021 ovat olleet tietosuojan ja tietoturvan kehittämisvuosia. Rekisteröidyn informoinnin kehittäminen, henkilörekisterien kartoittaminen mm. tallentava kameravalvonta sekä Kiuruveden kaupungin tiedonhallintamalli 2020 ja kuvaus

asiakirjajulkisuuden toteuttamiseksi ovat olleet tärkeitä lain ja asetuksen edellyttämiä kehittämistoimenpiteitä.

Kaupungin henkilöstöä on ohjeistettu sisäisellä ”arjen tietosuojaa ja tietoturvaa” koulutuksella. Koulutuksessa on korostettu henkilöstön osallistumista yhteiseen tietoturva- ja tietosuojatyöhön. Vain puuttamalla ja tarttumalla tietosuojan ja tietoturvan epäkohtiin saadaan tietoturvallisempi toimintaympäristö.

Kiuruveden kaupungissa laaditaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä erillinen tietotilinpäätös. Tietotilinpäätöksen avulla Kiuruveden kaupunki seuraa ja kehittää tiedonhallintaan liittyviä toimintatapoja. Tietotilinpäätöksen tietosisältö on tiivistelmä tietosuojaan, tietoturvallisuuteen, riskienhallintaan, tiedonhallintaan, tietovarantoihin ja arkistotoimeen liittyvistä havainnoista, tärkeimmistä toimenpiteistä ja kehittämistarpeista.

Tietotilinpäätös toimii raportointityökaluna ja sen avulla kaupunki toteuttaa EU:n tietosuojasetuksessa edellytetyn tilintekovelvollisuuden. Tavoitteena on antaa johdolle, päättäjille ja kuntalaisille kuvaus tietojen käsittelyn nykytilasta sekä arvio tietosuojan ja tietoturvan toteutumisesta. Samalla tietotilinpäätös toimii sisäisen ja ulkoisen valvonnan apuvälineenä, johdon ja riskienhallinnan strategisena työvälineenä, oppimisen työkaluna ja luottamuksen rakentajana.

Saavutettavuusdirektiivi

Digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettu laki (306/2019) sisältää digitaalisten palvelujen saavutettavuusvaatimukset sekä viranomaisten digitaalisten palvelujen suunnittelua ja ylläpitoa sekä sähköisen tunnistamisen perusteita koskevat vaatimukset.

Saavutettavuuden edistäminen on olennainen osa julkisen hallinnon palveluiden digitalisointia. Saavutettavuudella tarkoitetaan, että verkkosivut ja mobiilisovellukset sekä niiden sisällöt ovat sellaisia, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää mitä niissä sanotaan. Saavutettavuusdirektiivissä säädetään julkisen hallinnon verkkopalveluiden saavutettavuuden minimitasosta sekä keinoista, joilla saavutettavuuden toteutumista valvotaan. Saavutettavuusvaatimusten lisäksi laissa säädetään viranomaisten digitaalisten palvelujen järjestämisestä ja veloitetaan julkisen hallinto tarjoamaan asiakkailleen mahdollisuuden viestiä viranomaisen kanssa sähköisesti.

Kaupungin saavutettavuusseloste on sähköisessä muodossa kaupungin kotisivuilla.

Tiedonhallintalaki

Tiedonhallinnan sääntelyn kannalta vuosi on ollut merkittävä, kun laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019 (tiedonhallintalaki) astui voimaan 1.1.2020. Yleislakina tiedonhallintalaki sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteen toimivuudesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta.

Tiedonhallintalaissa säädetään kuvausveloitteesta, tiedonhallintamallista ja laki korostaa tiedon elinkaarta ja tietoturvallisuuden huomiointia koko elinkaaren ajan. Tiedonhallintalaki kohdistuu tietoaineistoihin, jotka koostuvat asiakirjoista tai tiedoista, joista muodostuu asiakirjoja. Joten sääntely koskee julkisuuslain piiriin kuuluvia tietotoaineistoja ja asiakirjoja.

Tiedonhallintamalli on hallinnon sisäinen määräys ja sen tulee olla selkeä kuvaus laajennetusta tiedonhallinnasta. Mallissa kuvataan toimintaprosessit, tietovarannot, tietoaineistot, tietojärjestelmät ja tietoturvajärjestelyt sekä millaisia tietojärjestelmiin ja tietovarantoihin liittyviä kytköksiä kaupungilla on muihin toimijoihin.

Kiuruveden kaupungin tiedonhallintamallikooste ja kuvaus kaupungin tiedoista ja asiakirjoista asiakirjajulkisuuden toteuttamiseksi on hyväksytty kaupunginhallituksessa 23.11.2020 § 210. Tiedonhallintamallikooste on annettu tiedoksi valtuustolle 7.12.2020 § 58.

Sopimushallinta

Kaupungin käyttämien ostopalveluiden määrä on lisääntynyt huomattavasti. Näin ollen entistä useampi kunnallinen palvelu on ulkoistettu palveluntuottajalle, jonka toimintaa määritellään ensisijaisesti kaupungin ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa.

Palvelujen ulkoistamisen osalta on syytä muistaa, että kaupunki on velvollinen huolehtimaan lainsäädännön kuntalaisille takaamista palveluista ja oikeuksista, vaikka palvelun tuottaminen olisikin ulkoistettu yksityiselle tai yhdistykselle. Sopimuksissa tulisi huomioida entistä laajemmin vastuiden jakautuminen esimerkiksi kriisitilanteissa. Sopimusehdoissa tulisi myös entistä enemmän määritellä sanktioista tai muista seuraamuksista, mikäli palveluntuottajan tuottama palvelu ei vastaa sopimuksessa määriteltäviä laatutasoa ja – vaatimuksia.

Kaupungin sopimushallintaa tullaan jatkossa kehittämään ja parantamaan. Sopimusten seurantaan ja voimassaolon valvontaan on hankittu sähköinen työkalu.

Talouriskit (hallinto- ja talousjohtaja)

Kaupungin talous- ja rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen, lainanottoon ja korkoriskiin sekä sijoitustoimintaan. Muita riskejä ovat ainakin pitkäaikaiset sähkökatkokset, kyberriskit ja henkilöriskit.

Vuosia suunniteltu sote-uudistusta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.7.2021. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle ja tätä myötä niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.

Kaupungin lainamäärä nousi Yrityskiinteistön purkautumisen johdosta 2,95 milj. eurolla. Kaupungin noin 16,6 milj. euron pitkäaikaisesta lainakannasta 8,4 prosenttia on sidottu lyhytaikaisiin ja suhdanneherkkiin euribor - korkoihin, joihin liittyy korkoriski. Lisäksi lyhytaikaisia lainoja on 16,0 milj. euroa, koska niiden käyttämisestä on saatu merkittävä korkohyöty verrattuna pitkäaikaisiin lainoihin. Korkohyöty vuonna 2021 oli 71.529,45 euroa. Koko lainamäärä on 32,6 milj. euroa ja siitä 42,55 prosenttia on kiinteällä korolla ja 57,45 prosenttia euribor - korolla. Kesällä 2011 kaupunki teki 10 vuodeksi korkosuojaussopimuksen 2,0 milj. euron lainalle. Suojaus on ollut kaupungille epäedullinen alhaisen korkotason vuoksi. Maaliskuussa 2021, tämä korkosuojaus päättyi ja vuodelle 2021 kertyi tästä korkokuluja 15 450 euroa.

Sote – menojen määrä ja kasvu on ollut ja edelleen tulee olemaan yksi merkittävä talousriski. Koko sote kuntayhtymän olemassaolon ajan kaupungin omaa toimintaa on karsittu, jotta sote maksusuudet on voitu kattaa. Sote-palvelut siirtyvät Pohjois-Savon hyvinvointialueen järjestämisvastuulle 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueuudistuksen odotetaan tasoittavan merkittävästi sote-menojen kasvua ja kokonaismäärää tulevina vuosina.

Kaupungin sijoitusvarojen markkina-arvo oli vuoden 2021 lopussa noin 7,81 milj. euroa ja tasearvo oli noin 6,75 milj. euroa. Sijoitusvaroja ei ole kotiutettu vuonna 2021. Sijoitussalkkujen varat on sijoitettu kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen mukaisesti. Riskeihin on varauduttu hajauttamalla sijoituksia maantieteellisesti, toimialoittain ja arvopaperilajeittain. Sijoitusvaroja hoitaa kaksi ulkopuolista varainhoitajaa.

Tekninen palvelukeskus (teknisen palvelukeskuksen johtaja)

Hallinto (tekpa)

Henkilöstömäärän sopeutus palveluntarjontaa ja koko kunnan asukasmäärää vastaavaksi, ja sitä kautta riittävän vuosikatteen varmistamiseksi, on tärkeää, mutta samalla tulee huolehtia siitä, että myös uusia osajia rekrytoidaan ajoissa, sillä ammattilaiseksi kasvaminen vie aikansa. Eläkkeelle siirtyvillä on suuri määrä ammatillisesti ja rahallisesti arvokasta ns. hiljaista tietoa, jota voidaan siirtää nuoremmille parhaiten yhdessä työskennellen.

Kiinteistöt

Kaupungilla ei ole riittäviä taloudellisia resursseja huoltaa, korjata ja ylläpitää vanhenevia kiinteistöjä. Korjausvelka lisääntyy, kun sitä pitäisi pystyä vähentämään. Työpaikkojen sisäilmaongelmat johtuvat suurelta osin riittämättömistä taloudellisista resursseista. Vaarana on, että ennalta arvaamatta joudutaan mittaviin ja kalliisiin tilajärjestelyihin.

Kaupungin kiinteistöihin on kertynyt paljon korjausvelkaa eikä tilanteeseen lähivuosina ole näköpiirissä muutosta. Vuonna 2021 aloitettu koulu- ja kiinteistöselvitys tuo toivottavasti selkeästi esille seuraavan kymmenen vuoden aikana tulevat korjaustarpeet ja realistisen aikataulutuksen korjauksille. Kiinteistöjen korjausvelka on merkittävä riski.

Vesihuoltolaitos

Tekninen lautakunta on 3.7.2012 § 45 hyväksynyt Kiuruveden kaupungin vesihuoltolaitoksen riskianalyysin. Talousveden ja jäteveden osuudet on analyysissä käsitelty erikseen ja lisäksi se sisältää liiketaloudellisen osuuden.

Varautumistoimenpiteitä edellyttäville riskeille on esitetty todennäköinen seuraus vakavimman mukaan, todennäköisyys, vakavuus sekä varautumistoimenpide, jolla riskiä voidaan ehkäistä tai vähentää. Osalle arvioiduista operatiivisista riskeistä on esitetty varautumistoimenpiteitä ja varaosatarpeita. Laitteiden vaurioitumisesta tai henkilökunnan operointivirheistä johtuvat riskit ovat riskitasoltaan keskimääräisiä tai vähäisiä hyvän varautumistason ansiosta.

Laitteiden vaurioitumisella on työllistävä vaikutus, mutta useimmat laiteviat saadaan nopeasti korjattua ja lähes kaikille laitteille on olemassa varalaite, joten laitteiden korjaaminen ei vaikuta pitkäaikaisesti verkoston toimintaan. Taloudelliset riskit on jaettu asiakkaan, laite/tavarantoimittajan ja yleisen taloustilanteen muodostamiin riskeihin.

Riskianalyysissä on käyty läpi ne vesihuoltolaitoksen riskikohteet ja riskitekijät, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai taloudellisia menetyksiä laitokselle, verkostoille, henkilökunnalle ja ympäristölle.

Opetus- ja sivistyspalvelukeskus (sivistystoimen vastaava)

Sivistyspalvelukeskus käyttää edelleen viitteellisesti riskienhallinnan työkalua. Sen avulla esille saadut riskit ovat aika tavalla stabiileja vuodesta toiseen. Edelleen arvioinnin kautta nousee esille kolme riskiä, joihin ei ole juurikaan tullut muutosta. Ne ovat seuraavat:

1. Sisäilmaongelmat. Sisäilmaongelmia on esiintynyt useassa koulukiinteistössä ja varsinkin Nivan ja Yläkoulun osalta haetaan ratkaisua koulu- ja kiinteistöselvityksen avulla.
2. Piha-alueiden ja urheilualueiden liikenne. Myös tätä ongelmaa Nivan koulun pysäköintialueen osalta sekä urheilualueella hallitaan tällä hetkellä valvonnalla, mutta pysyviä ratkaisuja tehdään infran osalta myöhemmin.
3. Tukipalveluiden väheneminen. Sivistystoimen hallinto on säädetty niin ohueksi, että

särkymävaraa ei ole. Toimintojen ylläpito myös poikkeustilanteissa (esim. sairastapaukset) on vaikeutunut, koska sijaisia yhdistelmätoimiin ei ole. Tähän liittyy myös sijaisten saannin vaikeus niin opetuksen kuin varhaiskasvatuksen osalla. Ylipäätään monessa toiminnossa niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa koronan aiheuttamat henkilöstön poissaolot aiheuttavat toiminnalle haasteita ja rasittavat myös paikalla olevaa henkilöstöä.

1.3 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimintakertomuksessa on annettava tieto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §). Kaupunki antaa toiminta- kertomuksessa tiedot:

- Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty
- Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
- Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta (KuntaL 14 §, 39 §).

Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapojen tulee siten olla järjestelmällisiä ja dokumentoituja.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu muun muassa selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena, väärinkäytösten ehkäisynä.

Hallinto- ja johtamistapa

Eettiset periaatteet

Eettisyyden arviointi alkaa siitä, mihin laki loppuu. Lainsäädäntö asettaa päätöksenteolle pelkästään reunaehdot. Eettisesti kestävä kunnallinen päätöksenteko on sekä lainmukaista että yhdessä sovittuja arvoja toteuttavaa. Eettinen näkökulma tulee ottaa huomioon kaikessa kaupungin toiminnassa, esimerkiksi myös kaupungin tytäryhteisöissä. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunginhallituksen eettiset ohjeet 9.1.2017 § 19.

Säännöt ja ohjeet

Kaupungilla on vuonna 2017 laadittu hallintosääntö ja sitä on päivitetty vuonna 2018. Hallintosääntö on kaupungin säännöistä keskeisin ja sen toimivuuteen ja ajantasaisuuteen kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Kaupunginhallitus on 10.5.2021 § 127 ja kaupunginvaltuusto 24.5.2021 § 25 hyväksynyt hallintosäännön päivityksen. Sisäisen valvonnan ohje on vuodelta 2010 ja se tulee päivittää mahdollisimman pian. Suunnitelmissa jo aikaisemmin olleeseen sisäisen valvonnan ohjeeseen päivittämiseen ei ole ollut koronapandemian ja henkilöstössä tapahtuneiden muutosten takia riittävästi henkilöresursseja vuoden 2021 osalta. Ohje on kuitenkin vielä käyttökelpoinen. Vuoden 2019 joulukuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen. Kaikki kaupungin säännöt ja ohjeet pyritään pitämään jatkuvasti ajan tasalla.

Toimivallan jako

Hallintosääntö määrittelee toimivallan jaon.

Valvontatoimenpiteet

Erilaiset kontrollit

Palvelukeskusten johtajat laativat vuosittain raportin sisäisen valvonnan toteutumisesta tilivuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Raportin pohjalta laadittu kaupunginjohtajan raportti sisäisen valvonnan toteutumisesta toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä edelleen tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle helmikuun loppuun mennessä. Lautakunnat ovat valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessaan hyväksyneet sisäisen valvonnan suunnitelman koko valtuustokaudelle. Vuosittainen kaupunginjohtajalle toimitettu raportti perustuu edellä mainitun suunnitelman toteutumiseen. Yksittäisiä kontrollitoimenpiteitä kohdistetaan jatkuvasti esimerkiksi viranhaltijapäätöksiin, ostolaskuihin, kassasta maksuihin ja käteiskassoihin.

Suojaukset

Erilaisia suojauksia on tehty ICT-laitteisiin. Lainoista 2 milj. euroa oli suojattu 10 vuodeksi vuodesta 2011 alkaen. Suojaus oli koko ajan kaupungille epäedullinen. Suojaus päättyi maaliskuussa 2021. Lainasalkkua on muutenkin suojattu ottamalla lainoja erilaisilla ehdoilla; markkinakorolla ja kiinteällä korolla sekä lyhytaikaista ja pitkäaikaista lainaa.

Sopimusten hallinta

Kaupungin asiakirjahallintajärjestelmän päivittäminen aloitettiin vuoden 2019 alussa. Tähän kokonaisuuteen kuuluvana on otettu käyttöön sähköinen työkalu vuonna 2021. Nyt sopimuksia hallitaan palvelukeskuskohtaisesti perinteisin menetelmin. Pääperiaate on, että vastuu sopimuksen hallinnasta on allekirjoittajalla. Sopimusten hallinnan laiminlyönneistä ei ole tullut tietoa.

Tieto ja tiedonvälitys

Kuntalain mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kunnan on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa. Kunnan on verkkoviestinnässään huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei viedä yleiseen tietoverkkoon ja että yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä toteutuu. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

18.3.2019 kaupunginhallitus nimesi viestinnästä, tiedottamisesta ja markkinoinnista vastaavaksi viranhaltijaksi hallinto- ja talousjohtajan. Jokaisella Kiuruveden kaupungin työntekijällä on tiedotusvastuu. Tiedotusvastuun laajuus määräytyy henkilön työtehtävien ja vastuualueen mukaan. Kunkin palvelukeskuksen viestinnästä vastaa ja sitä johtaa kyseisen palvelukeskuksen johtaja.

Kaupungin tiedottaminen ja viestintä perustuu avoimuuteen. Kaupunki pyrkii oma-aloitteisesti ja aktiivisesti tiedottamaan omista asioistaan olivat ne sitten valmistelussa olevia asioita, jo tehtyjä päätöksiä tai muita kaupungin toimintaa tai palveluja koskevia asioita. Tiedottamisen ja viestinnän tavoitteena on omalta osaltaan edistää kaupungin strategian toteutumista sekä toimia kaupungin ja sen asukkaiden hyväksi. Kaupunki noudattaa mahdollisimman laajaa avoimuutta asiakirjojen julkisuuden osalta.

Kiuruveden kaupungin pääasiallinen tiedotusväline on kotisivut, jossa kerrotaan kaupungin toiminnasta ja palveluista sekä julkaistaan toimielinten esityslistat ja pöytäkirjat. Enenevässä määrin hyödynnetään tiedottamisessa myös muita sähköisiä kanavia (esim. Facebook). Asioista tiedotetaan myös lehdistön, sähköisten ilmoitustaulujen ja muiden viestintäkeinojen välityksellä. Tiedotusvälineille tiedotetaan asioista lähtökohtaisesti samanaan aikaan. Lisäksi tiedotusvälineille annetaan heidän tarvitsemansa tieto sekä yhteydenottopyyntöihin vastataan ilman aikeetonta viivästystä. Pyrkimyksenä on, että jokaisella kuntalaisella olisi yhtäläiset mahdollisuudet saada ja hankkia tietoa kunnan toiminnasta helposti ja ymmärrettävästi sekä osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan.

Seuranta

Sisäisen valvonnan toteutumista seurataan jatkuvasti palvelukeskuskohtaisesti ja kaupungin yleishallinnon (kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja) toimesta. Palvelukeskusten johtoryhmät (koostuu palvelukeskuksen johtajasta ja tulosaluevastaavista) seuraavat sisäisen valvonnan toteutumista. Yleisesti esimiesten tehtäviin kuuluu myös sisäisen valvonnan toteutumisen seuranta. Sisäisestä valvonnasta ei ole kaupungin sisällä järjestetty koulutustilaisuuksia. Osa henkilöstöstä ja luottamushenkilöistä ovat vain satunnaisesti osallistuneet aihetta käsittelevään koulutustilaisuuteen. Sisäisen valvonnan ohjeen päivittämisen yhteydessä on tarkoituksenmukaista järjestää koko kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille aiheesta koulutusta.

Arviointi

Sisäisen valvonnan toteutumisen systemaattista arviointia ei ole vielä tehty. Sisäistä valvontaa on arvioitu lähinnä käytännön tapausten yhteydessä palvelukeskusten sisällä ja kaupungin johtoryhmässä.

Kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuus

Sisäistä valvontaa ei ole kokonaisvaltaisesti kehitetty, mutta useita yksittäisiä toimenpiteitä on otettu käyttöön toiminnan muuttuessa väliaikaisesti tai pysyvästi. Kehittämistoimenpiteille on tarvetta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kaupungin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä, sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kaupungin riskienhallinnan tasoa ja riittävyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan (ml. päätöksenteko), investointeihin, rahoitukseen että vahinkoihin liittyvissä riskeissä. Riskit vaikuttavat toteutuessaan kaupungin asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä. Toimintaan, investointeihin ja rahoitukseen liittyvät riskit jäävät pääsääntöisesti kaupungin kannettavaksi. Vahinkoriskin toteutumisesta seuraavaa menoa tai menetystä voidaan rajata vakuuttamalla.

- Kaupunginvaltuuston hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja kaupunginhallituksen niiden soveltamiseksi antamat tarkemmat ohjeet ja niiden noudattaminen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.2.2018 § 4 riskienhallinnan periaatteet, joiden mukaan kaupungin sisäinen riskienhallinnan raportointi tehdään yhdenmukaisella menettelyllä toimintakertomuksessa. Siinä riskit, niiden arvioinnit, nykyiset ja tulevat hallintakeinot, raportoidaan kokonaisuudessaan eteenpäin siten, että riskit ovat keskinäisessä tärkeysjärjestyksessä. Merkittävimmille riskeille nimetyt hallintakeinot huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja budjetoinnissa. Kaupunginhallitus ei ole antanut tarkempia

ohjeita.

- Riskienhallinnan ja seurannan selkeä vastuunjako ja asiantuntemuksen riittävyys: Kaupunginvaltuuston hyväksymät riskienhallinnan periaatteet sisältävät myös vastuunjaon. Vastuu jakaantuu kaupunginvaltuustosta lähtien kaikkiin työntekijöihin. Asiantuntemusta on tarvetta lisätä erilaisilla koulutustilaisuuksilla.
- Kaupungin riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus: Palvelukeskukset ja tytäryhtiöt tekivät viimeksi syksyllä 2021 talousarvion valmistelun yhteydessä. Merkittävimmät riskit kirjattiin vuoden 2022 talousarvio ja taloussuunnitelma 2023–2024 kirjaan. Riskikartoitukset ovat kattavia ja ne tehdään siihen tarkoitettulla Excel – työkalulla. Kartoitus sisältää seuraavat kohdat: riskin alue, todennäköisyys, merkitys/vaikutus, riskin arvio, nykyiset hallintakeinot, nykyisen hallinnan taso ja tulevat hallintakeinot.
- Merkittävimpien riskien ja niiden hallitsemiseksi tehtävien toimien dokumentointi, seuranta- ja raportointikäytännöt sekä niiden toteutuminen, onnistuminen toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa. Merkittävimmät riskit nostetaan esiin talousarvioissa ja toimintakertomuksissa, mutta niiden syvällisemmässä analysoinnissa ja hallinnassa on vielä puutteita. Merkittävimpien riskien toteutumisen ajallista ennakkointia ei ole suoritettu.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteella on tehtävä arvio keskeisistä johtopäätöksistä (esimerkiksi ”kaupunginhallituksen kokonaisarvio”). Siihen liittyen tulee kuvata sisäisen valvonnan kehittämistoimenpiteitä voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Sisäisen valvonnan ohje tulee päivittää nykyisiä vaatimuksia vastaavaksi. Päivittämisen yhteydessä järjestetään koulutusta henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Samalla käsitellään myös sisäisen valvonnan toteutumisen arviointia ja kehittämistoimenpiteitä.

Selonteon valmistelu ja käsittely

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon valmistelu on osaksi vastuutettu palvelukeskuksille ja lautakunnille. Kaupunginjohtajan sisäisen valvonnan yhteenvetoraportti kaupunginhallitukselle sisältää myös palvelukeskusten sisäisen valvonnan toteutumisen. Itsearviointeja ja kokonaisarviointeja ei ole tehty. Kaupungin sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa ei ole havaittu puutteita.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintatuotot

Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat noin 60 276 euroa yli muutetun talousarvion. Toteutuminen oli 100,9 %. Toimintatuotot laskivat noin 717 632 euroa vuoteen 2020 verrattuna eli -9,18 %. Tukiin ja avustuksiin on vuonna 2021 tuloutettu koronatukia yhteensä 152 675 €

Toimintakulut

Ulkoiset toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 271 815 eurolla. Toteutuminen oli 99,6 %. Toimintakulut alittuivat noin 260 940 euroa vuoteen 2020 verrattuna eli -0,43 %. Kaupungin oman toiminnan toimintakulut kasvoivat 1,42 % ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus alittui -1,74 % vuoteen 2020 verrattuna.

Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion noin 194 300 eurolla. Henkilöstökulut kasvoivat vuoteen 2020 verrattuna noin 540 000 euroa eli 3,7 %.

Palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion noin 200 670 eurolla (sote kuntayhtymän maksuosuus ylitti alkuperäisen talousarvion noin 1,48 milj. euroa). Palvelujen ostot kasvoivat vuodesta 2020 noin 454 200 €

Avustukset alittivat muutetun talousarvion noin 12 577 eurolla. Toteutuminen oli 99,1 %. Avustukset väheni noin 1,6 milj. euroa vuoteen 2020 verrattuna. Avustuksiin kirjattiin vuonna 2020 esim. muita palvelusetelimenoja, jotka vuonna 2021 kirjattiin kirjauskäytännön muutoksen takia palvelujen ostoihin. Vuonna 2020 maksettiin avustuksia esim. Kiuruveden Yrityskiinteistölle 350 000 € sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille 505 000 euroa alijäämän kattamiseen, näitä menoja ei vuonna 2021 ollut. Avustuksia myönnettiin yhteensä lähes 1,3 milj. euroa seuraavasti (suluissa vuoden 2020 luku):

- lasten kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä sekä muut palvelusetelimenot yhteensä 290 456 euroa (859 870 euroa)
- avustukset yhteisöille ja kotitalouksille 372 626 euroa (1 437 264 euroa)
- työmarkkinatuen kuntaosuus 663 041 euroa (588 137 euroa)

Verotulot

Kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2021 oli 21,75 %.

Kunnallisveron (tuloveron) maksuunpanon kehitys vuosina 2012–2020 milj. euroa

Verovuosi	Milj.euroa	Kasvu- % Kiuruvesi	Kasvu- % koko maa
2020	21,2	5,7	2,6
2019	20,0	0,4	3,5
2018	20,0	0,6	2,4
2017	19,9	-4,5	-1,4
2016	20,8	0,3	0,8
2015	20,7	-2,9	1,6
2014	21,3	6,5	3,7
2013	20,0	2,4	3,9

Verotuloja kertyi yhteensä 26,5 miljoonaa euroa, joka on 534 371 euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa ennakoitiin. Kokonaisverokertymä kasvoi 1,9 milj. euroa edellisvuodesta (7,94 %). Verotuloja kertyi verolajeittain tarkasteltuna muutettuun talousarvioon verrattuna seuraavasti: tuloveroa noin 190 742 euroa arvioitua enemmän, yhteisöveroa 295 177 euroa arvioitua enemmän ja kiinteistöveroa 48 453 euroa arvioitua enemmän.

Seuraavassa taulukossa erittely verotulojen toteutumisesta vuosina 2018–2021 (1 000 €)

	2018	2019	2020	2021	muutos % 2020/2021
Kunnan tulovero	19 533	19 910	20 758	21 491	3,53
Yhteisövero	1 814	1 917	2 224	3 295	48,16
Kiinteistövero	1 708	1 719	1 563	1 709	9,34
Yhteensä	23 055	23 546	24 546	26 495	7,94

Koko maassa vuonna 2021 kerätyistä veroista 60,2 prosenttia tilitettiin valtiolle ja 33,8 prosenttia kunnille. Muita veronsaajia ovat lisäksi seurakunnat 1,2 prosentin ja Kela 4,8 prosentin osuuksilla.

Vuonna 2020 valtion osuus oli kerätyistä veroista 59,5 prosenttia, kuntien 34,6 prosenttia, seurakuntien 1,3 prosenttia ja Kelan 4,6 prosenttia.

Valtionosuudet

Valtionosuudet ylittivät muutetun talousarvion noin 103 387 eurolla. Valtionosuuksia kertyi 2 017 844 euroa vähemmän kuin vuonna 2020 eli 5,76 %. Valtionosuuksien kautta maksettu koronatuki vuonna 2021 oli 55 609 € vuonna 2020 tukipaketti oli 1 874 783 euroa.

Seuraavassa taulukossa on erittely valtionosuuksien toteutumisesta vuosina 2013–2021 (1 000 €)

Vuosi	Peruspalveluiden valtionosuus	Verotulontasaus	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	Muut	YHTEENSÄ
2021	19 857	8 539	-397	5 037	33 036
2020	21 349	8 329	-466	5 841	35 054
2019	22 368	8 215	-531		30 052
2018	23 042	8 222	-576		30 688
2017	23 280	8 555	-590		31 246
2016	23 848	8 272	-856		31 263
2015	22 847	8 342	-951		30 238
2014	23 516	7 664	-1 262		29 919
2013	23 778	7 255	-1 323		29 711

Taulukossa sarakkeessa muut on vuonna 2021 maksetut verotulomenetysten korvaukset 5 037 389 € Vuodesta 2020 alkaen kunnille maksettavat verotulomenetysten korvaukset on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta. Kirjanpidossa korvaukset kuitenkin kirjataan valtionosuuksiin ja eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Veroperustemuutosten korvaus on valtion korvaus kunnille lainsäädännön muutoksista johtuvista kunnallisverotulojen menetyksistä, eli saamatta jääneistä verotuloista.

Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuottojen ja rahoituskulujen (netto) oli muutetussa talousarviossa noin 962 000 euroa ja toteutuminen oli noin 1 116 700 000 euroa. Vuonna 2020 vastaava luku oli noin 724 300 euroa. Savon Energiaholding Oy:n osinkotuotot olivat noin 690 000 euroa.

Lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen sekä korkokulujen kehitys 2013–2021

	Korkokulut (euroa)	Lainat (milj.euroa)
2021	175 268	32,6
2020	169 634	31,7
2019	200 874	33,0
2018	216 402	30,2
2017	203 626	31,4
2016	213 146	29,2
2015	245 524	29,9
2014	341 824	29,6
2013	268 334	27,2

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmanmukaisia poistoja kirjattiin noin 3,168 milj. euroa ja lisäpoistoja noin 162 000 euroa. Lisäpoistoja kirjattiin pääasiassa Kiuruveden Yrityskiinteistöiltä siirtyneistä kahdesta rakennuksesta. Arvonalentumisiin kirjattiin mm. Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n osakaslainojen ja tytäryhtiön osakkeiden alaskirjaukset noin 346 000 euroa sekä Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymäosuudet noin 20 000 euroa

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoiset)	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot	7 096 565	7 814 197
Valmistus omaan käyttöön	62 520	82 774
Toimintakulut	-60 607 361	-60 868 300
Toimintakate	-53 448 276	-52 971 329
Verotulot	26 495 371	24 545 552
Valtionosuudet	33 036 167	35 054 011
Rahoitustuotot ja -kulut	1 116 692	724 323
Korkotuotot	83 745	19 282
Muut rahoitustuotot	1 265 945	1 076 909
Korkokulut	-175 268	-169 634
Muut rahoituskulut	-57 730	-202 234
Vuosikate	7 199 954	7 352 557
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 329 756	-3 182 257
Arvonalentumiset	-366 146	-762 837
Satunnaiset kulut	-2 744 178	0
Tilikauden tulos	759 874	3 407 463
Poistoeron muutos	-294 515	2 205
Varausten muutos	300 000	0
Tilikauden yli-/alijäämä	765 359	3 409 669

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	11,7	12,9
Vuosikate / Poistot ja arvonalent., %	195	186
Vuosikate, euroa/asukas	928	936
Asukasmäärä	7 758	7 854

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Kuntayhtymässä, jossa verorahoitusta ei ole, toimintakate on oltava ylijäämäinen. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo-rahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1.4.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoiset)	TP 2021	TP 2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 199 954	7 352 557
Satunnaiset erät, netto	-2 744 178	0
Tulorahoituksen korjauserät	-292 725	-744 735
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 170 026	-3 983 544
Rahoitusosuudet investointeihin	250 851	279 986
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	28 629	868 075
Toiminnan ja investointien rahavirta	272 506	3 772 339
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutos	52 818	132 576
Antolainasaamisten lisäykset	-22 320	-15 000
Antolainasaamisten vähennykset	75 138	147 576
Lainakannan muutokset	881 644	-1 228 291
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 951 560	240 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 069 916	-2 468 291
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	1 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-715 057	-1 299 330
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muut.	-6 117	-40 435
Saamisten muutos	-452 265	105 492
Korottomien velkojen muutos	-256 675	-1 364 387
Rahoituksen rahavirta	219 405	-2 395 044
Rahavarojen muutos	491 911	1 377 295
Rahavarat 31.12.	8 453 187	7 961 277
Rahavarat 1.1.	7 961 277	6 583 982
	491 911	1 377 295

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa	60 109	-369 853
Investointien tulorahoitus, %	183,7	198,5
Laskennallinen hoitokate	1,7	1,8
Kassan riittävyys, pv	46	43
Asukasmäärä	7 758	7 854

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämmäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	TP 2021	TP 2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 459 149	1 537 634
Aineettomat oikeudet	32 739	42 802
Muut pitkäaikaiset menot	1 426 410	1 494 832
AINEELLISET HYÖDYKKEET	44 456 897	43 978 494
Maa- ja vesialueet	3 599 752	3 548 608
Rakennukset	21 729 057	22 236 856
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 373 673	15 664 535
Koneet ja kalusto	732 678	820 644
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	21 737	1 707 851
SIJOITUKSET	9 882 653	10 112 117
Osakkeet ja osuudet	9 400 847	9 405 100
Muut lainasaamiset	356 096	603 626
Muut saamiset	125 711	103 391
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	55 798 700	55 628 246
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13 951	27 451
Valtion toimeksiannot	13 951	27 451
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	13 951	27 451
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	2 942 116	2 489 851
PITKÄAIKAISET SAAMISET	355 404	1 187 713
Lainasaamiset	0	800 000
Muut saamiset	355 404	387 713
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 586 712	1 302 138
Myyntisaamiset	616 467	559 679
Lainasaamiset	0	13 912
Muut saamiset	288 021	526 201
Siirtosaamiset	1 682 224	202 346
RAHOITUSARVOPAPERIT	6 739 501	6 348 147
Muut arvopaperit	6 739 501	6 348 147
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 713 686	1 613 129
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 395 304	10 451 128
VASTAAVAA	67 207 955	66 106 825

OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	29 511 822	29 511 822
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	7 873	-3 401 795
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	765 359	3 409 669
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	30 285 054	29 519 696
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET		
Poistoero	323 124	28 608
Vapaaehtoiset varaukset	0	300 000
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET	323 124	328 608
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	264 096
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0	264 096
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	13 951	27 451
Lahjoitusrahastojen pääomat	99 017	105 134
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	112 968	132 585
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	13 866 485	13 676 795
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 866 485	13 676 795
LYHYTAIKAINEN	22 620 324	22 185 045
Joukkovelkakirjalainat	16 000 000	16 000 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 761 870	2 069 916
Saadut ennakot	20 693	645
Lyhytaikaiset ostovelat	911 955	1 370 524
Muut velat	235 804	221 899
Siirtovelat	2 690 003	2 522 062
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	36 486 809	35 861 840
VASTATTAVAA	67 207 955	66 106 825
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	45,6	45,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	54,7	53,2
Lainat ja vuokravastuut 31.12, euroa	36 230 169	35 779 176
Lainat ja vuokravastuut 31.12, euroa/asukas	4 670	4 556
Kertynyt yli-/alijäämä	773 232	7 874
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	100	1
Lainakanta 31.12, euroa	32 628 355	31 746 711
Lainakanta 31.12, €/asukas	4 206	4 042
Lainasaamiset, euroa	356 096	603 626
Asukasmäärä	7 758	7 854

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuuden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6 Kokonaistulot ja – menot (1000 euroa)

	TULOT		MENOT
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	7 097	Toimintakulut	60 607
Verotulot	26 495	- Valmistus omaan käyttöön	-63
Valtionosuudet	33 036	Korkokulut	175
Korkotuotot	84	Muut rahoituskulut	58
Muut rahoitustuotot	1 266	Satunnaiset kulut	2 744
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vast. luovutusvoitot	-29	- Pakollisten varausten lis.(+), väh. (-)	264
Investoinnit		- Pysyvien vast. luovutustappiot	0
Rahoitusosuudet investointeihin	251	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	29	Investointimenot	4 170
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	75	Antolainasaamisten lisäykset	22
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 952	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 070
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	71 255	Kokonaismenot yhteensä	70 048

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot= 1 207

Rahavarojen muutokset 492 - Maksuvalmiuden muutokset -715= 1 207 (itseisarvojen summa)

1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

		Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
		Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt			
	Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	2
	Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	0	
Kuntayhtymät		6	
Osakkuusyhteisöt		4	
YHTEENSÄ		12	2

TYTÄRYHTIÖ: Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

1. Korjausinvestoinnit vastaavat korjausvastuuta

Vuosikorjauksiin oli talousarviossa varattu 394 000 € Korjauksiin käytettiin 407 408 €johon sisältyy Katajatie1:n purkukuluja. (113 548,14 €) Purkaminen vähentää korjausinvestoinnin tarvetta siltä osin.

2. Energiatohokkuuden parantaminen

- Remontin yhteydessä on uusittu ja korjattu vesikalusteita.
- Ledilamppuja on uusittu sitä mukaa kun on jouduttu vaihtamaan.
- Vesivuotojen tarkkailua suoritettiin 5:llä eri kiinteistöllä. Vuotoja ei havaittu.

Budjetoidut kustannukset 1-12		Toteutunut 1-12
Lämmitys (kaukolämpö)	523 050 €	541 373 €
Vesi ja jätevesi	215 183 €	205 237 €
Sähkö (sis. Lämmityssähkön)	197 481 €	182 634 €

3. Kiertotalouden monipuolinen edistäminen

- Jätteiden lajittelu ohjeita on jaettu kiinteistöillä ja opastettu nettisivuilla asukkaita.
- Hovinalueelle asennettiin uusi jätekatos.
- Purkukohteessa pyrittiin kierrättämään purkujätteet mahdollisimman tehokkaasti. (Kaikki muut purkujätteet menivät kierrätykseen lukuun ottamatta haitta-aineita)
- Asuntohakemukset ja irtisanomiset asukas voi tehdä kotisivujen kautta. (toteutuu pääsääntöisesti)

Budjetoidut kustannukset 1-12		Toteutunut 1-12
Jättemaksut	112 085 €	90 252 €

4. Asiakastyytyväisyys/ -kokemus

- Piha-alueiden ja leikkipaikkojen turvallisuutta on parannettu ja kunnostamista tehty.

- Palkittiin pitkäaikaisia asukkaita, jotka olivat asuneet yli 20 v ja 5 kpl (jääkaappia tai sähköliesi jos yli viisi vuotta vanha)

5. Vuokra-asumisen hinta suhteessa muihin vastaaviin toimijoihin

- Budjetoitu keskivuokra 8,79 €/asm²/kk. Toteutunut oli 8,52 €/asm²/kk
- Alueellinen keskivuokra on 9,01 /asm²/kk (vrt. 5 naapurikuntien vuokratuloyhtiöitä)

6. Vuokra-asuntojen käyttöaste

- Budjetoitu 91,19 %. Toteutunut 90,45 %.

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Asuin/m ²	33 486	32 360	31 207
Asuntoja	634	634	590
Vuokratulot, euroa	3 176 628	3 159 188	3 045 584
Henkilöstömäärä	5+1 osa-aikainen	6+1 osa-aikainen	4+1 osa-aikainen
Henkilöstökulut, €	-300 850	-364 000	-256 789

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulmaan kuului vuoden 2021 lopussa 37 kohdetta (v. 2020, 42), joissa on 590 asuinhuoneistoa, pinta-alaltaan 31 207 m² sekä 2 liikehuoneistoa, pinta-alaltaan 81 m² (v. 2020, 171 m²) Yhtiö omistaa 11 (v. 2020, 13) huoneistoa eri taloyhtiöissä, joiden yhteispinta-ala on 406 m², nämä sisältyvät asuinhuoneistojen pinta-alaan ja lukumäärään. Asukasvalintoja tehtiin 152 kappaletta (v. 2020,161).

Vuoden aikana myytiin Terveystalo, Honkarannan maja, rivitalot Lapinsalosta, Rytkyltä, Niemis- ja Kalliokylästä sekä rivitalohuoneisto Katajatie 5:stä ja Pirttimäestä.

Katajatie 1 kerrostalo purettiin vuoden aikana ja Kalliolaakson rivitalojen asukkaat irtisanottiin. Asukkaille tarjottiin yhtiön muista taloista asunnot.

Rakennuskannan pienentämisellä saadaan nostettua asuntojen käyttöastetta ja käyttökuluja alhaisemmaksi sekä korjausvelkaa alennettua.

Taloudelliset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet suunnitellusti. Arvioitua pienempi asuntojen käyttöaste ja vuokratuottojen arviointivirhe sekä myytyjen kohteiden vuokratuotot vaikuttivat saatuihin vuokratuottoihin.

Vuokria ei korotettu vuonna 2021.

Kiurunkulman oman kirvesmiehen ja sisustajan lisäksi LVIS-palvelua ostettiin paikallisilta urakoitsijoilta. Eritasoisia huoneistoremontteja tehtiin yhteensä noin 40 huoneistossa asukkaan vaihtuessa (v. 2020, 40). Keväällä Suolakorvessa kattoja pestiin/asennettiin suoja-aine osoitteissa Asematie 35–37 ja Ambrontie 10.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Liikevaihto	3 271 877	3 382 691	3 141 987
Muut tuotot	7 768		121 112
Henkilöstökulut	-300 850	-364 000	-256 789
Poistot ja arvonalentumiset	-643 507	-654 117	-645 243
Kiinteistön hoitokulut	-1 848 342	-2 019 152	-2 280 553
Luottotappiot ja oikaisuerät	-3 069	0	0
Muut kiinteistön kulut	-9 019	-11 169	-5 617
Liikevoitto	474 859	334 253	74 898
Rahoitustuotot ja -kulut	-145 708	-120 658	-105 742
Poistoero	1 684	0	1 616
Asuintalovarauksen muodostaminen	-452 914	-213 594	-141 455
Asuintalovarauksen purkaminen	122 341	0	170 881
Tilikauden voitto/-tappio	261	0	199

Pitkäaikainen vieras pääoma: 7 314 035 euroa (vuonna 2020, 8 136 461 euroa)
Asuintalovaraus yhteensä: 3 316 599 euroa (vuonna 2020, 3 305 478 euroa)

Yhtiö

lyhensi lainoja noin 890 700 euroa. Kiinteistöveroä yhtiö maksoi 105 710 euroa.

KOY KIURUVEDEN KIURUNKULMA/ TASE 31.12.2021

	TP 2021	TP 2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	362 861	370 111
Liittymismaksut	377 307	397 309
Rakennukset ja rakennelmat	10 346 967	11 294 382
Koneet ja kalusto	52 453	70 947
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11 139 587	12 132 750
Sijoitukset		
Muut saamiset	199 737	201 887
Muut osakkeet ja osuudet	265 415	321 805
Sijoitukset yhteensä	465 152	523 692
Pysyvät vastaavat yhteensä	11 604 739	12 656 442
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Vaihto-omaisuus yhteensä	0	0
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0	1 892
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kiinteistön tuotoista	19 512	24 442
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 892	6 080
Siirtosaamiset	4 459	4 085
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	25 863	34 607
Rahat ja pankkisaamiset	344 371	187 671
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	370 234	224 170
Vastaava yhteensä	11 974 973	12 880 612
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	272 128	272 128
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-35 152	-35 413
Tilikauden voitto/tappio	199	261
Oma pääoma yhteensä	237 175	236 976
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Kertynyt poistoero	40 547	42 163
Asuintalovaraukset	3 282 336	3 305 478
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	3 322 883	3 347 641
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 858 810	7 628 943
Valtiokonttorilainat	7 047	20 629
Eläkelainat	108 900	127 050
Velat saman konsernin yr.	332 970	338 815
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	7 307 727	8 115 436
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	29 326	30 897
Ostovelat	119 048	128 475
Muut velat	890 720	960 886
Siirtovelat	68 094	60 300
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 107 187	1 180 557
Vieras pääoma yhteensä	8 414 914	9 295 994
Vastattavaa yhteensä	11 974 973	12 880 612

TYTÄRYHTIÖ: Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy

Kiuruveden kaupunginhallitus omistajaohjasi tytäryhtiönsä Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n hakeutumaan vapaaehtoiseen selvitysmenettelyyn yhtiön purkamisen vuoksi. Yhtiökokous päätti menettelyn käynnistämisestä ylimääräisessä yhtiökokouksessaan 27.5.2021 ja päätti asettaa yhtiön selvitysmenettelyyn. Selvitysmieheksi valittiin Pirjo Manninen.

Ratkaisun tekemiseen on vaikuttanut Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n taloudellinen tilanne sekä EU kilpailulainsäädännön merkittävä tiukentuminen 2000-luvulla. Yritykselle myönnettävä julkinen tuki voi aiheuttaa yritykselle muihin kilpaileviin yrityksiin verrattuna etua, ja tämä voi vääristää EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailua. Kyseinen valtioneuvoston päätös koskeva lainsäädäntö koskee myös kuntien toimintaa. EU kilpailulainsäädännön tiukentuminen on vaikuttanut olennaisesti kuntien tytäryritysten toimintamahdollisuuksiin. Ennen päätöksentekoa on käyty yhteistyössä kaupungin ja yhtiön kanssa tarvittavat valmistelevat neuvottelut yhtiön rahoittajien ja verohallinnon kanssa sekä pyydetty lausunto kaupungin tilintarkastusyhteisöltä.

Heti yhtiökokouksen jälkeen selvitysmies tiedotti vuokralaisille ja toimittajille selvitysmenettelyn aloittamisesta, sekä tiedon siitä, että selvitysmenettely ei muuta vuokralaisten tai toimittajien asemaa eikä yksipuolisesti sopimusten ehtoja. Toiminta yhtiön omistamissa tiloissa jatkuu entisellään koko selvittelymenettelyn ajan sekä yhtiön sulautumisessa Kiuruveden kaupunkiin.

Selvitysmies teki kaupparekisteri-ilmoituksen selvitystilän aloittamisesta, selvitysmiehen valinnasta ja haki samalla julkista haastetta velkojille. Selvitysmenettely rekisteröitiin kaupparekisteriin 8.7.2021.

Julkisessa haasteessa velkojia kehoitettiin ilmoittamaan saatavansa kirjallisesti Patentti- ja rekisterihallitukselle viimeistään määräpäivänä 25.10.2021 uhalla, josta on säädetty julkisessa haasteessa annetuissa laissa. Selvitysmiehen määrättiin toimittamaan tieto julkisesta haasteesta sekä julkisesta haasteesta annetun lain 3 §:ssä tarkoitetusta luettelosta siinä mainituille henkilöille viimeistään kuukautta ennen määräpäivää.

Selvitysmies toimitti tiedon velkojille 21.9.2021.

Yhtiö oli teettänyt kiinteistöjen/rakennusten ja Mansikin osakkeiden arvioinnit Maanomistajien Arviointikeskus Oy:llä tammikuussa 2021. Toritalon ja Kiurunportin osakkeet arvioitiin syksyllä 2021.

Ennen yhtiön purkamista tuli selvitysmiehen realisoida yhtiön omaisuutta mahdollisimman tarkoituksen mukaisesti. Selvitystilän aikana Kehäkymppi oli toistamiseen huutokaupassa, jossa korkein annettu tarjous hyväksyttiin, mutta ostaja ei lunastanut rakennusta. Teollisuustalo I:n huutokaupassa ei saatu hyväksyttävää tarjousta, selvitysmies pidätti myyjänä hylätä korkein annettu tarjous ja näin turvata vuokralaisten asema jatkossa sekä yhdenvertaisuus aikaisempia kauppoja tehneiden yrittäjien kesken.

Selvitystilän aikana realisoitiin Puuyrityshautomo I 10.12.2021 allekirjoitetulla kauppakirjalla. Lisäksi selvitysmies haki omistajan ohjausta Metallitie 2 rakennusten ostotarjoukseen, joka hyväksyttiin, mutta kauppa siirtyi toteutettavaksi v. 2022 puolelle, joten se siirtyi jakosopimuksella Kiuruveden kaupungille.

Selvitystilän kuluessa selvitysmies selvitteli toimittajien sopimusasemat, liittymien siirtokelpoisuudet sekä vanhojen asiakirjojen perusteella siirrettiin Metallitie 2:n sähköliittymä yhtiön nimiin. Selvitysmies tiedotti menettelyn etenemisestä toimittajille ja sopimusten siirroista Kiuruveden kaupungille.

Selvitysmies päätti jakaa Yhtiön ainoalle osakkeenomistajalle Kiuruveden kaupungille ennakkojako-osuutta selvitystilan aikana.

Osapuolet sopivat, että Yhtiö luovuttaa Kaupungille ennakkojako-osuutena Yhtiön koko liiketoiminnan sekä yhtiön varat, vastuut ja velvoitteet kokonaisuudessaan. Sopimusten ja velkojen siirtoon oli saatu sopimuskumppanien / velkojien suostumukset. Yhtiöllä ei ollut työntekijöitä ja siten kaupungille ei siirtynyt toiminnan mukana henkilökuntaa.

Sopimus varojen, velkojen ja liiketoiminnan siirrosta allekirjoitettiin 28.12.2021, jossa sovittiin ennakkojako-osuuden siirtymishetkeksi 31.12.2021 klo 23:59. Ennakkojako-osuuden arvo oli siirrettävien varojen, vastuiden ja velkojen käypä arvo (erotus) siirtohetkellä. Varoiksi arvioitiin 1 194 000,00 euroa, josta vähennetään Puuyrityshautomo I:stä saatu kauppahinta 45 000,00 euroa eli kaupungille siirtyi 1 149 000,00 euron arvosta omaisuutta. Yhtiön velat mukaan lukien kaupungin lainat ja takausvastuun perusteella maksamat yhtiön lainat olivat yhteensä 4 067 011,05 euroa. Yhtiön tuloslaskelmassa tuloutettiin omaisuuden ja velkojen erotus 2 918 539,05 euroa. Yhtiö kirjanpidossa kirjattiin alas rakennusten ym. omaisuuden luovutustappiot 3 053 994,41 euroa, joten yhtiölle ei syntynyt luovutuksista verotettavaa tuloa.

Omistus- ja hallintaoikeus ennakkojako-osuuteen siirtyi Kiuruveden kaupungille siirtohetkellä. Siirron mahdollisesti edellyttämien ilmoitusten tekemisistä vastasi Kaupunki. Selvitysmies oli jo ilmoittanut toimittajille ennakkoon siirtohetkestä ja sopimusten siirroista. Selvitysmies huolehti Kiurunportin, Toritalon ja Mansikin osakkeiden siirtymisen ilmoittamisesta kiinteistöyhtiöille ja merkitsemisestä osakasluetteloon siirtohetkellä.

Selvitysmies lähetti tiedotteen vuokralaisille 14.12.2021 tulevasta siirrosta ja että toiminta vuokraohteissa jatkuu toistaiseksi entisin vuokraehdoin ja että Kiuruveden kaupunki laskuttaa vuokrat 1.1.2022 alkaen.

Ropo Capital Oy:n perinnässä olevat (epävarmat) myyntisaamiset pääomaltaan 18 834,47 euroa siirrettiin Kiuruveden kaupungille siirtosopimuksella ja Ropo Capital Oy:llä sopimus siirtyi 21.1.2022 ja samalla oikeus mahdollisiin viivästyskorkotuloihin. Lisäksi kaupungille siirrettiin kaksi avointa vahingonkorvauslaskua yhteensä 2 000,00 euroa. Epävarmat saamiset kirjattiin yhtiön tilinpäätöksessä luottotappioksi.

Yhtiön tilille palautui luottotappioksi kirjattuja saamisia 2.2.2022 yhteensä 7 128,00 euroa, jotka olivat perintätoimiston perinnässä ja olisivat sopimuksen siirron mukaisesti tuloutettu Kiuruveden kaupungille. Yhtiö palautti Kiuruveden kaupungille saadut suoritukset 3.2.2022.

Yhtiön tilinpäätöksessä/lopputilityksessä olevat myyntisaatavat 6 399,79 euroa tuloituivat yhtiön tilille 28.1.2022 mennessä, pois lukien laskun 3626 suoritusta 64,78, joka siirtyy sopimuksen mukaisesti Kiuruveden kaupungin perittäväksi.

Yhtiön tilinpäätöksessä/lopputilityksessä olevat ostovelat 33 080,39 suoritettiin 11.2.2022 mennessä. Maksupäiväkirjassa on ohisuorituksia Kiuruveden kaupungille 7 228,00 euroa, vuokralaiselle hyvityslasku 152,31 euroa sekä Savon Voima Verkko Oy:n lasku, joka oli päivätty kirjanpidossa tammikuulle 2022 yhteensä 525,12 euroa. Yhteensä 40 985,82 euron maksuista kohdistui joulukuun 2021 avoimiin 33 080,39 euroa.

Yhtiön Sp Optia tili lopetettiin 31.12.2021 ja tilillä olleet varat 37,61 € siirrettiin yhtiön Pohjois-Savon Op:n tilille.

Koska velat on maksettu, voitiin omistajalle Kiuruveden kaupunki palauttaa yhtiön jäljelle jääneet tilivarat.

1.7.2 **Konsernin toiminnan ohjaus**

Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta ja siihen sisältyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyössä laadituilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua kaupunginvaltuuston niille asettamiin tavoitteisiin.

Tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kaupungille sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Investointisuunnitelmat tulee toimittaa kaupungille jo ennen niiden hyväksymistä tai täytäntöönpanoa. Suunnitelmien tulee perustua tehtyihin toimintaympäristön analyysiin ja riskienarviointiin. Investointien suunnittelussa tulee huomioida myös verosäännökset sekä myös valtiontukia koskeva sääntely ja näiden vaikutukset koko kaupunkikonsernin näkökulmasta tarkasteltuna. Kaikkien merkittävien taloudellisten ratkaisujen osalta tytäryhtiön tulee hankkia kaupungin kanta ennen päätöksen tekoa. Kaupungin tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kaupungille tarvittavat tiedot annettujen ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti.

Kaupunkikonsernin yhteisöiden toimitelmiin valitut luottamushenkilöt raportoivat tarpeen mukaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle yhteisön merkittävimmistä asioista. Kaupunginjohtajalla on Koy Kiuruveden Kiurunkulman ja Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n hallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Kaupunginhallitus ohjeistaa tarvittaessa luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita yhteisöissä/yhteisöjen edustajien kanssa toimimista varten.

Kaupunginjohtaja seuraa yleisesti kaupunkikonsernin yhteisöjen päätöksentekoa ja asioita. Muut johtoryhmän jäsenet seuraavat erityisesti oman toimialansa yhteisöjä. Tarvittaessa yhteisöjen asioista keskustellaan kaupungin johtoryhmässä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi omistajaohjauksen periaatteet, konserniohjeen 11.12.2019.

1.7.3 **Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat**

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy asetettiin vapaaehtoiseen selvitystilaan vuonna 2021. Yhtiö luovutti kaupungille ennakkojako-osuutena yhtiön koko liiketoiminnan sekä yhtiön varat ja vastuut ja velvoitteet kokonaisuudessaan. Sopimusten ja velkojen siirtoon oli saatu sopimuskumppanien /velkojen suostumukset.

Sopimus varojen, velkojen ja liiketoiminnan siirrosta allekirjoitettiin 28.12.2021. Sopimuksessa sovittiin ennakkojako-osuuden siirtymishetkeksi 31.12.2021 klo 23:59.

1.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sote maksuosuuden kasvuun vaikuttavat merkittävästi suuret sairaalainvestoinnit Kuopiossa ja Iisalmessa. Kaupunkikonsernin lainakantaan vaikuttavat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (Kys) lainakanta sekä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lainakanta.

Edellä mainitun lisäksi kaupunkikonsernin talouden kehitykseen vaikuttavat kaupungin väestön väheneminen ja ikärakenteen muuttuminen (valtionosuudet ja verotulot vähenevät).

1.7.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi omistajaohjauksen periaatteet, konserniohjeen 11.12.2019 § 62 ja se tuli voimaan 1.1.2020. Omistajaohjauksen periaatteet ovat luonteeltaan pysyviä toimintaperiaatteita, jotka määrittelevät sen, miten kaupungin omistamia yhtiöitä johdetaan, ohjataan ja valvotaan. Valtuuston linjaamat periaatteet ohjaavat konsernijohdolle kuuluvaa omistajaohjauksen käytännön toteuttamista ja siihen liittyvää päätöksentekoa. Omistajaohjauksella pyritään varmistamaan kaupunkistrategiaan sisältyvän omistajapolitiikan toteutuminen. Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Miten konsernivalvontaa on kuntakonsernissa järjestetty?

Tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden kehitystä on seurattu tilinpäätöstietojen lisäksi osavuositarkastuksen yhteydessä. Erityisesti Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellisen aseman kehittymistä on seurattu. Yhtiö on ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 27.5.2021 asetettu välittömästi vapaaehtoiseen selvitystilaan. 7.12.2021 § 333 kaupunginhallituksessa käsiteltiin selvitysmenettelyn tilasta ja hyväksyttiin ennakkojako sekä varojen ja vastuiden siirtäminen kaupungille.

Kaupunki on konsernin kannalta tärkeissä asioissa ohjannut tytäryhtiöiden päätöksentekoa.

Tytäryhteisöissä sekä muissa konserniin kuuluvissa yhteisöissä toimivat kaupungin edustajat ovat tuoneet kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle tiedoksi yhteisöissä käsiteltävänä olevat merkittävimmät asiat. Kaupungin kannan muodostuksessa on näin ollut konsernijohto mukana.

Konserniyhteisöjen asioiden käsittelyä ja päätöksentekoa on seurattu aktiivisesti esityslistojen ja pöytäkirjojen avulla. Konsernijohdon suorittaman valvonnan lisäksi johtoryhmän jäsenet seuraavat oman alansa yhteisöjen päätöksentekoa ja toimintaa. Johtoryhmä keskustelee asioista ja valmistelee tarvittaessa konsernivalvontaan liittyvän asian kaupunginhallitukselle.

Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella?

Varsinaisia puutteita yksittäisissä tapauksissa ei ole havaittu. Todennäköisesti konsernivalvonnan tehostaminen tuo esiin valvonnan puutteita. Valvontaa tuleeikin tehostaa ja kehittää voimassa olevalla taloussuunnitelmakaudella. Tässä työssä on apuna uusi konserni -ohje.

Konsernivalvonnan kohdealueita:

- Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa, ohjeistuksen riittävyys
Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa on määritelty konserniohjeessa, ohjeistus on riittävä.
- Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä ja ohjeiden riittävyys
Ohjeita on annettu kaupungin edustajille tytäryhteisöissä konserniohjeen mukaisesti, ohjeistus on ollut riittävä.
- Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi
Konsernitavoitteita tytäryhteisöille on asetettu vähän eivätkä ne kuvaa riittävästi yhteisön ydintoimintaa. Edellä mainitun takia arviointi on ollut vähäistä.
- Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi
Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa on seurattu lähinnä osavuositarkastuksen avulla sekä tytäryhteisöjen hallituksen edustajien suullisen informaation avulla. Kaupunginhallitukselle on tiedotettu tytäryhteisöjen merkittävistä ajankohtaisista ja talouteen liittyvistä asioista hallituksen kokousten yhteydessä. Kaupunginhallituksen esityslista sisältää vakiopykälänä kohdan konsernin ajankohtaiset asiat. Erityisistä seurattavista asioista Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n toiminta on vaatinut jatkuvaa seurantaa.
- Sisäisen valvonnan riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi
Tytäryhteisöt ovat raportoineet merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta talousarvioissa ja toimintakertomuksissa.
- Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö
Keskitettyjä konsernitoimintoja ei ole käytössä.
- Tiedonkulku ja sen toimivuus
Tytäryhteisöjen ja kaupungin välinen tiedonkulku on parantunut kertomusvuoden aikana.
- Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen
Kaupunginhallitus valitsee toimikaudekseen edustajat tytäryhteisöjen yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä tekee esityksen tytäryhteisöjen hallituksiin valittavista edustajista.

Riskienhallinnan järjestäminen kaupunkikonsernissa:

- Tytäryhteisöissä hyväksytyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja niiden ohjeiden mukaisuus
Tytäryhteisöt ovat toimittaneet kaupungille hyväksymiään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita.
- Tytäryhteisöjen riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus sekä konserniohjeen mukaisuus
Tytäryhteisöt ovat raportoineet merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta talousarvioissa ja toimintakertomuksissa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.2.2018 § 4 kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet.
- Kaupunkikonsernin riskienhallinnan ja seurannan selkeä vastuutus konsernijohtolle ja asiantuntemuksen riittävyys
Riskienhallinta ja seuranta ovat vastuutettu konsernijohtolle konserniohjeessa. Asiantuntemuksen riittävyyttä on hyvä lisätä esimerkiksi koulutuksella.
- Merkittävimpien riskien ajantasainen raportointi ja raportoinnin ohjeistuksen mukaisuus (dokumentoitu toimintatapa)
Merkittävimmät riskit raportoidaan talousarviossa ja toimintakertomuksessa kaupunkitasolla sekä tytäryhteisöittäin. Raportointiin on Excel – työkalu.
- Onnistuminen kaupunkikonsernin toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa.
Kaupunkikonsernissa ei ole tehty riskien ajallista ja rahamääräistä ennakointia.

1.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot	49 543 978	48 660 731
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	96 968	68 734
Toimintakulut	-104 272 543	-101 594 466
Toimintakate	-54 631 597	-52 865 001
Verotulot	26 492 929	24 411 411
Valtionosuudet	37 215 667	39 262 734
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	91 850	12 718
Muut rahoitustuotot	1 251 638	1 054 505
Korkokulut	-391 099	-455 535
Muut rahoituskulut	-104 309	-246 410
Vuosikate	9 925 079	11 174 422
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 556 966	-5 734 718
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-565 793	-1 001 285
Satunnaiset erät	-735 998	-9 592
Tilikauden tulos	3 066 323	4 428 827
Tilinpäätössierrot	5 345	3 100
Tilikauden verot	-4 908	-6 870
Laskennalliset verot	616	-71 174
Vähemmistöosuudet	-6 267	-7 344
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 061 108	4 346 540
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	47,5	47,9
Vuosikate / Poistot, %	162,0	166,0
Vuosikate, euroa/asukas	1 279	1 423
Asukasmäärä	7 758	7 854

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TP 2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 925 079	11 174 423
Satunnaiset erät	-735 998	-9 592
Tilikauden verot	-4 908	-6 870
Tulorahoituksen korjauserät	-26 867	-738 868
	9 157 306	10 419 093
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 648 333	-8 044 425
Rahoitusosuudet investointimenoihin	360 824	442 327
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	481 260	1 110 999
	-7 806 248	-6 491 099
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 351 058	3 927 994
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-24 725	-15 546
Antolainasaamisten vähennykset	2 175	39 221
	-22 550	23 675
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 257 354	2 356 542
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 642 908	-4 507 395
Lyhytaikaisten lainojen muutos	266 203	996 107
	1 880 649	-1 154 746
Oman pääoman muutokset	-1 894 954	1 098
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 893	-54 956
Vaihto-omaisuuden muutos	38 811	-59 207
Saamisten muutos	24 619	529 992
Korottomien velkojen muutos	-124 285	-705 605
	-63 748	-289 776
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-100 603	-1 419 749
Rahavarojen muutos *	1 250 456	2 508 245
*Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 347 440	14 294 980
Rahavarat 1.1.	14 096 984	11 786 735
Rahavarojen muutos	1 250 456	2 508 245

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investintien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2 069 349	228 277
Investointien tulorahoitus, %	119,8	147,0
Lainanhoitokate	1,4	1,5
Kassan riittävyys, pv	48	45

KONSERNITASE

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	452 966	543 756
Muut pitkävaikutteiset menot	1 500 631	1 583 077
Ennakkomaksut	232	110 218
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 953 829	2 237 051
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 501 471	4 546 081
Rakennukset	48 164 244	51 675 549
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 695 197	16 037 958
Koneet ja kalusto	2 528 192	2 443 349
Muut aineelliset hyödykkeet	83 516	71 632
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 783 925	4 917 018
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	77 756 545	79 691 587
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	5 129 909	5 490 614
Joukkovelkakirjalainasaamiset	6 824	6 824
Muut lainasaamiset	17 281	17 281
Muut saamiset	396 342	489 056
Sijoitukset yhteensä	5 550 356	6 003 775
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	85 260 731	87 932 414
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	160 586	304 974
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70 528	66 159
Muut toimeksiantojen varat	23 714	34 532
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	254 828	405 665
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	244 452	227 532
Keskeneräiset tuotteet	0	4 549
Valmiit tuotteet	0	0
Muu vaihto-omaisuus	170 193	221 374
Vaihto-omaisuus yhteensä	414 645	453 455
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset(pit)		
Lainasaamiset(pit)		
Muut saamiset(pit)	357 029	389 338
Siirtosaamiset (pit)	263	128
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	357 292	389 466
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (lyh)	1 719 122	1 933 362
Lainasaamiset (lyh)	124 065	38 321
Muut saamiset (lyh)	680 951	1 174 604
Siirtosaamiset (lyh)	2 356 588	935 209
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 880 726	4 081 496
Saamiset yhteensä	5 238 018	4 470 962
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	7 552 142	6 594 082
Rahoitusarvopaperit yhteensä	7 552 142	6 594 082
Rahat ja pankkisaamiset	7 795 297	7 700 898
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 000 104	19 219 399
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 515 660	107 557 478

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	29 511 822	29 511 822
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	653	653
Arvonkorotusrahasto	64 893	64 893
Muut omat rahastot	335 843	4 017 366
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 240 646	-821 675
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 061 108	4 346 540
OMA PÄÄOMAYHTEENSÄ	38 214 965	37 119 599

VÄHEMMISTÖOSUUKSET

	186 661	179 556
--	---------	---------

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	685 692	722 652
Pakolliset varaukset yhteensä	685 692	722 652

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	163 287	307 650
Lahjoitusrahastojen pääomat	182 300	184 019
Muut toimeksiantojen pääomat	42 799	50 959
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	388 386	542 628

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (pit)	33 581 301	35 853 277
Lainat julkisyhteisöiltä	115 947	147 679
Muut velat	0	739
Siirtovelat	52 083	73 010
Laskennallinen verovelka	661 096	617 779
Pitkäaikainen yhteensä	34 410 427	36 692 484

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat (lyh)	16 272 959	16 000 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (lyh)	4 729 057	3 642 265
Lainat julkisyhteisöiltä (lyh)	25 054	18 150
Lainat muilta luotonantajilta (lyh)	0	797 980
Saadut ennakot(lyh)	278 461	256 515
Ostovelat(lyh)	3 207 288	3 934 421
Muut velat (lyh.aik)	474 380	493 298
Siirtovelat(lyh)	7 625 331	7 072 241
Laskennallinen verovelka	16 998	85 689
Lyhytaikainen yhteensä	32 629 528	32 300 559
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 039 955	68 993 043

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	106 515 660	107 557 478
--	--------------------	--------------------

KONSERNIN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	36,1	34,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,9	61,2
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12 euroa/asukas	7 887	8 056
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12 euroa	61 186 482	63 268 667
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa	8 301 754	3 526 924
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa / asukas	1 070	449
Konsernin lainakanta, euroa / asukas	7 054	7 189
Konsernin lainakanta 31.12.,euroa	54 724 318	56 459 351
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa	124 065	38 321
Asukasmäärä 31.12.	7 758	7 854

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.8.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

1.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 759 873,98 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 5 484,70 euroa
2. Vuonna 2009 vesi- ja jätevesilaitoksen investointivaraus 300 000,00 euroa puretaan
3. Muodostetaan uusi poistoero 300 000,00 euroa
4. Tilikauden ylijäämä 765 358,68 euroa lisätään edellisten tilikausien ylijäämään

Tämän jälkeen taseen ylijäämää on 773 231,90 euroa.

1.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kiuruveden kaupungin taseessa on ylijäämää 31.12.2020 jälkeen 7 873,22 euroa. Siten kuntalain mukaista kattamatonta alijäämää ei ole kunnan taseessa.

Vuonna 2021 toteutuneita sopeutumistoimenpiteitä

- Luottamushenkilöpaikkojen määrä vähennettiin 33 valtuutetusta 29 valtuutettuun 1.8.2021 alkaen.
- 22.3.2021 valtuusto päätti kaikkien virallisten toimi- ja vaikuttamiselimien luottamushenkilöiden kokouspalkkioiden pienentämisestä 5 € /henkilö/kokous. Uudet kokouspalkkiot otettiin käyttöön 1.8.2021.
- Vuonna 2021 vanhoja säästövapaita pidettiin lomana 38 päivää yhteensä säästöä noin 6 187 euroa.
- Kirjastolla säästöjä työsuhteisten palkoista sekä tavaran kuljetusmaksuista (kirjastoauton lakkautus) säästö 16 000 €
- Kulttuuritalolle ei saatu lisätuloja, koska tapahtumia sai vain rajoitetusti AVI:n määräyksillä. (sivistyspalveluiden säästö kokonaisuudessaan palkkakuluista verrattuna vuoteen 2019 on noin 30 000 €)
- Lukion koulusihteerin ja koulutoimiston toimistosihteerin tehtäviä on yhdistetty ja säästetty koulutoimiston toimistosihteerin palkkakulut kokonaan noin 42 000 euroa.
- Perusopetuksen ohjaajaresurssia on vähennetty vuosina 2021–2022 noin 75 000 euroa.
- Nivan ja Yläkoulun opettajien yhteiskäytöllä on saatu säästöä vuonna 2021 sekä vuoden 2022 aikana noin 35 000 €
- Tuntikehyksen leikkaus sekä Nivan koululla että Yläkoululla on tuonut vuodelle 2021 50 000 euroa säästöä (vuodelle 2022 myös 50 000 €)

- Perusopetuksen ja lukion voimakas erityisavustusten hakeminen ja niiden käyttäminen on tuonut isoja säästöjä omiin kustannuksiin.
- Kansalaisopiston osalta hanketoimintaan on saatu omarahoitusosuuteen siirrettyä suoria kuluja (palkkakuluja), joten säästöä on kertynyt sitä kautta. Vuonna 2021 vähennettiin 6 000 euron edestä opetustuntien määrää

Talouden tasapainottamiseen liittyvä työ tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

Selonteko kuluvana vuonna voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä

Vuoden 2022 talousarviossa SOTE kuntayhtymän maksuosuus on 37,2 milj. euroa eli 2,2 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Verotulojen arvioinnissa kaupunki on luottanut Kuntaliiton laatimaan veroennustekehikkoon ja näin se tulee todennäköisesti tekemään jatkossakin. Vuosien kokemuksen perusteella talousarvioon on kuitenkin viisasta kirjata veroennustekehikon lukua pienempi luku.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 28.9.2020 § 29 talouden tasapainotusohjelman vuosien 2020–2023 toimenpiteet. Vuoden 2021 aikana talouden tasapainotusohjelmassa olevien toimenpiteiden täytäntöönpanoa on jatkettu. Talouden tasapainottamiseen liittyvä työ tulee jatkumaan myös tulevina vuosina. Talouden tasapainotustyössä tulee ottaa huomioon kulloinkin tapahtuvat olennaiset muutokset toimintaympäristössä.

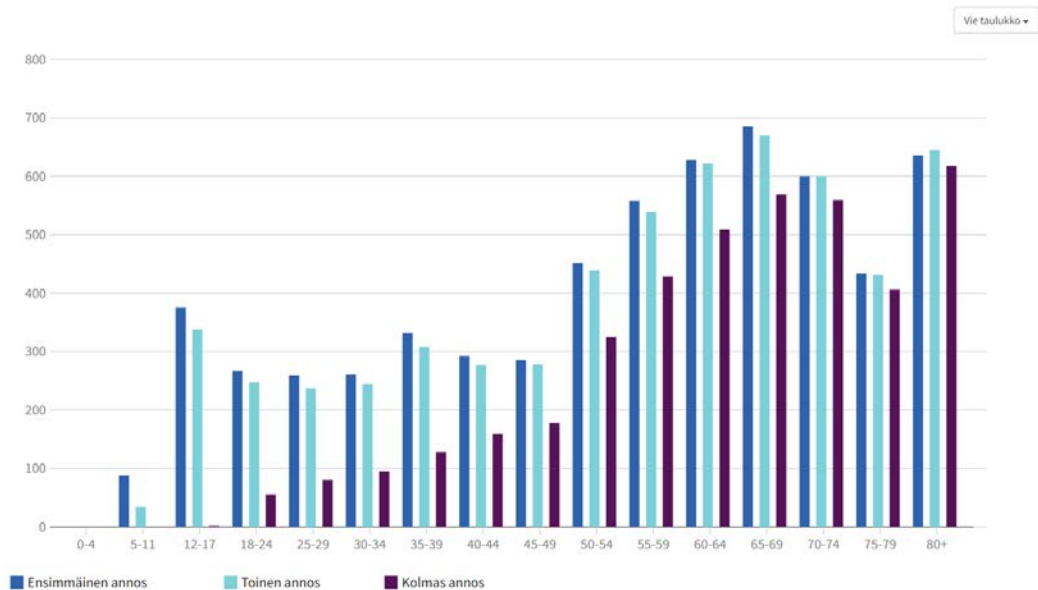
Koronavirusepidemia vaikuttaa kaupungin ennusteisiin ja riskeihin

Maailmanlaajuisen koronavirusepidemian vaikutukset Suomessa alkoivat maaliskuussa 2020 ja jatkuvat edelleen. Poikkeusolot olivat voimassa myös vuoden 2021 aikana, mutta tällä hetkellä rokotekattavuuden (3. Rokotekierros) merkittävän nousun myötä vaikutusten on arvioitu vähenevän vähitellen. Virusmuunnokset vaikeuttavat luotettavaa arviointia ja osaltaan luovat haasteita koronatilanteeseen.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän johdolla on suoritettu koronarokotuksia kansallisen ohjeistuksen mukaisesti.

Koronarokotukset yhteensä alueittain ja ikäryhmittäin

Annetut annokset ikäryhmittäin alueella Kiuruvesi

Annettuja annoksia	Ensimmäinen annos	Toinen annos	Kolmas annos	Kaikki annokset
0-4				
5-11	88	34	0	122
12-17	375	338	2	715
18-24	267	247	55	569
25-29	259	237	80	576
30-34	261	245	95	601
35-39	332	308	128	768
40-44	292	277	159	728
45-49	286	278	178	742
50-54	452	439	325	1 216
55-59	558	539	429	1 526
60-64	628	622	509	1 759
65-69	685	670	569	1 924
70-74	600	600	559	1 759
75-79	434	431	406	1 271
80+	636	645	618	1 899
Yhteensä	6 153	5 910	4 112	16 175

0–17-vuotiaiden ja osuus kaikista annoksista 837 sekä 18-vuotiaat ja sitä vanhemmat 15 338 annosta.

(Lähde THL COVID-19-rokotusten edistyminen, tilanne 9.3.2022)

Koronapandemia on aiheuttanut jo vuonna 2020 kuntien toiminnassa merkittäviä muutoksia ja nämä muutokset tulevat jatkumaan myös vuonna 2022.

Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa Kiuruveden kaupunki on pyrkinyt arvioimaan koronapandemian vaikutuksia kaupungin taloudelle. Tässä vaiheessa on erittäin haastavaa arvioida, kuinka koronapandemia tulee käytännössä vaikuttamaan kaupungin kuluvaan vuoden talouteen.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110 §). Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutusvertailuosassa (KuntaL 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutusvertailu.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGINHALLITUS / YLEISPALVELUKESKUS

Yleispalvelukeskuksen johtaja: Hallinto- ja talousjohtaja

Tulosalueet: Yleishallinto, ruokahuolto, elinkeinojen kehittäminen, maataloushallinto, työllisyyden hoitaminen, sosiaalitoimi ja terveydenhuolto (sisältää maksuosuuden Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle)

YLEISHALLINTO

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Yleishallinto huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta. Se avustaa ja tukee kaupunkikonsernin johtoa tavoitteellisessa johtamisessa, toimintojen kehittämisessä, organisoinnissa ja rahoittamisessa. Edelleen se tukee ja luo edellytyksiä muiden palvelukeskusten tulokselliselle toiminnalle sekä antaa tietoon ja osaamiseen perustuvia asiantuntijapalveluja.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Vuonna 2021 Kiuruveden kaupungin tuloksen tulee olla ylijäämäinen, jotta kaupunki pystyy kattamaan taseessa talousarvion kirjoitushetkellä olleen kumulatiivisen alijäämän 3,4 milj. euroa, on vuosien 2021–2023 kaupungin tuloksen oltava ylijäämäinen noin 1,15 milj. euroa per vuosi. Tavoite tulee olemaan haastava.

Tavoite toteutui. Vuoden 2020 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä oli 3.409.668,69 euroa, joka lisättiin edellisten tilikausien alijäämään. Taseeseen muodostui 7.873,22 euroa ylijäämää. Vuoden 2020 ylijäämällä saatiin katettua kokonaisuudessaan kaupungin taseessa ollut kumulatiivinen alijäämä. Siltä osin tavoite taseessa olleen alijäämän kattamisesta on toteutunut kokonaisuudessaan. Tavoitteen toteutumiseen vaikutti merkittävästi vuoden 2020 kuntatalouden tukipaketti koronapandemian selviämiseen (3,3 milj. €), jota ei pystytty ennakoimaan ja ennustamaan vuoden 2021 talousarviota laadittaessa.

2. 1.1.2021 voimaan tulevat määräykset kunnan talouden raportoinnista voivat edellyttää uusien raportointijärjestelmien käyttöönottoa, koulutusta ja henkilöstöön liittyvää resurssointia.

Taloushallintoon on tehty päivityksiä, joilla kuntatalouden taloustiedot saadaan raportoitua Valtiokonttorille. Koulutus on saatu Iisalmen kaupungin hallinnoiman digitalisaatiohankkeen kautta.

3. Talousarviossa tullaan varaamaan riittävät määrärahat vaalien järjestämistä varten sekä tarvittavat määrärahat valtuustotyöskentelyyn tarvittavista sähköisistä järjestelmistä.

Vaalien järjestämistä varten varatut määrärahat riittävät.

Valmu kokoushallinta on otettu käyttöön 1.1.2021. Järjestelmää tullaan tarvittavilta osin kehittämään ja päivittämään ottamalla uusia sähköisiä toimintoja käyttöön.

Kaupungin historian kirjoitus / historian kirjoittaja Juha Pohjonen
Toimeksiantosopimuksen mukaan Kiuruveden kaupungin vuosien 1980–2020 historia valmistui alkuvuonna 2021.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
YLEISHALLINTO						
Toimintatulot	458 639	-206 466	252 173	219 930	87	1 019 425
Toimintamenot	-2 435 869	-110 692	-2 546 561	-2 447 312	96	-2 340 615
Toimintakate (netto)	-1 977 230	-317 158	-2 294 388	-2 227 382	97	-1 321 190
Poistot ja arvonalentumiset	-91 352	0	-91 352	-78 940	86	-61 738
Muut laskennalliset kustannukset	-41 163	0	-41 163	-51 033	124	-49 654
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 568 384	-110 692	-2 679 076	-2 577 284	96	-2 452 007

RUOKAHUOLTO

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö

Tulosalueen toimintastrategia

Asiakkaille tuotetaan laadukkaat ja ravitsemuksellisesti täysipainoiset, asiakkaiden hyvinvointia tukevat ateriapalvelut kustannustehokkaasti lähi- ja luomuruuan mahdollisuudet hyödyntäen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- 1. Edistetään olemassa olevien resurssien puitteissa kotimaisten raaka-aineiden sekä lähi- ja luomuruuan käyttöä. Pyritään ruokapalvelujen kaikissa toiminnoissa toimimaan mahdollisimman resurssiviisaasti ja kestävä kehityksen periaatteita noudattaen.**

Lähiruuan osuus kaikista elintarvikehankinnoista on ollut 19,9 % (vuonna 2020 19,5 %) ja luomuruuan osuus 2,6 % (vuonna 2020 3,0 %). Lähiruusta luomun osuus oli 1,8 %. Luomusta maitoa ja maitotaloustuotteita oli 66,4 %. Lähiluomun määrään on vaikuttanut se, että paikallinen leipomo lopetti toimintansa kesäkuussa.

Kaikki maitotaloustuotteet, lihat ja lihavalmistukset, leipomotuotteet ja valmis ruoka ovat kotimaisia. Kokonaiset tuorejuurekset ovat pääasiassa kotimaisia. Jatkojalosteet ovat sesongin mukaan joko koti- tai ulkomaista alkuperää.

Ylijäämäruokaa ei ole voitu koronan vuoksi myydä ulkopuolisille, mutta koulujen ja päiväkotien henkilökunta on voinut sitä ostaa.

- 2. Jatketaan seudullista yhteistyötä ja verkostoitumista ruokapalvelujen kehittämisen tukena. Kehitetään yhteistyötä tilaajien kanssa.**

Jamix-yhteistyö Vieremän ja Sonkajärven kuntien kanssa jatkuu.

KESTO-hankkeen kustantamana on Nivan koululla ollut käytössä Biovaakajärjestelmä vuoden 2021 ajan.

Elokuussa pääsimme tutustumaan Lapinlahden ravintokeskuksen toimintaan ja heillä käytössä olevaan kylmävalmistus -tuotantomenetelmään. Muutoin seudullista yhteistyötä on tehty lähinnä elintarvikehankintoihin ja hyvinvointialueen valmisteluun liittyen.

Yhteistyössä tilaajien kanssa on pohdittu erilaisia uusia toimintatapoja tuottaa ruokapalveluja esim. Ylä-Savon Sotelle ja näistä suunnitelmista osa otettiin käyttöön vuoden 2021 puolella ja osa otetaan käyttöön alkuvuodesta 2022.

- 3. Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista edistetään koulutuksen, työsuunnittelun ja esimiestyön kautta sekä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa muita työhyvinvointia tukevia keinoja käyttäen.**

Koulutukset on toteutettu kokonaisuudessaan Teamsin välityksellä. Työsuunnittelussa ja työn kuormittavuuden seurannassa käytetään Titania -ohjelman raportointia hyväksi. Työterveyshuollon kanssa on tehty aktiivista yhteistyötä. Korona on kuormittanut henkilöstöä myös henkisesti, koska huoli omasta ja työkalaverien terveydestä on ollut nyt erityisen voimakasta. Korona-poissaolot ovat aiheuttaneet kuormitusta myös sijaisten tarpeeseen.

Henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia, joita on pyritty toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ”saattaen” siten, että siirtyvä henkilö siirtää itse omaa kokemustietoaan seuraajalleen. Nämä muutostilanteet ovat kuitenkin ennakoinnista huolimatta haasteellisia. Tähän on haettu tukea mm. työterveyshuollosta.

Sairauslomien kohdalla on voitu osittain hyödyntää ns. korvaavaa työtä, jos henkilö on ollut työkyvytön omaan työhönsä, mutta työkykyinen johonkin muuhun sellaiseen työhön, johon hänellä on ollut osaaminen ja työnantajalla on ollut tarve tällaista työtä teettää. Korvaavan työn käytännöstä on sovittu yhteistyössä työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon kanssa.

Ammattitaitoista henkilökuntaa on nykyisin vaikea löytää. Rekrytoitaessa uutta henkilöstöä haetaan aina työntekijää, joka pystyy tekemään tuotannon kaikkia työtehtäviä, mutta aina tämä ei välttämättä toteudu. Tämän vuoksi keitto- ja dieettikeittovuoroihin pystyviä henkilöitä on nyt aikaisempaa vähemmän, joten nämä vuorot toistuvat yksittäisellä työntekijällä aikaisempaa useammin. Tämä koetaan hyvin kuormittavaksi, koska keitto- ja dieettikeittovuorot ovat vaativia. Ratkaisuksi tähän on yritetty löytää oppisopimusopiskelija, joka voitaisiin itse ”kasvattaa” näihin työvuoroihin, mutta tähän mennessä emme ole tällaista opiskelijaa löytäneet.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Ateriasuoritteita:			
* ruokahuolto	370 279	409 912	387 642

Kaikkien suoritteiden toteutumaprosentti on yhteensä 94,57 %.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
RUOKAHUOLTO						
Toimintatulot	2 112 049	26 666	2 138 715	2 123 181	99	2 185 746
Toimintamenot	-1 994 715	-19 149	-2 013 864	-1 967 004	98	-1 999 854
Toimintakate (netto)	117 334	7 517	124 851	156 177	125	185 892
Poistot ja arvonalentumiset	-62 755	0	-62 755	-56 528	90	-57 354
Muut laskennalliset kustannukset	-51 584	0	-51 584	-63 103	122	-53 640
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 109 054	-19 149	-2 128 203	-2 086 635	98	-2 110 848

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Elinkeinojen kehittämisen tehtävät määräytyvät kaupunkistrategian 2018–2021 mukaisesti. Kiuruveden kaupunkistrategian tavoitteena on tasapainoinen ja mahdollistava talous, kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen, vetovoimainen maalaiskaupunki, jossa on hyvä toimia yrittäjänä sekä tehdä työtä ja asua turvallisesti palvelujen äärellä.

Elinkeinopalvelut muodostuvat yritysneuvonnasta ja oman alan hankkeista sekä elinkeinotoimintaan liittyvistä markkinointitoimenpiteistä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. YRITYSNEUVONTA

Uusien yritysten perustaminen: 33 kpl

Asiakaskontaktien määrä: 73, ei sisällä koronaneuvonta-asiakkaita

Some –vaikuttavuuden seuranta: Facebook –sivujen kattavuus oli noin 73 000 ja vierailuja 23 175. Kasvua oli aiempaan vuoteen noin 50 .

Facebookin kattavuus tapahtumien ja mainosten suhteen oli vuoden aikana 73 831. Suosituin ja seuratuin kampanja oli "Muuta maalle –kampanjan", vietä kesä Kiuruvedellä 13 200 seuraajaa. Suurimmat katsojamäärät olivat kesä-, elo- ja joulukuussa, jolloin mainostettiin mm. Muuta maalle, avoimet työpaikat, yrittäjäksi Kiuruvedelle sekä koronatukien tiedottaminen.

Tulosalueen tavoitteet toteutuivat. Vuonna 2021 uusia yrityksiä perustettiin 33 kpl.

Ensiasiakaskontaktien määrä oli 73 kpl. Käytännössä asiakastapaamisia on vähintään 2–3 kertaa/asiakas, esimerkiksi yritystä perustettaessa tai rahoitusta haettaessa, eli asiakasmäärät ovat käytännössä korkeammat. Lukuun eivät sisälly tapahtumien järjestämiseen liittyvät yhteydenotot ja tapaamiset, asiakaspuhelut ja toimitilaneuvottelut. Yritystoiminnan lopettaneita oli 32 kpl. Useimmissa tapauksissa yritystoiminnan lopettamisen syynä olivat, yrittäjän eläköityminen tai yritykset olivat ns. ”pöytälaatikkoyrityksiä”, jotka olivat viranomaisen toimesta poistettu toimimattomina. Uusia yrityksiä perustettiin pääosin palvelualoille, mutta joukossa oli myös yritysjärjestelyitä esim. omistajavaihdoksia, tai yritysmuodon muutoksia toiminimestä osakeyhtiöksi. Huomiota herättävää vuonna 2021 oli se, että uusien yritysten määrä oli noinkin korkea, joka johtuu osaltaan siitä, että haluttiin kehittää yritystoimintaa ja usko yritystoiminnan tulevaisuuteen ja siihen, että korona hellittää jossain vaiheessa.

Haettujen yritystukien suhteen vuosi 2021 oli edelliseen vuoteen verrattuna ja korona vuoteen nähden normaali. Avustuksia kysyttiin paljon, mutta hankekauden päättymisen näkyi siinä, että osa rahoitushakemuksista siirtyi seuraavalle ohjelmakaudelle myöntövaltuuksien puutteen takia. Koronan seurauksena asiakkaiden asiointi siirtyi pääosin sähköisiin järjestelmiin, kuten Teamsiin tai puhelin ja sähköpostitse tapahtuvaan tiedon vaihtoon.

1.1. Hanke- ja seuturahoitus

Vuonna 2021 myönnettiin Ylä-Savon Veturin hallinnoimaa Leader – rahoitusta Kiuruvedelle viiteen hankkeeseen, joista kolme oli investointitukihankkeita. Hankkeiden kokonaiskustannukset olivat 249 850 € josta tuen osuus 86 293 € Pohjois-Savon ELY -keskuksen maaseuturahaston yritystukea myönnettiin 462 876 euroa ja ELY-keskuksen kehittämisrahoitusta 26 360 € Starttirahaa myönnettiin kahdelle uuden yrityksen perustajalle. Starttirahaa eivät hae kaikki alkavat yrittäjät, jotka täyttävät vaadittavat ehdot starttirahan saamiseksi. Tämä johtuu asiakkailta

saadun palautteen pohjalta mm. siitä, että hakuprosessi on liian byrokraattinen ja kankea, joka vie yrittäjältä aikaa.

Kiuruveden kaupunki on mukana seuturahalla rahoitetuissa hankkeissa, jotka ovat kohdistettu kärkitoimialoihin, joko seudullisesti tai maakunnallisesti. Seutusopimuksen johtokunnan päätöksillä rahoitetut hankkeet ovat olleet yritystoimintaa tukevia tai edistäviä hankkeita. Seuturahaa on vuonna 2021 myönnetty käynnissä oleviin hankkeisiin 513 000 € vuoden 2021 loppuun mennessä.

1.2. Sukupolven – ja omistajavaihdokset haasteena

Vuosi oli kaikkesta huolimatta vilkasta aikaa toimivien yritysten neuvonnan suhteen, koska useat yritykset miettivät yritystoiminnan kehittämistä mm. rekrytoimalla uusia työntekijöitä. Lisäksi edelleen useat yritykset toteuttivat omistajavaihdoksia/sukupolvenvaihdoksia kokonaan tai osittain. Useat yritykset valmistautuvat lähivuosina yritystoiminnan luovutukseen myymällä yritystoimintansa. Lisäksi alkuvuosi ja loppuvuosi olivat erityisen kiireistä yritysneuvonta-aikaa. Useat omistaja-/sukupolvenvaihdosta suunnittelevat yrittäjät siirsivät asian valmistelua ja toteutusta koronan takia, jotta yrityksen tulos olisi parempi. Osalla yrityksistä on haasteita saada jatkajaa yritystoiminnalleen, osaltaan tämä johtuu yritystoiminnan vaatimasta suuresta käyttöpääoma vaatimuksesta. Tällä hetkellä rahoitusta on vaikea saada ilman omarahoitusosuutta, erityisesti useamman sadan tuhannen euron omistajavaihdoksissa.

1.3. Toimitilat

Toimitilojen osalta yritysneuvonta teki tiivistä yhteistyötä Yrityskiinteistöt Oy:n kanssa ja kaupungissa olevien yksityisten kiinteistöjen omistajien kanssa. Tiloja kysyttiin vilkkaasti, mutta ongelmana on muun muassa vapaiden tilojen sopimattomuus suunnitellulle liiketoiminnalle tai tarvittavien parkkipaikkojen puuttuminen. Myös isommille kulkuneuvoille tarvittavat, ahtaat olivat syynä siihen, etteivät yritykset löytäneet sopivia tiloja. Erityisen myönteistä oli yritysten omasta toimesta tapahtuva toimitilojen kehittäminen ja Kiuruveden keskustassa olevien tyhjen yritystilojen saneeraaminen yrittäjien toimesta toisten yritysten käyttöön.

1.4. Työllisyystilanne Kiuruvedellä oli hyvä, kunnes korona yllätti

Kiuruvedellä oli vuonna 2021 avoimia työpaikkoja keskimäärin noin 15–30 kpl:n välillä riippuen vuoden ajasta. Työvoimapulaa on ollut eri toimialoilla, ennen kaikkea teollisuudessa ja hoivapalveluissa, lomituspalveluissa, mutta myös Kiuruveden kaupungin sivistyspalvelukeskuksessa. Korkeakoulutuksen saaneille henkilöille oli myös avoimia työpaikkoja muun muassa eläinlääkinnässä. Erityisesti vuonna 2021 nousi esille kuljetuspuolen työntekijätarpeet, koska alalta on eläköitymässä yrittäjiä ja jatkajia pitäisi saada alalle. Sama tilanne on myös metsäkoneenkuljettajien kohdalla. Vuoden aikana useat taksipalveluita tuottavaa yritystä lopetti yritystoiminnan. Kuten muuallakin Suomessa, ravintolapalveluita tuottavat yritykset ja tapahtuman järjestäjät kärsivät pahiten koronan vaikutuksista. Kiuruvedelläkin jouduttiin perinteinen ”Iskelmäviikko” -tapahtuma perumaan jo toisen kerran.

Helmikuussa viikolla kahdeksan perinteisesti järjestetty Työllisyysviikkotapahtuma jouduttiin perumaan koronatilanteen takia. Keväälle suunnitellut seminaarit, kuten Maaseutugaala jouduttiin perumaan Covid19 -tilanteen takia ja pääosin perutut tilaisuudet tullaan järjestämään sopivampana ajankohtana tai virtuaalisesti.

Pääosa koronaan liittyvistä infoista koski yritysneuvojille kohdennettuja TEM:in/Kuntaliiton ja Suomen yrittäjien järjestämiä webinaareja korona-avustuksista yrittäjille.

1.5. Kaupungin markkinoinnin painopiste Elinkeinopalveluiden osalta oli sosiaalisessa mediassa.

Koronatuista julkaistiin tietoa useaan otteeseen mm. kaupunginsivuilla ja sosiaalisessa mediassa reaaliajassa. Keväällä käynnistettiin somessa ja osassa aikakauslehtiä kampanja ”Muuta maalle kesäksi”. Jolloin etsittiin kesäasukasperhettä Kiuruvedelle asumaan kahdeksi viikkoa. Kesäperhe

joutui pitämään blogia asumisestaan ja vierailuistaan eri kohteissa, kuten yrityksissä, maatilalla ja kesäkahvilassa. Syksyllä jälleen jatkettiin kaupungintalon etätyöpisteen markkinointia ja vapaita toimitiloja. Uutuutena syksyllä markkinointiin somessa erilaisia paketteja “Muuta maalle” -teemalla, kuten asunto valmiina, työpaikka valmiina tai tule yrittäjäksi Kiuruvedelle. Erityisen suuren suosion sai “Muuta maalle” -teemalla metallihalli valmiina yrittäjälle sekä metallialan työpaikkoihin etsitään työntekijöitä; työllisty Kiuruvedelle saat vuoden kuntosalikortin käyttöösi. Lisäksi Elinkeinopalvelut osallistui alkuvuodesta TE-live -lähetykseen markkinoimalla Kiuruveden alueella olevia vapaita työpaikkoja ja yleensäkin kuntana, jossa on helppo toimia yrittäjänä, työllistyä ja harrastaa. Mukana TE-live -lähetyksessä oli myös yrityksiä ja mm. Sote sekä nuorisotoimi. Lokakuussa Kiuruveden kaupunki osallistui kansainväliseen “WORKS FINLAND” -tapahtumaan. Lähetys oli kansainvälinen ja se näkyi Euroopan talousalueella. Tässäkin mukana oli metallialan yritys ja puhekielenä sekä haastattelu- kielenä englanti. Tämä tilaisuus oli osa yritysneuvojan vetämää KV –rekry pilottihanketta, mallin luomista yhteistyöstä TE-palveluiden kunnan ja yrittäjän kanssa.

Joulukuussa järjestettiin joulupassikampanja, jossa elinkeinopalvelut oli myös mukana, yritysten vähittäismyynnin lisäämiseksi. Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä monen eri toimijan kanssa ja koordinoijana toimi Kiuruvesi lehti. Joulupassikampanja onnistui jälleen hyvin ja yrittäjät olivat tyytyväisiä saamaansa näkyvyyteen ja joulumyyntiin.

YTYÄ -hankkeen kanssa tehtiin alkuvuodesta myös markkinointivideo avoimista työpaikoista. Some -kampanjan kautta työllistyi paikalliseen teollisuusyritykseen kolme metallialan ammattilaista.

1.6. Seudulliseen matkailumarkkinointiin osallistuminen

Kiuruveden kaupunki lähti mukaan vuoden 2019 alusta ”Iisalmi ja tienoot” matkailumarkkinointiyhteistyöhön. Matkailumarkkinointiyhteistyösopimuksen kautta, Kiuruveden kaupunki, kiuruvetiset yritykset, kulttuuritoimijat ja matkailuyritykset saavat enemmän näkyvyyttä useammassa markkinointivälineessä keskitetysti ja kustannustehokkaasti. Kehitettävää on ollut alueellisessa näkyvyydessä ja matkailuliiketoiminnan osaamisen kehittämisessä. Yhteinen ajanvarausjärjestelmä alusta Johku otettiin 2021 käyttöön toimijoiden keskuudessa. Yhteistyön kautta on toimijoille järjestetty muun muassa koulutuksia markkinoinnista ja brändin rakentamisesta.

1.7. Yhteistyö yrittäjäjärjestön kanssa

Yritysneuvoja on osallistunut aktiivisesti Kiuruveden yrittäjäjärjestön kokouksiin ja vuorovaikutus yrittäjien, ja kaupungin välillä on ollut vilkasta.

1.8. Elinkeinopalveluiden hankkeet

Savon Kuituverkko Oy:n kanssa tehtiin suunnitelmat ja kilpailutus yhteistyössä keskustan alueen valokuituverkon rakentamiseksi. Valokuituverkon rakentamisen budjetin rahoitusosuus on 168 033 €

Työvoiman saatavuuden varmistamiseksi kiuruvetisille yrityksille, käynnistettiin hankevalmistelu loppuvuodesta 2020. Hankkeen tavoitteena on osaavan työvoiman rekrytointi ulkomailta. Kyse on pilotista, jossa luodaan malli toimintatavasta. Hankkeen valmistelu tapahtuu yhteistyössä yrittäjän, Kiuruveden kaupungin elinkeinopalveluiden ja Pohjois-Savon TE-toimiston kanssa sekä Iisalmen maahanmuuttopalveluiden kanssa. Vuoden 2021 kesäkuun aikana Kiuruveden kaupunki oli mukana käynnistämässä mm. kaupungin ja yrittäjän kanssa kokeiluna, suoraa rekrytointia Kostamuksen alueelta. Etsien luotettavan, alueella toimivan puskaradion kautta, laatimallaan muutaman kysymyksen kyselylomakkeella metallialan osaajia Kiuruvedelle. Venäjän kielelle käännetty lomake sai suuren suosion ja vastauksia tuli 77 kpl, joista noin 11 henkilöä oli potentiaalisia työntekijöitä metallialalle. Hakijoita haastateltiin Kostamuksessa yrittäjän toimesta vielä henkilökohtaisesti kesäkuun lopulla. Lisäksi Kiuruveden kaupungin elinkeinotoimi oli mm. yritysten ja eri organisaatioiden kanssa erilaisissa rekrytapahtumissa. Lisäksi elinkeinopalvelut laati ja julkaisi Venäjän kieliselle maahanmuuttajalle kuntakohtaisen oppaan, Kiuruveden kaupungin keskeisistä palveluista. Lisäksi syksyllä järjestettiin Yritysfoorumi yrittäjille

keskustelutilaisuus kilpailutuksista ja muista ajankohtaisista asioista ja nuorille yrittäjille järjestettiin ”Tie menestykseen” -hankkeen kautta ”Kasvuvalmennus” iltakoulutuksena, jossa oli mukana neljä yrittäjää.

Yritysneuvoja on mukana seuraavissa hankkeissa:

- OSPA –hankkeessa uusien palveluratkaisujen ja hyvinvoinnin kehittäminen (Yritysyhteistyö)
- KV –rekry, pilottimallin luominen, kansainvälisen työvoiman rekrytoinnissa
- ÄlyAgri -maatalous
- SOPIEN 2.0 -hanke
- YTYÄ-hanke
- Osajia Venäjältä (Ysao)
- NewTech –hanke, teknologiayritysten kehittäminen
- Iisalmi ja tienoot matkailuhankkeet
- Y-Akatemia-SOTE ala, Savonia
- Savon Jatkis –hanke, omistaja- sukupolvenvaihdos -palvelu
- Yritysneuvoja ohjaajana Lähtuotekaupan perustamisselvitys (Kiuruven kaupunki ja MTK, Innostu osaamisesta –hanke).

Yhteistoimintaosuudet ja avustukset: Ylä-Savon Veturi ry:n seururaha 23 994 euroa (3 euroa / asukas), Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän seururaha 40 800 euroa ja hallinnointiraha 1 900 euroa (5 euroa / asukas) Seururahaa on budjetoitu 26,5 MEU, josta on 28.2.22 mennessä myönnetty 513 000 € Kiuruvetisiä yrityksiä on ollut mukana eri hankkeissa 54 kpl. Veturi ry:n yritysrahoitusta myönnettiin kahdelle yritykselle 68 086 € hankkeiden kustannusten ollessa 132 446 €

Kertomusvuonna valmistui Paljakka – Huvikallion ulkoilualan reitistön, opastuksen, paikoituksen ja levähdyspaikkojen työt suunnitelman mukaisesti. Hankkeelle saatiin jatkoaikaa lokakuun 2021 loppuun.

Hankkeen tavoitteena oli kunnostaa olemassa olevien Paljakanvuoren, Putouksenmäen ja Huvikallion luontopolkujen verkostoa, olemassa olevaa infraa ja kehittää sitä. Hanke onnistui hyvin ja odotusten mukaisesti.

**Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)
Sitovuustaso on toimintakate eli netto**

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN						
Toimintatulot	2 900	-1 500	1 400	2 779	199	1 117
Toimintamenot	-231 232	-9 100	-240 332	-321 940	134	-564 420
Toimintakate (netto)	-228 332	-10 600	-238 932	-319 161	134	-563 303
Poistot ja arvonalentumiset	-18 678	-346 478	-365 156	-368 010	101	-784 281
Muut laskennalliset kustannukset	-5 519	0	-5 519	-6 518	118	-6 328
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-255 429	-355 578	-611 007	-696 467	114	-1 355 029

MAATALOUSHALLINTO

Vastuhenkilö: Maataloussihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Keiteleen ja Pielaveden kunnat sekä Kiuruveden kaupunki ovat muodostaneet 1.1.2012 alkaen maaseutuhallinnon yhteistoiminta- alueen, jossa järjestäjäkuntana toimii Kiuruveden kaupunki. Kiuruveden kaupunginhallitus hyväksyi 26.10.2020 uuden, päivitetyn, 1.1.2021 voimaan tulleen, maaseutuhallinnon tukihallintoyksikön palveluja koskevan yhteistoimintasopimuksen Pielaveden ja Keiteleen kuntien kanssa. Maatalouden tukihallintoyksikkö tuottaa ja turvaa toimintaedellytykset viljelijätukijärjestelmän kuntakohtaiseen hoitamiseen, maaseutuväestön tarvitsemiin hallinnon alaan liittyviin palveluihin, sekä maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluviin muihin viranomaistehtäviin lähipalveluina yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa. Maaseudun tukihallintoyksikkö huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Maaseudun tukihallintoyksikön jaettavat kustannukset jaetaan yhteistoiminta-alueen kuntien kesken 1.7.2021 tukea hakeneiden tilojen suhteessa.

Tukea hakeneita tiloja oli Kiuruvedellä 376, Pielavedellä 180 ja Keiteleellä 65.

Toiminnan ydinajatus

Maaseudun tukihallintoyksikkö tarjoaa ja toteuttaa maatalousyrittäjille laadultaan ja kustannustehokkuudeltaan edulliset kuntatasolle kuuluvat maaseutuhallinnon lakisääteiset tehtävät ja palvelut.

Toiminnan tavoite

Maaseudun tukihallintoyksikkö kannustaa ja opastaa maatalousyrittäjiä moniosaavaan yrittäjyyteen ja yrittäjähenkisyyteen sekä edistää maatalojen kehittymistä ja tukijärjestelmien tehokasta hyödyntämistä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa on oma maataloustoimiston toimipiste

Jokainen yhteistoiminta-alueen kunta järjestää ja ylläpitää toimipisteensä omalta osaltaan tukihallinnon toimintaa varten. Kiuruveden kaupungintalo oli aika ajoin suljettuna vuoden aikana vaihdelleen koronatilanteen vuoksi, mutta henkilökohtainen asiointi oli tarvittaessa mahdollista päivittäin suojautumisohjeita noudattaen. Palvelut järjestettiin osin ajanvarauksella, etenkin silloin, kun kaupungintalon ovet olivat lukittuna. Samoin toimittiin myös yhteistoiminta-alueen muissa kunnissa. Asiointimahdollisuus jokaisen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvan kunnan toimipisteessä osoittautui tarpeelliseksi.

2. Maatalousyrittäjille turvataan maatalouspalvelujen hyvä saatavuus, tavoitettavuus ja henkilökohtainen palvelu.

Maatalouden tukihallinnon palvelut saatiin koronan aiheuttamista haasteista huolimatta turvattua siten, että tukien hakuun liittyvä viranomaisneuvonta, tukihakemusten vastaanotto ja muu henkilökohtainen palvelu toimi ongelmitta. Viljelijöiden palauttamissa tukihakemuksissa sähköisten hakemusten osuus pysyi ennallaan noin 96 prosentissa ja suurin osa henkilökohtaisesta palvelusta ja paperilomakkeiden palautuksesta hoitui puhelimitse ja sähköpostin kautta. Kylätoiminta-avustusten vastaanotto, käsittely ja päätösten teko oli vuonna 2021 ensimmäisen kerran tukihallintoyksikön hoidettavana. Tukihallintoyksikössä työskenteli vakituisen henkilöstön ohella Savonia Ammattikorkeakoulun agrologiopiskelija opintoihin liittyvän 70 pv harjoittelujakson ajan.

3. Henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista ylläpidetään ja kehitetään kehityskeskusteluilla, palaverilla ja tiiviillä kanssakäymisellä henkilöstön kesken.

Henkilöstön ammattitaito, työkyky ja työssä viihtyminen ovat ensisijaisen tärkeitä laadukkaan asiakaspalvelun sekä tukimaksujen viiveettömyyden ja oikeellisuuden turvaamiseksi. Työssäjaksamista on seurattu ja edistetty käymällä säännöllisiä palautekeskusteluja henkilöstön kanssa vuoden 2021 aikana ja pitämällä lähes viikoittain yhteinen palaveri, mikä on parantanut yhteistyötä ja tiedonkulkua, sekä vaikuttanut asiakaspalvelun laatuun positiivisesti. Vuoden 2021 aikana osa tukihallintoyksikön työntekijöistä teki etätyötä tartuntariskin minimoimiseksi, jotta on saatu varmennettua syksyn viljelijätukimaksatusten toteutuminen. Todettiin, että tukihallintoyksikössä etätyö onnistui ongelmitta, koska kaikki käytössä olevat Ruokaviraston ohjelmat ovat ns. Web-sovelluksia. Myös asiakkaiden palvelu onnistui lähes täysin puhelimitse ja sähköpostitse. Henkilöstön välinen kanssakäyminen onnistui sujuvasti yhteisten Teams-palaverien avulla.

Maatalouden tukihallintoyksikkö / tuet

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA2021	TP 2021
Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele: tukea hakeneiden tilojen lukumäärä	632	630	621
Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele: maataloustuet yhteensä, milj. euroa	32,1	32	32,3
Kiuruvesi: tukea hakeneiden tilojen lukumäärä, kpl	386	380	376
Kiuruvesi: maataloustuet yhteensä, milj. euroa	22,9	23,5	23,8

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
MAATALOUSHALLINTO						
Toimintatulot	176 557	-4 269	172 288	166 586	97	181 118
Toimintamenot	-317 377	1 171	-316 206	-296 353	94	-335 098
Toimintakate (netto)	-140 820	-3 098	-143 918	-129 768	90	-153 980
Muut laskennalliset kustannukset	-11 799	0	-11 799	-11 174	95	-12 332
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-329 176	1 171	-328 005	-307 527	94	-347 430

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Kaupungin työllistämistoimien tarkoituksena on alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä parantaa työllistettävien valmiuksia omaehtoiseen koulutuksen hankintaan ja työnsaantiin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pyritään työllistämään mahdollisimman paljon niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatuesta kaupunki joutuu maksamaan puolet.

Kaupungin työllistäminen

Tukityöllistämiseen käytettiin noin 150 000 euroa (netto). Vuoden aikana palkkatuella työllistettiin 20 velvoitetyöllistettävää enintään 6 kk ajaksi. Työttömien työllistämiseen työssäoloehdon täyttymiseksi käytettiin noin 25 000 euroa.

Kiuruveden kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n välinen sopimus

Kiuruveden kaupungin työllisyyden hoitaminen on rakentunut pääosin kaupungin ja Kiuruveden Urheilijoiden välisen yhteistyösopimuksen pohjalle. Kiuruveden Urheilijat on vastannut pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistämisestä ja muista tukitoimenpiteistä. Työllisyyden edistämiseksi on Kiuruvedellä ollut käytössä niin sanottu edelleenohjausmalli, jossa Kiuruveden Urheilijat on vastannut palkkatuella palkatun työttömän työnantajavelvoitteista, vaikka itse työ tehdään toisen työnantajan palveluksessa.

Kaupunki maksoi vuonna 2021 sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta Kiuruveden Urheilijat ry:lle 150.000 euroa. Sopimuksen mukaan vuoden 2021 tavoitteena oli työllistää palkkatuella vähintään 20 henkilöä. Palkkatuella työllistettiin vuoden 2021 aikana 20 henkilöä. Palkkatuella 4 työntekijää on siirretty toisen työnantajan tehtäviin edelleenohjausmallilla.

TE – toimiston kiintiö vuodelle 2021 oli 120 palkkatuki-kuukautta (20 henkilöä x 6 kk). Lisäksi Kiuruveden Urheilijat ry:n ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yhteinen tavoite oli, että 60 henkilöä osallistuu kuntouttavaan työtoimintaan. Vuoden aikana Kiuruveden urheilijoilla on osallistunut kuntouttavaan työtoimintaa 19 eri henkilöä ja työkokeiluun Kiuruveden Urheilijoilla on osallistunut 1 työnhakija. Kuntouttavaan työtoimintaan Kiuruvedellä on osallistunut vuonna 2021, 43 eri henkilöä, Yhteensä kuntouttavan työtoiminnan paikkoja Kiuruvedellä oli 31.12.2021 65 henkilölle. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta tekee päätöksen Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä.

Lisäksi Kiuruveden Urheilijat on ohjannut työnhakijoita työhön/ työkokeiluun/kuntouttavaan työtoimintaan muille työnantajille: Toimi-säätiö, Työttömien yhdistys, Luotsi-paja, Helluntaiseurakunta ja Omakotiyhdistys.

Kelan tilaston (Kelasto) mukaan kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajia vuonna 2021 oli 205 saajaa ja vuonna 2020 oli 192 saajaa. Vuonna 2021 Kiuruveden kaupungin maksama työmarkkinatuen ja kuntaosuus oli yhteensä noin 663 000 euroa (vuonna 2020 noin 588 000 euroa, vuonna 2019 noin 449 000 euroa). Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Valtio rahoittaa työmarkkinatuen kokonaan sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhteensä 300 päivää. Sen jälkeen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat maksetun työmarkkinatuen puoliksi sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työmarkkinatukea 1 000 päivää. Sen jälkeen kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70 % prosenttiin.

Yhteistoimintaosuudet

TYP – verkoston toiminnasta maksettiin Iisalmen kaupungille 5 109,06 euroa.

Yhdistysten työllistämisen tukeminen

Työllistämisavustusta maksettiin yhteisöille seuraavasti: Ylä-Savon TOIMI – valmennussäätiö 30 000 euroa ja Kiuruveden Työttömät ry vuokratuki 7 000 euroa.

Nuorten kesätyöllistäminen

Nuorten kesätyöllistämiseen käytettiin noin 19 065 euroa. Yhteensä 38 työnantajaa työllisti 72 kiuruvetistä nuorta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset) Sitovuustaso on toimintakate

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN						
Toimintatulot	39 000	0	39 000	43 837	112	49 983
Toimintamenot	-912 337	-99 143	-1 011 480	-993 780	98	-932 333
Toimintakate (netto)	-873 337	-99 143	-972 480	-949 943	98	-882 350
Muut laskennalliset kustannukset	-3 761	0	-3 761	-3 692	98	-4 684
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-916 098	-99 143	-1 015 241	-997 472	98	-937 017

SOSIAALITOIMI JA TERVEYDENHUOLTO

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet (kaupungin talousarvio)

- Erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitseminen perusterveydenhuoltoa vahvistamalla (ja keskinäistä työnjakoa järkeistämällä) ja digitaalisten palvelujen käyttöönotolla mm. vastaanottopalveluissa; TKK:n lääkäreiden virat täytetään ensisijaisesti SOTE kuntayhtymän omilla lääkäreillä, ajanvaraustoiminnan toimivuutta tulee edelleen kehittää.**

Kiuruveden kaupungin on solminut vuodelle 2021 palvelusopimuksen Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän kanssa, jossa on määritelty tavoitteeksi turvata väestöpohjaan ja sairastavuuteen nähden riittävät seudulliset ja lähipalvelut. Vuonna 2021 ostetun erikoissairaanhoidon maksuosuus alittui noin 459 000 euroa, mutta oma erikoissairaanhoido ylittyi noin 250 000 euroa.

- Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon lähipalvelujen turvaaminen**

Kiuruveden kaupungin tavoitteena on turvata lähipalveluna monipuolisesti sellaiset palvelut, joissa käyttäjien määrä on suuri eikä seudullinen järjestäminen tuo asiakkaiden näkökulmasta lisäarvoa. Lauantaivastaanottoa ei Kiuruvedellä ollut vuonna 2021 johtuen koronasta. Äitiysneuvolapalvelun hoitaja vastaanotto on toiminut arkisin Kiuruvedellä koko vuoden 2021, mutta lääkarineuvolavastaanotot ovat olleet Iisalmissa.

SEURAAVAT TIEDOT OVAT YLÄ-SAVON SOTE KUNTAYHTYMÄN TOIMITTAMIA:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän perussopimusta muutettiin 1.3.2021 alkaen siten, että eläinlääkintähuollon tilakustannukset Sonkajärven, Vieremän ja Kiuruveden osalta laskutetaan siltä jäsenkunnalta, jonka alueella tilat sijaitsevat. Iisalmen eläinklinikan kustannukset laskutetaan jäsenkunnilta asukaslukujen suhteessa. Eläinlääkintähuollon subventiot on jaettu

aiheuttamisperiaatteen mukaan jäsenkunnille. Muut ympäristötoimen osuudet on jaettu asukaslukujen suhteessa

Iisalmen sairaalan tyhjiä toimitilojen kulut on jaettu jäsenkunnille palvelujen käytön suhteessa. Iisalmen sairaalarakennuksen purettavaan rakennusosaan on tehty ylimääräinen 860 000 euron poisto. Ylimääräinen poisto on kirjattu peruspääoman mukaisessa suhteessa. Tilikauden toteumaa on verrattu alkuperäiseen talousarvioon ja edellisen vuoden tilinpäätökseen.

Kiuruveden kaupungin vuoden 2021 maksuosuus on yhteensä 35,0 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä vuoden 2021 talousarviossa Kiuruveden kaupungin maksuosuudeksi oli arvioitu 36,5 miljoonaa euroa, joka alittui 1,5 miljoonaa euroa / - 4,1 %. Merkittävimmät ylitykset olivat vastaanottopalveluissa 629 000 euroa ja omassa erikoissairaanhoidossa 250 000 euroa. Merkittävimmät alitukset olivat ostetussa erikoissairaanhoidossa 459 000, hoito- ja hoivapalveluissa 396 000, aikuispsykososiaaliset palvelut 256 000 euroa ja vammaispalveluissa 166 000 euroa.

Kaupungin osuus valtion korona-avustuksista oli 1 057 tuhatta euroa.

Tilinpäätösvertailu

Edelliseen vuoteen verrattuna maksuosuus pieni noin 621 000 euroa / -1,7 prosenttia. Ostetun erikoissairaanhoidon osuus maksuosuudesta on 9,0 milj. euroa, jossa laskua edellisvuoteen 0,09 milj. euroa / -1,02 prosenttia. Oman toiminnan osuus maksuosuudesta on 26,0 milj. euroa, jossa laskua edellisvuoteen 0,5 milj. euroa / -1,99 prosenttia.

Palveluille kohdistamattomissa kustannuksissa on Kiuruveden osalta seuraavaa

- Valtionavustus covid-19 kustannuksiin	-1 056 988 €
- Hyvinvointikoordinaattorin kulut	+ 15 020 €
- Tyhjä toimitilat	+ 171 697 €
- ISA alaskirjaus	+ 141 821 €
- Sosiaali- ja potilasasiainpalvelut	+ 8 582 €

Yhteensä -719 868 euroa

Aikuispsykososiaaliset palvelut – 256 000 euroa / -16,9 %

Vähennystä vuoteen 2020 verrattuna oli 39 000 euroa/-3,0 %. Alitus aiheutuu arvioitua pienemmästä osastohoidon ja avohoidon tarpeesta. Kuluja alensi myös rekrytointihaasteet avohoidossa

Aikuissosiaalityön palvelut - 5 000/ -1,4 %

Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 69 000 euroa/23,2 %. Kulut alittuvat, koska toimeentulotuen tarve ja seudullisen etuuskäsittelyn käyttö oli arvioitua pienempää. Edelliseen vuoteen verrattuna kulut kasvavat, koska toiminnassa ei ollut sulkua kuten vuonna 2020.

Ostettu erikoissairaanhoido -459 000 euroa / -4,8 %

Vähennystä vuoteen 2020 verrattuna oli 93 000 euroa/1,0 %. Ostetun erikoissairaanhoidon kustannusten vähennys johtuu palvelutarpeen vähenemisestä. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö on jatkunut edelleen vuoden 2021 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaisesti.

Oma erikoissairaanhoito 250 000 euroa / 20,9 %

Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 132 000 euroa/10,1 %. Jäsenkuntien maksuosuuksien ylittymiseen vaikutti sekä toimintatuottojen alittuminen että toimintakulujen ylittyminen. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta.

Hoito- ja hoivapalvelut + 12 000 euroa / 0,1 %Kotihoito -573 000 €/ -12,8 %

Kotihoidon asiakasmäärä oli 275 asiakasta, mikä oli 38 asiakasta/12,1 % arvioitua alhaisempi. Kotihoidon asiakasmäärä alitti talousarviossa arvioidun. Kotihoidon kustannusten ja asiakasmäärän laskuun vaikuttivat merkittävästi kehittämisprojektin, ja myöntämisperusteiden tarkastamisen myötä laskenut resurssitarve sekä rekrytointivaikeuksien vuoksi heikentynyt henkilöstötilanne.

Asumispalvelut +215 000 €/ 3,8 %

Maksuosuus ylittyi 215 t€3,8 %. Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 131 000 euroa/2,3 %. Tuotettujen hoitopäivien määrä ylitti talousarviossa arvioidun 460 päivällä /1,0 %:lla. Kustannuksia nostivat toimintatuottojen alittuminen asiakasmaksulain muutoksesta johtuen ja vuokrien arvioitua maltillisempi nousu. Toimintakulujen ylittyminen johtui mm. lakisääteisen henkilöstömitoituksen noususta, sijaisten saatavuusongelmista johtuvista erilliskorvausten kasvusta sekä koronapandemiasta johtuvista ylimääräisistä kulut.

Osastopalvelut - 61 000 euroa / -2,5 %

Maksuosuus alittui 61 t€2,5 %. Vähennystä vuoteen 2020 verrattuna oli 13 000 euroa / 0,5 %. Toimintatuotot alittuvat ennakoitua pienemmän potilasmäärän vuoksi 112 000 euroa. Toimintakulut alittavat 196 000 euroa.

Geriatrია ja hoitotarvikejakelu 23 000 euroa / 6,1 %

Maksuosuus ylittyi 23 000 euroa/6,1. Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 27 000 euroa/7,4 %. Kustannusten kasvu johtuu palvelutarpeen kasvusta. Geriatripalvelu on tuotettu osa-aikaisen virkalääkärin toimesta ja lisäresurssia on hankittu ostopalveluna.

Kuntoutus - 20 000 euroa / -4,8 %

Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 28 000 euroa/7,5 %. Maksuosuuden muutos johtui palvelutarpeen muutoksesta ja henkilöstökulujen alittumisesta.

Perhepalvelut - 51 000 euroa / - 1,6 %

Vähennystä vuoteen 2020 verrattuna oli 224 000 euroa/6,7 %. Kulujen alittuminen johtuu arvioitua vähäisemmästä avohuollon ja psykiatrisen avohoidon tarpeesta. Terveysneuvonnan ja perheneuvolan osalta palvelutarve kasvoi. Kulujen vähennys edelliseen vuoteen verrattuna johtuu pienemmästä kodin ulkopuolelle sijoitusten tarpeesta. Hoitopäivien määrä on 1 991 / -19,5 % pienempi.

Suun terveydenhuolto -34 000 euroa / 4,5 %

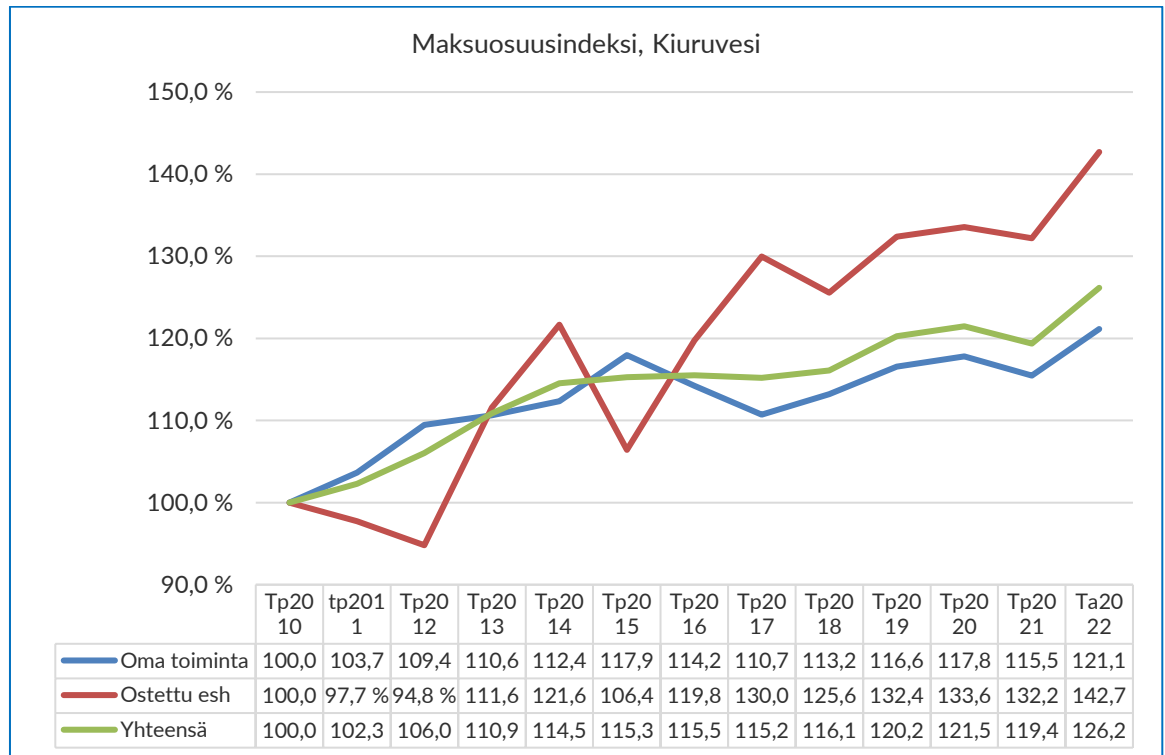
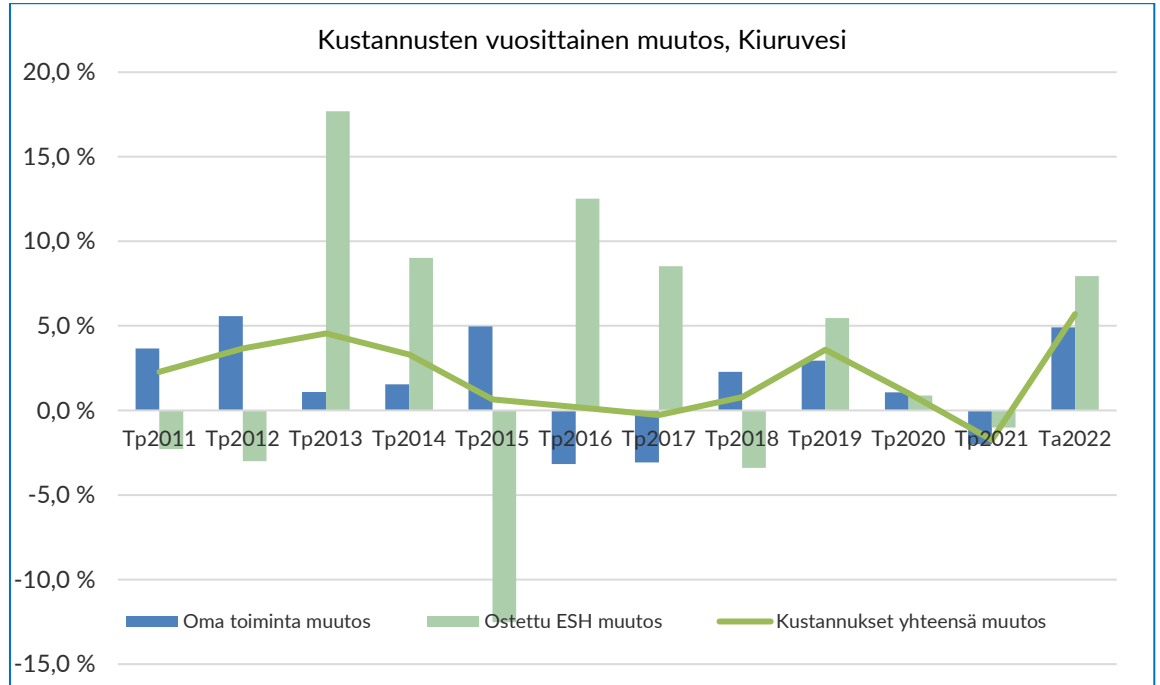
Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 63 000 euroa/9,4 %. Maksuosuuden muutos johtuu palvelutarpeen muutoksista ja maksutuottojen arvioitua suuremmasta toteumasta.

Vammaispalvelut - 166 000 euroa / 4,3 %

Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 316 000 euroa/9,3 %. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen osalta alitus oli 67 000 euroa/-4,6 % talousarvioon verrattuna. Kulut alittuivat asumispalvelujen osalta. Kehitysvammahuollossa toteuma oli 90 000 euroa /-3,9 % talousarviota pienempi laitoshoidon alittumisen vuoksi. Kulut kasvoivat edelliseen vuoteen, koska toiminnassa ei ollut sulkujia. Lisäksi oli tiedossa lisätarpeet asumispalveluihin.

Vastaanottopalvelut +629 000 euroa/30,4 %

Kasvua vuoteen 2020 verrattuna oli 375 000 euroa/16,1 %. Kustannusten kasvu johtuu palvelutarpeen kasvusta ja korona pandemian hoitoon liittyvistä kustannuksista.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2021

KIURUVEDEN MAKSUOSUUS 2021/ TILAUSTAULUKOT				
PALVELU (1000 euroa)	TA 2021	TP 2021	Tot. %	TP 2020
Aikuispsykososiaaliset palvelut	1 516	1 260	83,12	1 299
Aikuissosiaalityö	374	369	98,58	299
Erikoissairaanhoido, ostettu	9 485	9 025	95,16	9 118
Erikoissairaanhoido, oma	1 196	1 446	120,89	1 314
Hoido ja hoiva	12 954	12 558	96,94	12 696
Kuntoutus	430	409	95,25	381
Perhepalvelut	3 158	3 108	98,39	3 332
Suun terveydenh.	767	732	95,53	669
Vammaispaalvelut	3 882	3 716	95,73	3 400
Vastaanotto	2 071	2 700	130,38	2 325
Ympäristötoimi	414	416	100,39	409
PALVELUT YHT	36 247	35 740	98,60	35 243
Palveluille kohdistamattomat	252	-720	-285,48	398
Valt.osuus covid-19 kust.		-1 057		
MAKSUOSUUS	36 499	35 020	95,95	35 641
Ennakot	36 499	36 499	100,00	35 641
Erotus	371	-1 479		371
ESH ostettu	9 485	9 025		9 118
Oma toiminta	27 014	25 995	96,23	26 523

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
SOS.TOIMI JA TERV.HUOLTO						
Toimintatulot	220 025	-42 585	177 440	184 847	104	172 697
Toimintamenot	-37 554 499	1 442 585	-36 111 914	-36 040 626	100	-37 148 466
Toimintakate (netto)	-37 334 474	1 400 000	-35 934 474	-35 855 779	100	-36 975 769
Poistot ja arvonalentumiset	-4 300	0	-4 300	-4 300	100	-4 300
Muut laskennalliset kustannukset	-700	0	-700	-664	95	-716
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-37 559 499	1 442 585	-36 116 914	-36 045 590	100	-37 153 482

SIVISTYSLAUTAKUNTA / OPETUS- JA SIVISTYSPALVELUKESKUS

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen johtaja: Sivistystoimen vastaava

Tulosalueet: Hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus + toinen aste ja kansalaisopisto, sivistyspalvelut ja vapaa-aikapalvelut

HALLINTO SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistystoimen vastaava

Tulosalueen toimintastrategia

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen hallinnon tulosalue huolehtii sivistyslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä tiedottamisesta. Koulutoimisto hoitaa kaikkien tulosalueiden taloushallinnon tehtävät. Lisäksi tulosalue vastaa koulukuraattori- ja – psykologipalvelujen järjestämisestä myös Kiuruvedellä järjestettävän ammatillisen koulutuksen osalta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Sivistystoimen hallintoa hoidetaan taloudellisesti ja tehokkaasti ja avoimesti eri tulosityksiköiden toimintaa tasapuolisesti tukien.

Tavoite on toteutunut. Sivistystoimen hallinto itsessään sisältää kolme osa-aikaista työntekijää. Heidän työnsä sisältää sivistyslautakunnan kokousten valmistelun sekä läpiviennin ja erityyppistä laskutusositteiden hoitamista sisäisesti ja ulkoisesti. Hallinnon tukena toimii opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen johtoryhmä, joka koostuu tulosalueen johtajista täydennettynä Yläkoulun rehtorilla. Tulosaluevastaavat valmistelevat osaltaan alueensa asioita päätöksen tekoa varten. Yhteisiä asioita kootaan ja suunnittelua tehdään yhteisissä kokoontumisissa.

2. Sivistystoimen arviointisuunnitelman päivittäminen

Tavoite on toteutunut. Sivistystoimen arviointisuunnitelmana toimii kalenterivuositain tehtävä sisäisen valvonnan raportti toimintayksiköittäin. Lisäksi koulujen toiminnassa lukuvuosisuunnitelmassa ja varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmissa asetetaan vuosittain tavoitteet ja niiden arviointi tapahtuu lukuvuoden päättyessä. Sisäisen valvonnan raportit menevät kaupunginhallitukseen ja lukuvuosisuunnitelmat sivistyslautakunnalle.

3. Taloudellisissa säästötalkoissa onnistuminen huolehtien kuitenkin sivistyspalveluiden laadun säilymisestä.

Tavoite on toteutunut osittain. Säästöjen toteutuminen perusopetuksessa tapahtui pitkälti Nivan ja Yläkoulun tuntikehyksen leikkauksen sekä valtionavustuksen avulla. Leikkaukset toteutuvat, mutta väistämättä ne näkyvät opetuksen järjestämisessä resurssien niukkuudessa. Perusopetus kokonaisuutena on alittanut talousarvion kustannukset. Vuoden 2021 aikana toimintaan tuli lukio-opetukseen muutoksia, joiden taloudellista vaikutusta ei ollut otettu huomioon talousarvion tekemisessä. Oppivelvollisuuden pidentäminen päätettiin valtakunnassa vasta kuntien vuoden 2021 talousarviokäsittelyjen jälkeen. Näin ollen kustannusten ylitystä tältä osin on olemassa. Sisäiset ja ulkoiset kustannukset huomioon ottaen myös lukio on kuitenkin alittanut talousarvionsa. Varhaiskasvatuksessa jatkui viime vuosien tuoma ilmiö, jossa ikäluokkien pieneneminen ei suoraan näy palvelujen kysynnässä. Eli pienemmästä määrästä lapsia suurempi määrä prosentuaalisesti tarvitsee varhaiskasvatuksen palveluja. Varhaiskasvatuksen pakollinen esiopetuskokeilu on tuonut lisäkustannuksia. Kokonaisuutena ulkoisten ja sisäisten kulujen osalta sivistyslautakunta on alittanut talousarvionsa ja kyennyt säilyttämään toimintojensa laadun.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
HALLINTO, SIV.LAUTAKUNTA						
Toimintatulot	0	0	0	1 670	*****	921
Toimintamenot	-128 627	-17 232	-145 859	-147 783	101	-133 627
Toimintakate (netto)	-128 627	-17 232	-145 859	-146 113	100	-132 707
Poistot ja arvonalentumiset	-84	0	-84	-84	100	-84
Muut laskennalliset kustannukset	-6 280	0	-6 280	-7 413	118	-6 270
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-134 991	-17 232	-152 223	-155 279	102	-139 981

VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Varhaiskasvatuspalvelut ovat monipuolisia ja laadukkaita palveluja, joissa huomioidaan lapsen ja perheen tarpeet. Yhteistyössä vanhempien kanssa luodaan turvallinen ja myönteinen kasvuympäristö, joka turvaa lapselle mahdollisuuden yksilölliseen kasvuun ja kehitykseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Varhaiskasvatuspalvelujen arviointia ja kehittämistä varten otetaan käyttöön uusi laatukäsikirja.

Tavoite on toteutunut. Varhaiskasvatukseen on laadittu erillinen arviointisuunnitelma, joka päivitetään aina valtuustokaudeksi. Vuosittain valitaan toiminnasta tietyt arviointikohteet, joita seurataan ja mitataan toimintavuoden aikana. Arviointisuunnitelman avulla on tarkoitus selvittää mahdollisia kehittämiskohteita ja nostaa esille toiminnan vahvuudet.

2. Koululaisten kesäajan toimintaa kehitetään yhteistyössä seurakuntien ja järjestöjen kanssa.

Tavoite on osittain toteutunut. Toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen ei olla saatu Kiuruveden Urheilijoiden lisäksi muita järjestöjä. Kesällä 2021 toiminnassa olevista lapsista oli vain muutama alkuopetusikäinen lapsi. Näin ollen kerhotoiminta ei vastannut pienten koululaisten tarpeeseen, vaikkakin se toimintansa puolesta oli monipuolista ja laadukasta. 1–2-luokkien oppilaat tarvitsevat vielä päivittäin aikuisen huolenpitoa ja valvontaa pitemmän aikaa, kuin mitä kerhotoiminnalla voidaan toteuttaa.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT		TP 2020	TA 2021	TP 2021
Päiväkotihoido				
	lapsia kokoaikaisessa toiminnassa	78	90	74
	Lapsia osa-aikaisessa toiminnassa	65	90	89
	maksuton esiopetus	58	50	59
	Kaksivuotinen esikouluopetuskokeilu			19
Ryhmäperhepäivähoito				
	lapsia kokoaikaisessa toiminnassa	23	25	29
	lapsia osa-aikaisessa toiminnassa	4	4	8
Perhepäivähoito				
	lapsia kokoaikaisessa toiminnassa	55	60	64
	lapsia osa-aikaisessa toiminnassa	15	12	15
Lasten määrä leikkitoiminnassa		55	90	50
Puuhakerho		11	0	0
Palvelusetelillä tuotetut palvelut (1.8 alken)		72	80	93
Ostettu esiopetus				10
Kaksivuotinen esiopetuskokeilu (ostopalvelu)				18
Pienten lasten hoidon tuki				
	tuen piiriin kuuluvien lasten määrä	92	100	89

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
VARHAISKASVATUS						
Toimintatulot	270 506	3 290	273 796	299 884	110	252 990
Toimintamenot	-4 754 992	-384 920	-5 139 912	-5 190 197	101	-4 812 050
Toimintakate (netto)	-4 484 486	-381 630	-4 866 116	-4 890 313	101	-4 559 060
Poistot ja arvonalentumiset	-3 296	0	-3 296	-3 477	106	-4 565
Muut laskennalliset kustannukset	-207 124	0	-207 124	-182 357	88	-144 121
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-4 965 412	-384 920	-5 350 332	-5 376 031	101	-4 960 736

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelta 2021 (perusteluja menojen ylityksille)

Kunnan on järjestettävä lasten päivähoitoa siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Toiminnassa painottuu pedagogisuus ja varhaiskasvatuksen opettajan rooli lapsen laaja-alaisen osaamisen edistämisessä korostuu.

1.8.2019 käyttöön otetun varhaiskasvatuksen palvelusetelin myötä yksityisen varhaiskasvatuksen käyttö on laajentunut. Vuonna 2021 palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset ylittivät 154.000 euroa. Asiakasmäärien lisääntymiseen yksityisillä palveluntuottajilla on osaltaan vaikuttanut toiminnan supistuminen kunnallisesta perhepäivähoidosta ja Rytkyn päiväkodin lakkautumisesta.

Toimintavuoden aikana olleiden epidemiasuositusten vuoksi varhaiskasvatuksen käyttöaste oli alhainen. Yleisesti ottaen asiakasperheiden tulotaso on kohtuullisen matala. Vuonna 2021 keskimääräinen asiakasmaksu oli 52 euroa / lapsi (suurin maksu 289 euroa / pienin 0 euroa). Elokuussa 2021 voimaan tullut asiakasmaksulain muutos on nostanut maksun perusteina olevia tuloajoja niin, että muutos on pienentänyt asiakasmaksuina perittävää summa n. 26 %.

Vuorohoidon tarve on pysynyt korkeana. Satumetsän päiväkodin kaikki ryhmät ovat tällä hetkellä vuorohoitoryhmiä. Vuorohoidossa joudutaan lisäämään henkilöstöä lasten hoidon tarpeen mukaan niin, että 21 paikkaisen ryhmän henkilöstömäärä on 5 (tavallisessa päiväryhmässä 3 vastuuhenkilöä).

1.8.2021 alkaen on käynnistynyt kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu, jonka myötä toimintaan on tullut mukaan n. 20 uutta asiakasta. Eskarikokeilua järjestään kahdessa kunnallisessa ja kahdessa yksityisessä päiväkodissa. Esiopetus on kokeilussa oleville lapsille maksutonta ja heillä on oikeus kuljetuskorvaukseen/koulukuljetukseen. Kokeilu jatkuu 31.5.2024 saakka.

PERUSOPETUS

Vastuhenkilö: Perusopetuksen tulosaluevastaava

Tulosalueen toimintastrategia

Perusopetus järjestää laadukasta ja tuloksellista opetusta yhteistyötä korostavalla tavalla. Opetuksessa painotetaan perustietojen ja – taitojen oppimista, oppilaiden perusturvallisuutta ja itsetunnon myönteistä kehittämistä sekä ryhmässä toimimisen, itsensä ilmaisemisen ja luovuuden valmiuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Hanketoiminnan kautta mahdollistetaan tasa-arvoisemmat opiskelumahdollisuudet kaikille perusopetuksen oppilaille.

Tavoite on toteutunut. Vuonna 2021 on ollut käynnissä monia hankkeita, joiden kautta on mahdollistettu erilaisia toimintoja. Hankkeiden avulla on tuotettu laadukasta perusopetusta.

Suurimmat, koko perusopetusta koskevat hankkeet, ovat olleet tasa-arvohanke sekä koronan vaikutusten tasoittamiseen tarkoitettu hanke. Näillä hankkeilla on palkattu kiertävä resurssiopettaja, lisätty erityisopetuksen resurssia, mahdollistettu starttiluokka, jaettu opetusryhmiä, annettu tukiovetusta ja palkattu koulunkäynnin ohjaajia sekä yläkoulun tsemppari.

Lukemisen ja kielellisten taitojen tukemiseen ja vahvistamiseen tähtääviä hankkeita on sekä

yläkoululla että Nivan koulussa. Taajaman koulut ovat mukana myös Opetushallituksen rahoittamassa kerhotoiminnassa.

Olemme mukaan myös useassa oppilashuollon hankkeessa. Syyskuussa käynnistyi hanke, jonka avulla saimme palkattua perusopetukseen ja lukioon yhden yhteisen kuraattorin. Lisäksi seutukunnallisia hakkeita ovat:

- Opinto-ohjauksen kehittämishanke, jonka tarkoituksena on oppivelvollisuuden laajentamisesta johtuvan toimintamallin luominen perusopetuksesta toiselle asteelle.
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen hanke, jonka pohjalta tehdään Kiuruvedelle oma oppimisen tuen käsikirja.

Näillä kaikilla hankkeilla on tuettu oppimisen ja koulunkäynnin haasteita sekä mahdollistettu kaikille erilaisten oppimisstrategioiden ja – tapojen käyttöönottoa.

2. Koulutetaan sisäisesti opettajia ja lisätään valmiuksia mahdollisen etäopetuksen varalta. Samalla parannetaan digi-opetus- ja oppimisvalmiuksia kautta linjan.

Tavoite on toteutunut. Kouluilla on sisäisesti koulutettu henkilöstöä siten, että olemme pystyneet antamaan etäopetusta ja hybridi- opetusta koko vuoden ajan. Kun henkilöstön taitotaso on kasvanut, on myös oppilaiden tv- valmiudet parantuneet.

Vuodelle 2021 oli varattu myös investointirahaa 35.000 perusopetukseen. Tämä käytettiin tv- laitteiston uusimiseen. Tämä laitteiston päivitys oli välttämätön edellytys sille, että tv- taitoja päästiin kehittämään tavoitteen mukaisesti.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Oppilaita keskimäärin	778	771	772
Opetustuntien lukumäärä	53 705	55 310	52 538

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
PERUSOPETUS						
Toimintatulot	679 573	85 347	764 920	805 763	105	674 653
Toimintamenot	-7 495 744	-76 833	-7 572 577	-7 495 827	99	-7 208 738
Toimintakate (netto)	-6 816 171	8 514	-6 807 657	-6 690 064	98	-6 534 085
Poistot ja arvonalentumiset	-55 763	0	-55 763	-45 900	82	-49 011
Muut laskennalliset kustannukset	-331 531	0	-331 531	-340 760	103	-242 619
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-7 883 038	-76 833	-7 959 871	-7 882 487	99	-7 500 368

LUKIOKOULUTUS

Vastuhenkilö: Lukion rehtori / sivistystoimen vastaava

Tulosalueen toimintastrategia

Kiuruveden lukion perustehtävänä on antaa hyvä yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus sekä mahdollisuus yksilölliseen ja sosiaaliseen kasvuun. Kiuruveden lukiossa järjestetään nuorille tarkoitettua opetussuunnitelmaa ja aikuisille tarkoitettua opetussuunnitelmaa mukaista koulutusta. Lukiota valmistuu aktiivisia ja rohkeita, oman kulttuuriperintönsä tuntevia aikuisia, joilla on valmiudet korkea-asteen opintoihin. Kansalaisopiston toimintaa sopeutetaan olemassa oleviin henkilöstö- talous- ym. resursseihin sekä edistetään vapaan sivistystyöläin ja kehittämissuunnitelman suuntaisesti kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia, kaikinpuolista hyvinvointia ja terveyttä sekä kestävä kehitystä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. LOPS 2021 uuden opetussuunnitelman valmistuminen

Tavoite on toteutunut. Lukion uusi opetussuunnitelma valmistui kevään 2021 aikana ja se hyväksyttiin sivistyslautakunnassa kesällä 2021. Opetussuunnitelma otetaan portaittain käyttöön ikäluokka kerrallaan 1.8.2021 alkaen, joten siihen tulee kokemusten mukaan hienosäätöä sekä kehitystä edelleen tarpeen mukaan.

2. Laadukkaiden ja opiskelijan osaamistasoa vastaavien YO-tulosten saavuttaminen

Tavoite on toteutunut. Kiuruveden lukio on tavallinen maaseutumainen lukio, johon ei rankata hakijoita opiskelemaan vain yli 9. keskiarvolla. Tavoitteena on siis saada nostettua jokainen opiskelija omalle parhaalle suoritustasolle mihin rahkeet riittävät. Kevään 2021 ylioppilaskirjoituksissa erityisesti ilahdutti suuri äidinkielen ja kirjallisuuden laudaturarvosanojen määrä, lähes kolmasosa kirjoittaneista sai kyseisen arvosanan. Lisäksi matematiikan opinnoissa saavutettiin aivan valtakunnan tason huippusuorituksia. Yhtä tärkeätä oli saattaa ylioppilaisiksi ne, joilla haaveena oli saada valkolakki arvosanojen ollessa vasta toissijainen asia.

3. Psykkisesti, fyysisesti ja sosiaalisesti hyvinvoivan opiskelukulttuurin tukeminen

Tavoite on toteutunut osittain. Taustatietona todettakoon, että lukiolaisten ahdistuneisuus on lisääntynyt, johtuen todennäköisesti Korona-pandemian aiheuttamasta jatkuvasta epävarmuudesta sekä sen vaikutuksesta kaikkeen opiskeluun. Tämä käy ilmi kouluterveyskyselystä vuonna 2021, jonka mukaan 24,1 % opiskelijoista kokee kohtalaista tai suurempaa ahdistusta. Valtion erityisavustusten avulla on keväällä 2021 voitu tehostaa opinto-ohjausta ylimääräisen henkilön määräaikaisten tuen muodossa ja saatu enemmän aikaa henkilökohtaiseen keskusteluun opiskelijoille. Syksyllä 2021 taas edelleen valtionavustuksella on voitu varmistaa koulukuraattorin säännöllinen läsnäolo lukiollakin palkkaamalla toinen koulukuraattori vuoden 2022 loppuun saakka. Näin ahdistuneisuuteen on voitu vastata tietyllä tasolla. Korona-pandemian vuoksi edelleen yhteisten tapahtumien, konserttien yms. tilaisuuksien järjestäminen on ollut mahdotonta. Näiden kautta tapahtuva yhteisöllisyyden tukeminen on jäänyt puolitiehen. Koulun omat tapahtumat on pyritty järjestämään voimassa olleiden rajoitusten mukaisesti.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

	TP 2020	TA2021	TP 2021
Opiskelijat	142	132	119
MAHIS-opiskelijat	11	11	9
Aikuisopiskelijat	1	1	2
Opetustunnit	9 576	7 850*	8 188**

* virheellinen pohjatieto arviossa

** sisältää kevätlukukauden ja syyslukukauden tuntien välisen keskiarvon

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
LUKIOKOULUTUS						
Toimintatulot	85 652	0	85 652	88 860	104	70 543
Toimintamenot	-1 193 932	0	-1 193 932	-1 198 762	100	-1 157 343
Toimintakate (netto)	-1 108 280	0	-1 108 280	-1 109 902	100	-1 086 800
Poistot ja arvonalentumiset	-3 292	0	-3 292	-6 629	201	-3 965
Muut laskennalliset kustannukset	-62 739	0	-62 739	-52 852	84	-42 742
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 259 963	0	-1 259 963	-1 258 243	100	-1 204 050

KANSALAIPOISTO

Vastuhenkilö: kansalaisopiston rehtori

Tulosalueen toimintastrategia

Kansalaisopistossa järjestetään lähellä ja tasapuolisesti tavoitettavaa, kuntalaisten tarpeita palvelevaa ja yksilöä kehittävää opetustoimintaa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Koulutustarjontaa toteutetaan lähipalveluna ja etäopetusmahdollisuuksia hyödynnetään.

Koulutustarjontaa voitiin toteuttaa vuonna 2021 lähipalveluna. Myös kylien edustajilta pyydettiin kurssitoiveita ja niiden mukaan järjestettiin kursseja kylillä. COVID19 tilanteen aktivoitua paikkakunnalla peruttiin liikuntaryhmät ajalla 15.–21.11. Lisäksi Kilimu -orkesteri, kuorot, laulu- ja karaokeryhmät sekä HARKKA-kerhot peruttiin ajalla 15.11.–28.11. Espanjan kielen ja osa pianonsoiton opetuksesta toteutettiin etänä.

2. Tavoitteena on aktiivisesti tarjota mahdollisuuksia aikuisten perus- ja digitaitojen kehittämiseen hankkeen avulla.

Aikuisten perus- ja digitaidot hankkeen koulutuksiin Kiuruvedellä osallistui 25 työtöntä, alhaisen pohjakoulutuksen omaavia henkilöitä 63 ja eläkeläisiä 289. Hankkeen avulla voitiin myös aktiivisesti tarjota tukea niin opiskelijoille kuin opettajillekin etäopetukseen osallistumisessa ja toteuttamisessa. Henkilöstökoulutus -hankkeella tuettiin opettajien osaamisen vahvistamista.

3. PUHTI – puhtia tielle työelämään –hankkeen tavoitteena on tarjota koulutusta työttömille, työttömyysuhan alla oleville ja erityisesti nuorille.

PUHTI-hankkeen alkuhaastatteluihin osallistui 60 henkilöä ja pidempi aikaista yksilöohjausta sai 7 henkilöä. Hankkeen tarjoamiin maksuttomiin koulutuksiin osallistui 64 henkilöä. Nuoria on osallistunut hankkeen järjestämiin hygieniapassi- ja järjestyksenvalvojakoulutuksiin. He ovat näin parantaneet työllistymismahdollisuuksiaan. Nuorilla on tarvetta erityisesti yksilöohjaukseen ryhmätoimintojen sijaan.

4. Lasten kulttuurikerhotoimintaa pilotoidaan hankkeen avulla yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa.

Maksutonta kulttuurikerhotoimintaa järjestettiin 5–8-vuotiaille lapsille eri kulttuurin aihealueista. Kerhoja järjestettiin Satumetsän päiväkodissa esikoululaisille ja Nivan koululla 1-2 -luokkalaisille kaksi eri kerhoa koko lukuvuoden ajan. Lisäksi kolmella kyläkoululla toteutettiin kulttuurilauantai -tapahtumat. Yhteensä hankkeen toimintaan osallistui 78 lasta ja kerhoja ohjasi 18 henkilöä kulttuurin eri alueilta.

5. Henkilöstö saa valmiuksia kansainvälisen hankkeen kautta ja hyödyntää sitä opetuksessa. (Korona tilanne vaikuttaa tavoitteen saavuttamiseen)

Tavoite ei toteutunut, sillä COVID virustilanteen vuoksi suunnitellut matkat EU-maihin jouduttiin perumaan.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kansalaisopisto			
opiskelijoita	1 232	1 300	1 360
opetustuntien lukumäärä (valtionosuus)	6 801	7 200	7 773
taiteenperusopetuksen opiskelijoita	14	20	14

Kansalaisopistossa toteutunut kokonaistuntimäärä on 7 773, joten määrällinen tavoite on saavutettu. Kokonaistuntimäärän lisäksi on toteutunut Aikuisten perus- ja digitaidot-, HARKKA- ja PUHTI - hankkeiden sekä Lasten kulttuurikerhotoiminnan opetustunteja yhteensä 591 h. Näitä tuntimääriä ei voida laskea valtionosuuteen oikeuttaviin tunteihin.

Kansalaisopiston valtionosuuteen oikeuttavasta tuntimäärästä pääpaino on ollut kulttuurialan koulutuksessa. Tähän sisältyvät mm. kädentaitoihin liittyvä koulutus 2206 h ja musiikki 1820 h. Liikunnan ja tanssin koulutusta toteutui 1671 h, tietotekniikan opetusta 397 h ja eri kielten opetusta 334 h. Opiskelijoiden kokonaismäärä oli 1360 (netto), joista miehiä oli 434 ja naisia 926. Opiskelijoiden kokonaismäärässä on hankkeiden kautta osallistuneiden määrä mukana. Tenava- ja teinitähtikilpailu sekä Kilimu -orkesterin konsertit järjestettiin streamattuna. Kansalaisopiston kevätmatineaa ei järjestetty koronatilanteen vuoksi. Kevätnäyttely ja joululauluilta toteutettiin livetilaisuuksina.

Kansalaisopisto koordinoi Valtakunnallisen harrastamisen Suomen mallin mukaista HARKKA-kerhotoimintaa. HARKKA-pilottihanke toteutui ajalla 1.1.-31.10.2021 ja HARKKA 2 -hanke alkoi 1.11.2021. Maksuttomia koulupäivän yhteydessä toimivia kerhoja oli yläkoululla ja kaikilla alakouluilla kevätlukukaudella yhteensä 33 ja syyslukukaudella yhteensä 50. Kerhotoimintaan osallistui 310 (netto) koululaista, heistä tyttöjä oli 165 ja poikia 145. Ilmoittautumisia oli syksyllä kaikkiaan 461, joten osa lapsista osallistui useampaan kerhoon.

Kansalaisopisto on hakenut aktiivisesti hankerahoitusta. Opiston hallinnoimina hankkeina toimivat Lasten kulttuurikerhotoiminta (8 800 €) yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa, PUHTI – hanke (100 000 €), HARKKA-pilotti hanke (77 500 €) ja HARKKA 2 -hanke (95 750 €). Lisäksi saatiin opintoteliavustusta 4 750 € Opisto teki hankeyhteistyötä myös seuraavissa hankkeissa: Järvisuomalaiset opissa Euroopassa (166 878 €), Aikuisten perus- ja digitaidot (70 000 €), Henkilöstön koulutushanke (16 000 €) ja Lupa loistaa 2-henkilöstön koulutushanke (23 000 €)

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
KANSALAIPOISTO						
Toimintatulot	162 684	43 467	206 151	186 510	91	73 096
Toimintamenot	-585 044	-76 455	-661 499	-619 482	94	-496 070
Toimintakate (netto)	-422 360	-32 988	-455 348	-432 971	95	-422 974
Poistot ja arvonalentumiset	-1 587	0	-1 587	-1 137	72	-752
Muut laskennalliset kustannukset	-22 301	0	-22 301	-30 977	139	-30 538
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-608 932	-76 455	-685 387	-651 595	95	-527 360

SIVISTYSPALVELUT

Vastuhenkilö: Kulttuurisihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Sivistyspalvelujen tulosalue tarjoaa kaupungin asukkaille mahdollisuuden elämänlaajuiseen oppimiseen, itsensä monipuoliseen kehittämiseen ja virkistäytymiseen sekä kulttuurin tuottamiseen sekä kulttuuriperinteen vaalimiseen. Sivistyspalvelut vastaavat osaltaan Kiuruveden vetovoimaisuudesta asuinpaikkana sekä matkailukohteena.

Kirjasto-kulttuuritaloa kehitetään siten, että se on kaikille avoin tiedon, elinikäisen oppimisen ja elämysten keskus. Monipuolisella yhteistyöllä mahdollistetaan toiminnan laatu. Kirjasto tarjoaa perinteistä ja digitaalista aineistoa. Kirjastopalveluissa painotetaan muun muassa esteettömyyttä ja ennakkoluulottomuutta. Kulttuuritoiminnassa kaupungin asukkaille tarjotaan kulttuuritapahtumia sekä aktivoidaan kaupunkilaisia tuottamaan ja käyttämään kulttuuripalveluja. Lisäksi huolehditaan paikallisen perinteen säilyttämisestä ja esilletuonnista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Kulttuuritoiminnan tavoitteena on pitää kulttuuritoiminta elävänä sekä mahdollisimman monille kuntalaisille saavutettavana.

Toimintaa rajoitti edelleen paljon koronapandemian mukanaan tuomat kokoontumisrajoitukset. Toimintaa rajoitusten puitteissa oli kuitenkin ympäri vuoden. Kiurusaliin hankittiin striimauskalusto ja useita tapahtumia striimattiin. Lisäksi tehtiin useita videoita ja yksi virtuaalinen näyttely yhteistyössä Nivan koulun kanssa. Kaikki videot yhteensä saivat noin 10 000 katselukertaa YouTubessa. Kiurusalin investointirahalla korjattiin mm. induktiosilmukka sekä uusittiin ja parannettiin ääni- ja kuvauskalustoa.

2. Museon tavoitteena on säilyttää ja tuoda esille paikallista perinnettä erilaisin näyttelyin ja tapahtumin.

Museo oli avoinna kesä- ja heinäkuun. Syksyllä toteutettiin koululaisvierailut. Tapahtumien

suhteen oltiin vielä varovaisia ja järjestettiin vain kaksi tapahtumaa. Kokoelmanhoito keskittyi tänä kesänä Hyvärilän taloon, saunaan ja navettaan.

3. Kirjastossa tavoitteena on tuottaa mahdollisimman monen kuntalaisen saavutettavissa olevaa palvelua.

Kirjastossa toiminta oli normaalia, lukuun ottamatta tapahtumien ja kotipalvelutoiminnan järjestämistä, johon koronapandemia vaikutti edelleen. Kirjastoautotoiminta lakkautettiin maaliskuun loppuun säästösyistä ja kirjastoauto myytiin huutokaupalla. Rutakko - kirjastoverkko laajeni kahdella uudella kirjastolla.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
<i>Kulttuuri</i>			
Musiikkiopetuksen oppilaspaikat	26	26	26
Museokäynnit	610	700	525
Kulttuuritalo/käynnit	5 592	23 000	7 270
<i>Kirjasto</i>			
Lainausten määrä	107 781	140 000	120 193
Käyntikerrat	34 097	80 000	50 029
Verkkokäynnit (laskentatapa muuttunut)	22 446	26 000	23 170

Koronapandemiasta johtuen ei edelleenkään päästy tunnusluvuissa normaalien vuosien tasolle. Palvelut olivat auki rajoitetusti aluehallintoviraston määräämien kokoontumisrajoitusten mukaan. Virtuaalisten palveluiden kautta tavoitetut asiakkaat eivät näy taulukossa. Myös kirjastoautopalvelun lakkautus vaikuttaa laskevasti kirjaston lainaus- ja käyntikertoihin. Kaikki tunnusluvut kuitenkin nousivat vuodesta 2020, jolloin rajoituksia oli vielä enemmän.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
SIVISTYSPALVELUT						
Toimintatulot	59 850	-5 871	53 979	55 491	103	24 912
Toimintamenot	-776 518	22 500	-754 018	-729 247	97	-720 079
Toimintakate (netto)	-716 668	16 629	-700 039	-673 756	96	-695 166
Poistot ja arvonalentumiset	-9 350	0	-9 350	-9 846	105	-10 397
Muut laskennalliset kustannukset	-33 288	0	-33 288	-32 839	99	-28 244
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-819 156	22 500	-796 656	-771 932	97	-758 720

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuhenkilö: Liikuntas sihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Liikunta- ja nuorisopalvelujen päätehtävänä on luoda edellytyksiä vapaa-ajan viettämiselle turvallisessa ja miellyttävässä ympäristössä sekä ohjata ja aktivoida kaikenikäisiä kaupunkilaisia

vastuullisiksi ja itsenäisiksi toimijoiksi oman hyvinvointinsa suhteen. Tuetaan nuoria (17–25 v.) kokonaisvaltaisesti työ- ja yksilövalmennuksen sekä etsivän nuorisotyön keinoin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Etsivän nuorisotyön ja Luotsi – nuortentyöpaja auttaa nuoria alueen palveluihin kiinnittymisessä

Etsivä nuorisotyö ja Luotsi Nuorten työpaja teki aktiivisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa nuorten tavoittamiseksi ja jatkopolkujen selvittämisessä ja ohjaamisessa.

2. Etsivää nuorisotyötä suunnataan entistä enemmän yläkoululle ja Hingunniemeen. Tehostetaan Luotsi, nuorten työpajan toimintaa ja markkinointia (puutyöpaja, tekstiili- ja keittiöpaja, auto- ja metallipaja)

Etsivää nuorisotyötä tehtiin yläkoulun ja Hingunniemen kanssa entiseen tapaan. Koronarajoituksista johtuen ei pystytty tehostamaan koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä. Luotsi, nuorten työpajan markkinointia tehostettiin toteuttamalla markkinointimateriaalia yhteistyössä kulttuuripalvelujen kanssa.

3. Markkinoidaan aktiivisesti liikunta- ja nuorisotilojen käyttömahdollisuuksia

Vapaa-aikatilojen vuoroja markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, etenkin vapaita salivuoroa markkinoitiin. Lisäksi tarjottiin liikuntavälineitä lainaan ja järjestettiin avoimia eri liikuntamuotoihin tutustumistapahtumia. Uusina toimintoina aloitettiin kesällä uudessa senioripuistossa ensimmäiset ohjatut ulkoilmajummat liikunnaohjaajien toimesta. Liikunta-aktiivisuutta ja urheiluvälineiden kierrätystä pyrittiin lisäämään myös liikuntatoimen järjestämällä Pop Up liikuntavälinekirpputorilla

4. Kehitetään ja tehostetaan digitaalisia palveluja ottaen huomioon liikunta- ja nuorisopalvelujen eri-ikäiset kohderyhmät

Erityisliikunnaohjaaja kokeili ensimmäiset etäjummat pienelle ryhmälle ikäihmisiä. Kokeilu oli positiivinen. Etäjumppien kokeilua ja markkinointia jatketaan vuoden 2022 aikana. Uimahallin palvelutarjontaan lisättiin virtuaalinen vesijumppa palvelu, jossa asiakas voi itse valita näytöltä haluamansa vesijumpan.

Nuorisopalvelut tehostivat markkinointia eri some kanavilla. Erityisesti Tiktok otettiin käyttöön markkinoinnissa. Loppuvuoden 2021 talouden näkymät Liikuntapalveluiden taloudelliset näkymät pääsymaksujen osalta parantuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
<i>Uimahalli/Kuntosali</i>			
Käyntejä	34 310	50 000	37 500
<i>Jäähalli</i>			
Käyttötunnit	1 542	1 600	1 227
<i>Nuorisotalo</i>			
Käyntejä	2 000	26 000	2 600
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	57	55	62
Nuortentyöpajan asiakkaat	48	45	45

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
VAPAA-AIKA						
Toimintatulot	435 069	-51 200	383 869	375 797	98	357 661
Toimintamenot	-1 644 545	0	-1 644 545	-1 601 565	97	-1 537 999
Toimintakate (netto)	-1 209 476	-51 200	-1 260 676	-1 225 768	97	-1 180 338
Poistot ja arvonalentumiset	-73 360	0	-73 360	-71 478	97	-65 394
Muut laskennalliset kustannukset	-56 902	0	-56 902	-56 971	100	-47 076
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 774 807	0	-1 774 807	-1 730 014	98	-1 650 469

TEKNINEN LAUTAKUNTA / TEKNINEN PALVELUKESKUS

Teknisen palvelukeskuksen johtaja: Tekninen johtaja

Tulosalueet: Hallinto, rakennusvalvonta, tiet ja alueet, kiinteistöt, vesi- ja viemärilaitos

Toimielimen toimintastrategia

Tekninen lautakunta turvaa kaupunkilaisten kuntatekniset palvelut lakien ja asetusten mukaisesti. Viihtyvyyttä edistetään sopuuhuhtaisen ja turvallisen kaupunkirakenteen suunnittelulla ja rakentamisella. Kaavoituksella ja ympäristön yleisilmeen kehittämällä tavoitellaan viihtyisää ja luonnonläheistä asumista. Kuntalaisten vesihuoltoja liikennepalvelut sekä kaupungin kiinteistöomaisuus turvataan rakennus- ja peruskorjaustoiminnoin.

Pelastustoimen palveluiden tuottamisesta on 1.1.2004 alkaen vastannut Pohjois-Savon aluepelastuslaitos ja ympäristönsuojelun palveluista on 1.1.2010 alkaen vastannut Ylä-Savon SOTE – kuntayhtymä.

Kiuruveden osuus pelastustoimen kustannuksista vuonna 2021 oli noin 725 000.

HALLINTO (Tekpa)

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2021

1. Niistä muiden palvelukeskusten hankkeista, joissa tekninen palvelukeskus on osallinen, laaditaan vuoden alussa toteuttamisaikataulu ja todetaan vastuhenkilöt.

Tavoite toteutui. Tekninen lautakunta hyväksyi vuoden 2021 talousarvion käyttö- ja hankesuunnitelman vastuhenkilöineen 1.2.2021. Tulosalueet laativat hankkeidensa toteutusaikataulut maaliskuussa aikana.

2. Vesi- ja yleislaskutuksessa minimoidaan maksutappiot

Tavoite toteutui. Laskujen maksusuorituksia seurattiin jatkuvasti. Seurannan perusteella

lähetettiin palvelunkeskeytysilmoituksia. Tarvittaessa yhdessä asiakkaan kanssa laadittiin tapauskohtainen maksusuunnitelma.

3. Tuetaan henkilöstöresursseja esim. käyttämällä sesonkiluonteisesti tilapäisiä opiskelijoita tai työharjoittelijoita.

Tavoite toteutui. Vakinaista henkilöstöä tukemaan palkattiin opiskelijoita, velvoitetyöllistettäviä ja sesonkityöntekijöitä varsinkin kesäaikana.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
HALLINTO TEKPA						
Toimintatulot	27 798	0	27 798	33 386	120	24 584
Toimintamenot	0	0	0	360	*****	0
	-1 015 805	0	-1 015 805	-1 025 454	101	-1 038 103
Toimintakate (netto)						
	-988 007	0	-988 007	-991 708	100	-1 013 518
Muut laskennalliset kustannukset						
	-6 342	0	-6 342	-8 379	132	-5 945
Tulosalueen kokonaiskustannukset						
	-1 022 147	0	-1 022 147	-1 033 833	101	-1 044 048

RAKENNUSVALVONTA

Vastuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen lautakunnan rakennusvalvontajaosto toimii kaupungissa Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Jaoston tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö edistämällä hyvää rakennustapaa sekä valvomalla rakennustoimintaa ja rakennettua ympäristöä kaupungissa. Jaoston alainen rakennusvalvonta huolehtii mm. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien myöntämisestä sekä niihin liittyvistä katselmuksista ja tarkastuksista. Rakennusvalvonta huolehtii myös rakentamisen yleisestä neuvonnasta kestäväen kehityksen mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Lupien käsittelyaika pidetään kohtuullisena.

Tavoite toteutui. Kaikki lupahakemukset on käsitelty mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti. Keskimääräinen käsittelyaika on ollut vain noin kaksi viikkoa. Yleisesti ottaen lupamäärät ovat olleet selvässä laskussa viime vuosina, mutta viime vuonna kaikkien myönnettyjen lupien kokonaiskappalemäärä kasvoi noin 15 % edellisvuoteen verrattuna. Lukumääräisesti rakennuslupia myönnettiin viime vuonna yhteensä 46 kpl (59 kpl v. 2020), toimenpidelupia yhteensä 40 kpl (19 kpl) ja toimenpideilmoituksia käsiteltiin yhteensä 27 kpl (30 kpl). Purkamislupia myönnettiin 9 kpl (2 kpl) ja purkamisilmoituksia käsiteltiin 7 kpl (4 kpl). Edellisten lisäksi maisematyölupia käsiteltiin ja myönnettiin 6 kpl (3 kpl) viime vuonna.

2. Rakennetun ympäristön katselmuksia tehdään yhteydenottojen ja muun katselmustoiminnan yhteydessä erityisesti keskusta-alueella viihtyvyyden ja maisemakuvan parantamiseksi.

Tavoite toteutui. Rakennusten ja ympäristön kunnossapitoa ja siisteyttä on valvottu muun katselmustoiminnan yhteydessä sekä kansalaisten yhteydenottojen perusteella varsinkin keskusta-alueella. Vuoden aikana on annettu muutamia suullisia siistimiskehotuksia. Kehotuksia on pääsääntöisesti noudatettu annettuun määräaikaan mennessä.

3. Ylä-Savon rakennusvalvontojen yhteistyötä jatketaan muun muassa lakitulkintojen, toimintakäytäntöjen ja asiakirjojen yhtenäistämiseksi. Sähköisen Lupapiste – asiointipalvelun käyttöä pyritään lisäämään.

Tavoite toteutui pääosin. Rakennusvalvonnan yhteispalavereita ei koronatilanteen vuoksi tietoisesti järjestetty vuonna 2021, mutta loppuvuodesta oli kuitenkin yksi yhteistapaaminen. Yhteydenpitoa on kuitenkin ollut puhelimitse ja sähköpostitse lähes viikoittain mm. yhteisistä tulkinnoista ja käytännöistä erilaisissa lupa-asioissa. Lupapiste –asiointipalvelun käyttö jatkui vilkkaana edellisvuoden tapaan. Vuonna 2021 Lupapisteen kautta jätettiin erilaisia lupahakemuksia käsittelyyn yhteensä 47 kappaletta eli noin kolmasosa kaikista luvista. Lisäksi Lupapisteen kautta tuli muutamia erillisiä neuvontapyyntöjä ja tiedusteluja lupa-asioihin liittyen.

Rakennusvalvontajaosto kokoontui kolme kertaa vuonna 2021. Jaoston kokouksissa käsiteltiin muun muassa yhteensä viisi poikkeamislupa-asiaa.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Rakennusluvut	59	55	46
Toimenpideluvut	19	28	40
Ilmoitukset	30	30	27

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
RAKENNUSVALVONTA						
Toimintatulot	67 700	-21 732	45 968	39 998	87	42 484
Toimintamenot	-162 302	16 394	-145 908	-127 623	88	-144 152
Toimintakate (netto)	-94 602	-5 338	-99 940	-87 625	88	-101 668
Poistot ja arvonalentumiset	-3 600	0	-3 600	-180	5	0
Muut laskennalliset kustannukset	-21 178	0	-21 178	-22 905	108	-8 096
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-187 080	16 394	-170 686	-150 707	88	-152 247

TIET JA ALUEET

Vastuuhenkilö: Ympäristöinsinööri

Tulosalueen toimintastrategia

Tiet ja alueet – tulosalueen tehtävänä on huolehtia kaupungin rakennetun ja luonnonympäristön kehittämisestä ja kunnossapidosta siten, että se tarjoaa toimivan, turvallisen ja viihtyisän elin- ja asuinympäristön sekä tasapuoliset liikkumisolosuhteet koko kunnan alueella.

Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue huolehtii maankäytön suunnittelusta, paikkatieto-järjestelmästä ja mittaustoimesta.

Liikenneväylät ja alueet - vastuualue huolehtii katuverkon ja muiden liikenneväylien sekä yleisten alueiden rakentamisesta ja ylläpidosta. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös yksityistiehallinto ja kaupungin maa- ja metsätilojen hoito.

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2021

- 1. Bössilän asemakaavan muutos viedään loppuun ja uusia muutoksia aloitetaan, mikäli tarvetta niille ilmenee.**
Tavoite ei toteutunut. Bössilän asemakaavan muutosta ei viety loppuun henkilöstöresurssien vajauksen takia. Uusia asemakaavan muutoksia ei aloitettu.
- 2. Liikenneväylien talvikunnossapitoalueet ja lähtötasot suunnitellaan uudestaan ja kilpailutetaan talvikaudella 2021–2022.**
Tavoite toteutui osittain. Katujen ja alueiden sekä kiinteistöjen talvikunnossapitosopimuksia jatkettiin talvikaudelle 2021–2022, koska edellisestä kilpailutuksesta oli vielä mahdollista käyttää viimeinen talvikausioptio ja talvikunnossapito on nykyisellä sopimuskaudella saatu toimimaan tehokkaasti ja taloudellisesti.
- 3. Ahonpääntien perusparannushanke rakennetaan valmiiksi sekä huonokuntoisimpia asfalttipäällysteitä uusitaan. Harjukadun alkuosa saneerataan huonokuntoisimmalta osalta.**
Tavoite toteutui. Ahonpääntien perusparannushanke saatiin valmiiksi. Ahonpääntiellä vuoden 2021 töinä olivat kestopäällystys, kivityöt ja vihertyöt. Harjukadun alkuosan saneeraus saatiin valmiiksi.
- 4. Viheralueiden hoitovastuualueita sekä kaluston käyttöä tarkennetaan tarkoituksenmukaisemmiksi yhdessä kiinteistöt-tulosalueen sekä liikuntatoimen kanssa.**
Tavoite toteutui. Kuorevirran alueelle hankittiin teknisen palvelukeskuksen ja liikuntatoimen yhteiskäyttöön sauvaohjattava ruohonleikkuri. Hankinnalla tavoiteltiin parempaa leikkuutehoa. Alueen viheralueiden rajapintoja poistettiin, jolloin viheralueiden hoito saatiin järjestettyä tarkoituksenmukaisemmin. Kehitystyötä jatketaan talousarviovuonna 2022.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tiet ja alueet			
Asemakaavat, ha	584	584	584
Liikenneväylät			
kunnossapidettävät kadut, tiet, väylät, km	59	59	59
avustettavat yksityistiet	368	368	368
Puistot ja yleiset alueet			
pinta-ala ha	89	89	89
Maa- ja metsätilat			
peltopinta-ala, ha	87	87	87
metsäpinta-ala, ha	552	552	552
vuokralle annettujen alueiden pinta-ala, ha	111	111	112
Konekeskuksen käyttö			
käyttötuntien lkm	2 562	3 305	3 166

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
TIET JA ALUEET						
Toimintatulot	376 000	0	376 000	401 029	107	516 874
Valmistus omaan käyttöön	17 000	0	17 000	18 970	112	20 206
Toimintamenot	-1 155 818	0	-1 155 818	-1 182 011	102	-1 148 600
Toimintakate (netto)	-762 818	0	-762 818	-762 012	100	-611 520
Poistot ja arvonalentumiset	-744 895	0	-744 895	-708 452	95	-729 155
Muut laskennalliset kustannukset	-117 382	0	-117 382	-117 957	101	-61 265
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 018 095	0	-2 018 095	-2 008 419	100	-1 939 019

KIINTEISTÖT

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2021

1. Kiinteistöjen ylläpitokulut ja – tuotot pidetään tasapainossa

Tavoite ei toteutunut. Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 99,4 % (alitus 9.706 €)
Ulkoiset toimintakulut toteutuivat 104,1 % (ylitys 129.259 €). Sähkö- ja etenkin lämmityskustannukset ylittyivät arvioidusta. Aine- ja tarvikehankinnoissa ylitystä ilmeni myös rakennusmateriaalien sekä siivous- ja puhdistusaineiden osalta. Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden sekä koneiden ja kaluston kunnossapidon kustannukset ylittyivät arvioidusta. Ylitykset eivät kohdistuneet yhteen yksittäiseen kiinteistöön vaan pienempiä korjauksia tehtiin usealla eri kiinteistöllä. Rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden kustannustaso vastasi vuotta 2020.

2. Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset pidetään tehokkaassa käytössä. Tyhjiä ja tarpeettomia kiinteistöistä luovutaan. Tyhjät kiinteistöt myydään julkisella tarjouskilpailulla. Huonokuntoiset rakennukset puretaan valtuuston vahvistaman talousarvion puitteissa. Hyvänä käyttöasteena pidetään 90–100 %

Tavoite toteutui osittain.

Tyhjiä kiinteistöjä ovat Rautatieaseman makasiini ja vesitorni, Väre sekä Lassi-Pekka ja Yrityspuisto Leivonen.

Lassi-Pekan paikalle on suunniteltu rakennettavaksi kaupungintalon paikoitusalue. Väre ja Lassi-Pekka ovat kylmiä rakennuksia, ja niistä ei ole merkittäviä käyttökuluja. Värettä on käytetty kaupungin tilapäisenä varastotilana. Yrityspuisto Leivosen tilat ovat pääosin kylmiä. Bössilä on osittain vuokrattu varastokäyttöön. Vuonna 2021 talousarviossa ei varattu määrärahoja rakennusten purkamiseen.

Virranrannan osasto Kotiranta oli tyhjillään alkavan peruskorjauksen vuoksi.

Kaupungin omistaman Metallihallin tuotantotilat ovat vailla vuokralaisia. Vuokralainen sanoi vuokrasopimuksen irti 1.6.2021 alkaen. Halliin etsitään uutta vuokralaista tai omistajaa.

Metallihallin toimistotiloissa on vuokralaiset.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kiinteistöjä kpl	35	35	36
Rakennuksia	63	63	64
Huoneistoala m ²	57 289	57 289	59 570

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
KIINTEISTÖT						
Toimintatulot	5 421 449	-91 616	5 329 833	5 449 952	102	5 363 177
Valmistus omaan käyttöön	55 000	0	55 000	28 246	51	48 588
Toimintamenot	-3 178 272	-69 808	-3 248 080	-3 395 841	105	-3 134 393
Toimintakate (netto)	2 298 177	-161 424	2 136 753	2 082 358	98	2 277 372
Poistot ja arvonalentumiset	-1 673 648	0	-1 673 648	-1 787 323	107	-1 644 570
Muut laskennalliset kustannukset	-166 673	0	-166 673	-186 873	112	-133 610
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-5 018 593	-69 808	-5 088 401	-5 370 037	106	-4 912 573

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

1. Saatetaan loppuun jätevesipuhdistamon 2. vaiheen saneeraus siten, että käyttöönotot ja sisäänajot saadaan tehtyä vuoden 2021 aikana.

Tavoite toteutui. Kuorevirran jätevedenpuhdistamon 2. vaiheen saneerausurakka hyväksyttiin ja otettiin vastaan 13.10.2021. Käyttöönotot ja sisäänajot saatiin tehtyä vuonna 2021 ja prosessin säätö ja tulosten tarkempi seuranta jatkuu talousarviovuodelle 2022. Jätevedenpuhdistamon saneerauksen valmistumisen jälkeisten puhdistustuloksien perusteella saneeraus on onnistunut suunnitellusti.

2. Jätevesiviemäreitä saneerataan noudattaen pääsääntöisesti vuonna 2016 laaditun saneeraus- ja toimenpideohjelman. Saneeraustoimia suoritetaan katujen perusparannushankkeisiin, sovittaen käytettävissä olevan määrärahan puitteissa

Tavoite toteutui osittain. Vuoden 2021 vuotovesiprosentti oli 39,2 %. Suunnitelmallisten saneeraustoimien myötä vuotovesiprosentti on saatu pidemmällä aikavälillä laskemaan. Vuoden 2021 vuosisadanta oli 633 mm. Edellisenä vuonna 2020 sadanta oli korkeampi 740 mm.

21.4.2020 saadun jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupamääräyksenä nro 5 on, että viemäriverkoston vuotovesien vähentämiseen tähtäävää saneerausohjelmaa on noudatettava ja korjaustoimia on tehtävä siten, että vuotovesien määrä saadaan rajoitettua keskimäärin 30 prosenttiin puhdistamon tulovirtaamasta.

Jätevesiverkoston saneeraustoimia tehtiin vuonna 2021 pääasiassa Yhtylän Metsäpolun alueella. Jätevesiviemäriä uusittiin 526 m (tarkastuskaivoineen) ja vesijohtoa 510 m. Samalla rakennettiin 450 m uutta sadevesiviemäriä, mikä mahdollistaa sade- ja hulevesien erottamisen jätevesistä. Sekaviemäreiden määrä väheni 433 m.

	Jätevesiviemäriä uusittu (m)	Jätevesiviemäriä uudisrakennettu (m)	Sadevesiviemäriä uudisrakennettu (m)	Vesijohtoa uusittu (m)	Vesijohtoa uudisrakennettu (m)
Peuraniemi	-	-	-	-	10
Pyhännäntie	-	-	-	-	730
Tuli-Toiviainen	-	-	-	-	60
Harjukatu	-	-	20	-	-
Meijjerikatu	-	-	20	-	-
Mäntytie	10	-	-	-	-
Metsäpolku	526	-	410	510	-
Yhteensä	536	0	450	510	800

Vuotovesien määrä on kehittynyt seuraavasti:

Vuosi	Vuotovesi- %	Sadanta, mm/a
2015	55,5	729
2016	46,9	514
2017	49,6	522
2018	37,1	414
2019	35,9	602
2020	48,3	740
2021	39,2	633

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021
<i>Vesi- ja viemärlaitos</i>			
Myyty vesimäärä, m ³	653 901	704 000	645 601
Vesijohtoa, m	460 608	465 000	462 179
Kulutuspaikkoja, lkm (vesi)	2 868	2 875	2 884
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	213 786	221 000	208 199
Jätevesiviemäriä, m	43 064	42 335	43 064
Sadevesiviemäriä, m	22 125	22 525	22 755
Sekaviemäriä, m	9 094	9 050	8 501
Kulutuspaikkoja, lkm (jätevesi)	1 093	1 093	1 098

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

- Myydystä vesimäärästä jäi toteutumatta 58.000 m³. Laskutetun veden määrä laski edelliseen vuoteen verraten noin 8.300 m³.
- Laskutetusta jätevedestä jäi toteutumatta noin 13.000 m³. Laskutetun jäteveden määrä laski edellisvuoteen verrattuna noin 5.500 m³.
- Liittymismaksutuloja kertyi 22.200 euroa. Uudisrakentaminen on hiljaista, jolloin uusien toimitettavien liittymien lukumäärä jää pieneksi. Vesiliittymiä toimitettiin 25 kpl ja viemäri liittymiä 1 kpl. Peuraniemen suuntaan vuonna 2020 rakennettuun vesilinjaan liittyi vuonna 2021 13 uutta kiinteistöä.
- Ostetun veden kulut alittuivat noin 19.000 euroa alkuperäisestä talousarviosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT%	TP 2020
VESI- JA VIEMÄRILAITOS						
Toimintatulot	1 922 620	-106 700	1 815 920	1 844 426	102	1 811 052
Valmistus omaan käyttöön	14 800	0	14 800	14 944	101	13 980
Toimintamenot	-1 092 121	22 643	-1 069 478	-1 053 916	99	-1 025 198
Toimintakate (netto)	845 299	-84 057	761 242	805 455	106	799 835
Poistot ja arvonalentumiset	-552 712	-300 000	-852 712	-848 134	100	-527 320
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 644 833	-277 357	-1 922 190	-1 902 050	99	-1 552 518

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

TULOSALUEET, TOIMINTAKATETILIT 2021 (valtuustoon nähden sitova taso)

(ulkoiset ja sisäiset)	TA 2021	MUUT	TA+MUUT	TP 2021	Tot %	TP 2020
Yleishallinto						
Tuotot	458 639	-206 466	252 173	219 930	87	1 019 425
Kulut	-2 435 869	-110 692	-2 546 561	-2 447 312	96	-2 340 615
Netto	-1 977 230	-317 158	-2 294 388	-2 227 382	97	-1 321 190
Ruokahuolto						
Tuotot	2 112 049	26 666	2 138 715	2 123 181	99	2 185 746
Kulut	-1 994 715	-19 149	-2 013 864	-1 967 004	98	-1 999 854
Netto	117 334	7 517	124 851	156 177	125	185 892
Elinkeinojen kehittäminen						
Tuotot	2 900	-1 500	1 400	2 779	199	1 117
Kulut	-231 232	-9 100	-240 332	-321 940	134	-564 420
Netto	-228 332	-10 600	-238 932	-319 161	134	-563 303
Maataloushallinto						
Tuotot	176 557	-4 269	172 288	166 586	97	181 118
Kulut	-317 377	1 171	-316 206	-296 353	94	-335 098
Netto	-140 820	-3 098	-143 918	-129 768	90	-153 980
Työllisyyden hoitaminen						
Tuotot	39 000	0	39 000	43 837	112	49 983
Kulut	-912 337	-99 143	-1 011 480	-993 780	98	-932 333
Netto	-873 337	-99 143	-972 480	-949 943	98	-882 350
Sos.toimi ja terv.huolto						
Tuotot	220 025	-42 585	177 440	184 847	104	172 697
Kulut	-37 554 499	1 442 585	-36 111 914	-36 040 626	100	-37 148 466
Netto	-37 334 474	1 400 000	-35 934 474	-35 855 779	100	-36 975 769
Hallinto sivistyslautakunta						
Tuotot	0	0	0	1 670	*****	921
Kulut	-128 627	-17 232	-145 859	-147 783	101	-133 627
Netto	-128 627	-17 232	-145 859	-146 113	100	-132 707
Varhaiskasvatus						
Tuotot	270 506	3 290	273 796	299 884	110	252 990
Kulut	-4 754 992	-384 920	-5 139 912	-5 190 197	101	-4 812 050
Netto	-4 484 486	-381 630	-4 866 116	-4 890 313	101	-4 559 060
Perusopetus						
Tuotot	679 573	85 347	764 920	805 763	105	674 653
Kulut	-7 495 744	-76 833	-7 572 577	-7 495 827	99	-7 208 738
Netto	-6 816 171	8 514	-6 807 657	-6 690 064	98	-6 534 085

Lukiokoulutus						
Tuotot	85 652	0	85 652	88 860	104	70 543
Kulut	-1 193 932	0	-1 193 932	-1 198 762	100	-1 157 343
Netto	-1 108 280	0	-1 108 280	-1 109 902	100	-1 086 800
Kansalaisopisto						
Tuotot	162 684	43 467	206 151	186 510	91	73 096
Kulut	-585 044	-76 455	-661 499	-619 482	94	-496 070
Netto	-422 360	-32 988	-455 348	-432 971	95	-422 974
Sivistyspalvelut						
Tuotot	59 850	-5 871	53 979	55 491	103	24 912
Kulut	-776 518	22 500	-754 018	-729 247	97	-720 079
Netto	-716 668	16 629	-700 039	-673 756	96	-695 166
Vapaa aikapalvelut						
Tuotot	435 069	-51 200	383 869	375 797	98	357 661
Kulut	-1 644 545	0	-1 644 545	-1 601 565	97	-1 537 999
Netto	-1 209 476	-51 200	-1 260 676	-1 225 768	97	-1 180 338
Hallinto Tekpa						
Tuotot	27 798	0	27 798	33 746	121	24 584
Kulut	-1 015 805	0	-1 015 805	-1 025 454	101	-1 038 103
Netto	-988 007	0	-988 007	-991 708	100	-1 013 518
Rakennusvalvonta						
Tuotot	67 700	-21 732	45 968	39 998	87	42 484
Kulut	-162 302	16 394	-145 908	-127 623	88	-144 152
Netto	-94 602	-5 338	-99 940	-87 625	88	-101 668
Tiet ja alueet						
Tuotot	393 000	0	393 000	419 998	107	537 079
Kulut	-1 155 818	0	-1 155 818	-1 182 011	102	-1 148 600
Netto	-762 818	0	-762 818	-762 012	100	-611 520
Kiinteistöt						
Tuotot	5 476 449	-91 616	5 384 833	5 478 198	102	5 411 765
Kulut	-3 178 272	-69 808	-3 248 080	-3 395 841	105	-3 134 393
Netto	2 298 177	-161 424	2 136 753	2 082 358	98	2 277 372
Vesi ja viemärlaitos						
Tuotot	1 937 420	-106 700	1 830 720	1 859 370	102	1 825 033
Kulut	-1 092 121	22 643	-1 069 478	-1 053 916	99	-1 025 198
Netto	845 299	-84 057	761 242	805 455	106	799 835
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	12 604 871	-373 169	12 231 702	12 386 446	101	12 905 808
Kulut	-66 629 749	641 961	-65 987 788	-65 834 722	100	-65 877 137
Netto	-54 024 878	268 792	-53 756 086	-53 448 275	99	-52 971 328

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA 2021 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
Toimintatuotot	12 518 071	-373 169	12 144 902	12 323 926	101,5	12 823 034
Myyntituotot	5 275 303	-74 622	5 200 681	5 273 830	101,4	5 365 519
Maksutuotot	667 599	-103 132	564 467	569 350	100,9	526 114
Tuet ja avustukset	639 924	147 157	787 081	800 878	101,8	525 517
Muut toimintatuotot	5 935 245	-342 572	5 592 673	5 679 868	101,6	6 405 884
Vuokrat	4 410 794	-147 201	4 263 593	4 257 209	99,9	4 211 570
Muut	1 524 451	-195 371	1 329 080	1 422 660	107,0	2 194 314
Valmistus omaan käyttöön	86 800	0	86 800	62 520	72,0	82 774
Toimintakulut	-66 629 749	641 961	-65 987 788	-65 834 722	99,8	-65 877 137
Henkilöstökulut	-14 994 334	-431 691	-15 426 025	-15 231 728	98,7	-14 691 782
Palkat ja palkkiot	-11 250 773	-347 260	-11 598 033	-11 493 960	99,1	-11 106 492
Henkilösivukulut	-3 743 561	-84 431	-3 827 992	-3 737 767	97,6	-3 585 289
Eläkekulut	-3 262 893	-67 998	-3 330 891	-3 316 522	99,6	-3 225 384
Muut henkilösivukulut	-480 668	-16 433	-497 101	-421 245	84,7	-359 905
Palvelujen ostot	-42 878 869	1 075 847	-41 803 022	-41 601 214	99,5	-41 073 867
Asiakaspalvelujen ostot	-37 204 000	1 145 400	-36 058 600	-35 950 690	99,7	-35 873 552
Muiden palvelujen ostot	-5 674 869	-69 553	-5 744 422	-5 650 524	98,4	-5 200 314
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 862 279	-3 751	-2 866 030	-2 950 892	103,0	-2 632 822
Avustukset	-1 296 700	-42 000	-1 338 700	-1 326 123	99,1	-2 885 270
Muut toimintakulut	-4 597 567	43 556	-4 554 011	-4 724 765	103,7	-4 593 396
Vuokrat	-3 296 025	41 786	-3 254 239	-4 673 929	143,6	-4 548 393
Muut	-1 301 542	1 770	-1 299 772	-50 836	3,9	-45 003
Toimintakate	-54 024 878	268 792	-53 756 086	-53 448 275	99,4	-52 971 328
Verotulot	25 100 000	861 000	25 961 000	26 495 371	102,1	24 545 552
Valtionosuudet	32 800 000	132 780	32 932 780	33 036 167	100,3	35 054 011
Rahoitustuotot ja -kulut	549 763	412 470	962 233	1 116 691	116,1	724 323
Korkotuotot	16 474	67 616	84 090	83 745	99,6	19 282
Muut rahoitustuotot	938 655	415 304	1 353 959	1 456 210	107,6	1 267 174
Korkokulut	-180 000	0	-180 000	-175 268	97,4	-169 634
Muut rahoituskulut	-225 366	-70 450	-295 816	-247 996	83,8	-392 500
Vuosikate	4 424 885	1 675 042	6 099 927	7 199 954	118,0	7 352 557
Poistot ja arvonalentumiset	-3 302 538	-346 478	-3 649 016	-3 695 902	101,3	-3 945 094
Suunnitelman muk. poistot	-3 282 869	0	-3 282 869	-3 329 756	101,4	-3 182 257
Arvonalentumiset	-19 669	-346 478	-366 147	-366 146	100,0	-762 837
Satunnaiset erät	0	-2 450 000	-2 450 000	-2 744 178	112,0	0
Satunnaiset kulut	0	-2 450 000	-2 450 000	-2 744 178	112,0	0
Tilikauden tulos	1 122 347	-1 121 436	911	759 874	****	3 407 463
Poistoeron muutos	3 866	-300 000	-296 134	-294 515	99,5	2 205
Varausten muutos	0	300 000	300 000	300 000	100,0	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 126 213	-1 121 436	4 777	765 359	****	3 409 669

TULOSLASKELMA 2021 (ulkoiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
Toimintatuotot	7 412 484	-376 195	7 036 289	7 096 565	100,9	7 814 197
Myyntituotot	3 943 640	-77 648	3 865 992	3 923 187	101,5	4 102 577
Maksutuotot	616 430	-103 132	513 298	526 433	102,6	474 083
Tuet ja avustukset	639 924	147 157	787 081	800 878	101,8	525 517
Muut toimintatuotot	2 212 490	-342 572	1 869 918	1 846 068	98,7	2 712 020
Vuokrat	1 970 490	-147 201	1 823 289	1 799 212	98,7	1 855 514
Muut	242 000	-195 371	46 629	46 856	100,5	856 506
Valmistus omaan käyttöön	86 800	0	86 800	62 520	72,0	82 774
Toimintakulut	-61 524 162	644 987	-60 879 175	-60 607 361	99,6	-60 868 300
Henkilöstökulut	-14 994 334	-431 691	-15 426 025	-15 231 728	98,7	-14 691 782
Palkat ja palkkiot	-11 250 773	-347 260	-11 598 033	-11 493 960	99,1	-11 106 492
Henkilösivukulut	-3 743 561	-84 431	-3 827 992	-3 737 767	97,6	-3 585 289
Eläkekulut	-3 262 893	-67 998	-3 330 891	-3 316 522	99,6	-3 225 384
Muut henkilösivukulut	-480 668	-16 433	-497 101	-421 245	84,7	-359 905
Palvelujen ostot	-41 557 487	1 084 053	-40 473 434	-40 272 764	99,5	-39 818 562
Asiakaspalvelujen ostot	-37 204 000	1 145 400	-36 058 600	-35 950 690	99,7	-35 873 552
Muiden palvelujen ostot	-4 353 487	-61 347	-4 414 834	-4 322 074	97,9	-3 945 010
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 800 829	-8 931	-2 809 760	-2 885 438	102,7	-2 575 286
Avustukset	-1 296 700	-42 000	-1 338 700	-1 326 123	99,1	-2 885 270
Muut toimintakulut	-874 812	43 556	-831 256	-891 307	107,2	-897 400
Vuokrat	-855 721	41 786	-813 935	-840 487	103,3	-854 640
Muut	-19 091	1 770	-17 321	-50 820	293,4	-42 760
Toimintakate	-54 024 878	268 792	-53 756 086	-53 448 275	99,4	-52 971 328
Verotulot	25 100 000	861 000	25 961 000	26 495 371	102,1	24 545 552
Valtionosuudet	32 800 000	132 780	32 932 780	33 036 167	100,3	35 054 011
Rahoitustuotot ja -kulut	549 763	412 470	962 233	1 116 691	116,1	724 323
Korkotuotot	16 474	67 616	84 090	83 745	99,6	19 282
Muut rahoitustuotot	748 389	415 304	1 163 693	1 265 945	108,8	1 076 909
Korkokulut	-180 000	0	-180 000	-175 268	97,4	-169 634
Muut rahoituskulut	-35 100	-70 450	-105 550	-57 730	54,7	-202 234
Vuosikate	4 424 885	1 675 042	6 099 927	7 199 954	118,0	7 352 557
Poistot ja arvonalentumiset	-3 302 538	-346 478	-3 649 016	-3 695 902	101,3	-3 945 094
Suunnitelman muk. poistot	-3 282 869	0	-3 282 869	-3 329 756	101,4	-3 182 257
Arvonalentumiset	-19 669	-346 478	-366 147	-366 146	100,0	-762 837
Satunnaiset erät	0	-2 450 000	-2 450 000	-2 744 178	112,0	0
Satunnaiset kulut	0	-2 450 000	-2 450 000	-2 744 178	112,0	0
Tilikauden tulos	1 122 347	-1 121 436	911	759 874	*****	3 407 463
Poistoeron muutos	3 866	-300 000	-296 134	-294 515	99,5	2 205
Varausten muutos	0	300 000	300 000	300 000	100,0	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 126 213	-1 121 436	4 777	765 359	*****	3 409 669

2.3.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2021 (valtuustoon nähden sitova taso on merkitty huomiiovärillä)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
150 Khall maa-alueet						
2001 Maan hankinta	-56 000	4 856	-51 144	-51 144	100,0%	32 686
Menot	-66 000	14 856	-51 144	-51 144	100,0%	0
Tulot	10 000	-10 000	0	0		32 686
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	-10 000	0	0		32 686
150 Khall maa-alueet yhteensä	-56 000	4 856	-51 144	-51 144	100,0%	32 686
Menot	-66 000	14 856	-51 144	-51 144	100,0%	0
Tulot	10 000	-10 000	0	0		32 686
Rahoitusosuudet	0	0	0	0		0
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	-10 000	0	0		32 686
165 Khall kiinteät rakenteet						
2905 Paljakka Huvikallio ulkoilual.	-10 000	-70	-10 070	-10 317	102,45%	-11 221
Menot	-10 000	-4 000	-14 000	-12 464	89,03%	-22 104
Tulot	0	3 930	3 930	2 147	54,63%	10 883
Rahoitusosuudet	0	3 930	3 930	2 147	54,63%	10 883
165 Khall kiinteät rakenteet yhteensä	-10 000	-70	-10 070	-10 317	102,45%	-11 221
Menot	-10 000	-4 000	-14 000	-12 464	89,03%	-22 104
Tulot	0	3 930	3 930	2 147	54,63%	10 883
Rahoitusosuudet	0	3 930	3 930	2 147	54,63%	10 883
170 Khall koneet ja laitteet						
2301 Ict-investoinnit	0	0	0	0		-10 525
Menot	0	0	0	0		-10 525
Tulot	0	0	0	0		0
2309 Asiahallintajärjestelmä	-17 000	17 000	0	0		-25 513
Menot	-17 000	17 000	0	0		-25 513
Tulot	0	0	0	0		0
2323 Tk:n laiteinvestoinnit keittiö	-20 000	0	-20 000	-15 329	76,65%	0
Menot	-20 000	0	-20 000	-15 329	76,65%	0
Tulot	0	0	0	0		0
2339 Ruokapalvelut Nivan koulu	-21 000	21 000	0	0		0
Menot	-21 000	21 000	0	0		0
Tulot	0	0	0	0		0
170 Khall koneet ja laitteet yhteensä	-58 000	38 000	-20 000	-15 329	76,65%	-36 038
Menot	-58 000	38 000	-20 000	-15 329	76,65%	-36 038
Tulot	0	0	0	0		0
180 Sijoitukset ja muut pitkävaik.						
2401 Laajakaista Yhtylä-Kairikko	-117 635	-27 588	-145 223	-129 379	89,09%	0
Menot	-300 000	-75 000	-375 000	-297 412	79,31%	0
Tulot	182 365	47 412	229 777	168 033	73,13%	0
Rahoitusosuudet	182 365	47 412	229 777	168 033	73,13%	0

		TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
2403	Kiuruveden	-30 000	-5 000	-35 000	-35 000	100,0%	0
	Menot	-30 000	-5 000	-35 000	-35 000	100,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
2405	Hovin alueen valokuituverkko	0	-45 000	-45 000	-21 737	48,3%	0
	Menot	0	-45 000	-45 000	-21 737	48,3%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
2455	Osakkeiden osto ja myynti	-234 000	233 500	-500	-500	100,0%	-1 870
	Menot	-234 000	233 500	-500	-500	100,0%	-1 870
	Tulot	0	0	0	0		0
180	Sijoitukset ja muut pitkävaik.	-381 635	155 912	-225 723	-186 616	82,67%	-1 870
	Menot	-564 000	108 500	-455 500	-354 649	77,86%	-1 870
	Tulot	182 365	47 412	229 777	168 033	73,13%	0
	Rahoitusosuudet	182 365	47 412	229 777	168 033	73,13%	0
410	Sivistysltk kiinteät rakenteet						
3653	Nivan koulun piha-alue	0	0	0	0		-20 030
	Menot	0	0	0	0		-20 030
	Tulot	0	0	0	0		0
4107	Kiurusalin äänentoisto-digitek	-20 000	5 000	-15 000	-13 578	90,52%	0
	Menot	-20 000	5 000	-15 000	-13 578	90,52%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
4513	Seniори-liikuntapaikka	0	0	0	0		0
	Menot	-6 300	0	-6 300	-5 757	91,38%	-40 439
	Tulot	6 300	0	6 300	5 757	91,38%	40 439
	Rahoitusosuudet	6 300	0	6 300	5 757	91,38%	40 439
410	Sivistysltk kiinteät rakenteet	-20 000	5 000	-15 000	-13 578	90,52%	-20 030
	Menot	-26 300	5 000	-21 300	-19 335	90,78%	-60 468
	Tulot	6 300	0	6 300	5 757	91,38%	40 439
	Rahoitusosuudet	6 300	0	6 300	5 757	91,38%	40 439
420	Sivistysltk koneet ja laitteet						
3801	Varhaiskasvatus kalusto	-60 000	0	-60 000	-59 943	99,9%	-3 516
	Menot	-60 000	0	-60 000	-59 943	99,9%	-3 516
	Tulot	0	0	0	0		0
3803	Yläkoulun ruokasalin pöydät	0	0	0	0		-4 194
	Menot	0	0	0	0		-4 194
	Tulot	0	0	0	0		0
3805	Lukion TN-luokan koneet	0	0	0	0		-17 653
	Menot	0	0	0	0		-17 653
	Tulot	0	0	0	0		0
4905	Latukone	0	0	0	0		-129 800
	Menot	0	0	0	0		-129 800
	Tulot	0	0	0	0		0

		TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
420	Sivistystk koneet ja laitteet	-60 000	0	-60 000	-59 943	99,9%	-155 163
	Menot	-60 000	0	-60 000	-59 943	99,9%	-155 163
	Tulot	0	0	0	0		0
	Rahoitusosuudet	0	0	0	0		0
480	Rakennusvalvonta						
5005	Kiinteistöveroprojekti	-50 000	30 000	-20 000	-4 714	23,57%	0
	Menot	-50 000	30 000	-20 000	-4 714	23,57%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
480	Rakennusvalvonta yhteensä	-50 000	30 000	-20 000	-4 714	23,57%	0
	Menot	-50 000	30 000	-20 000	-4 714	23,57%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
500	Kiinteistöt						
5101	Kiinteistöhuoltoautom.päivitys	-20 000	0	-20 000	-20 004	100,02%	0
	Menot	-20 000	0	-20 000	-20 004	100,02%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
5103	Kiinteistöjen sisäilma- ja kun	-20 000	0	-20 000	-18 219	91,09%	-28 735
	Menot	-20 000	0	-20 000	-18 219	91,09%	-28 735
	Tulot	0	0	0	0		0
5113	Kaupungintalon korjaukset	-20 000	0	-20 000	-30 548	152,74%	-8 408
	Menot	-20 000	0	-20 000	-30 548	152,74%	-8 408
	Tulot	0	0	0	0		0
5129	Eläinlääkärien tilat	0	0	0	0		0
	Menot	0	0	0	0		0
	Tulot	0	0	0	0		0
5153	Vanhan varikon korjaustyöt	0	0	0	0		-54 559
	Menot	0	0	0	0		-54 559
	Tulot	0	0	0	0		0
5191	Ennalta arvaamattomat korjaust	-50 000	0	-50 000	-66 069	132,14%	-45 125
	Menot	-50 000	0	-50 000	-66 069	132,14%	-45 125
	Tulot	0	0	0	0		0
5303	Terveyskeskuksen korjaukset	-20 000	0	-20 000	-12 851	64,25%	-51 181
	Menot	-20 000	0	-20 000	-12 851	64,25%	-51 181
	Tulot	0	0	0	0		0
5323	Virranrannan peruskorjaus	-400 000	350 000	-50 000	-48 019	96,04%	-472 575
	Menot	-600 000	550 000	-50 000	-48 019	96,04%	-694 729
	Tulot	200 000	-200 000	0	0		222 154
	Rahoitusosuudet	200 000	-200 000	0	0		222 154
5330	Virranrannan perusk.vaihe 4	0	-32 300	-32 300	-32 903	101,87%	-9 977
	Menot	0	-32 300	-32 300	-32 903	101,87%	-9 977
	Tulot	0	0	0	0		0

		TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
5401	Yläkoulun korjaus	0	0	0	0		-7 855
	Menot	0	0	0	0		-7 855
	Tulot	0	0	0	0		0
5405	Yläkoulun hissien korjaus	0	0	0	0		-63 535
	Menot	0	0	0	0		-63 535
	Tulot	0	0	0	0		0
5433	Lukion korjaustyöt B-rakennus	-60 000	0	-60 000	0	0,0%	-6 186
	Menot	-60 000	0	-60 000	0	0,0%	-6 186
	Tulot	0	0	0	0		0
5441	Kyläkoulujen kunnostus	0	0	0	0		-21 761
	Menot	0	0	0	0		-21 761
	Tulot	0	0	0	0		0
5491	Koulu- ja kiinteistöselvitys	-50 000	0	-50 000	-27 833	55,67%	0
	Menot	-50 000	0	-50 000	-27 833	55,67%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
5533	Jää-, liikunta-, uimahalli, nuori	-35 000	0	-35 000	-42 465	121,33%	-49 125
	Menot	-35 000	0	-35 000	-42 465	121,33%	-49 125
	Tulot	0	0	0	0		0
5537	Nuorisotalon korjaustyöt	0	0	0	0		-19 620
	Menot	0	0	0	0		-19 620
	Tulot	0	0	0	0		0
5555	Kulttuuritalon korjaukset	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
5701	Savikon asunnot	0	0	0	0		-4 831
	Menot	0	0	0	0		-4 831
	Tulot	0	0	0	0		0
5903	Yrityskiinti, siirtyvä omaisuus	0	-1 640 000	-1 640 000	-1 149 000	70,06%	0
	Menot	0	-1 640 000	-1 640 000	-1 149 000	70,06%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
500	Kiinteistöt yhteensä	-685 000	-1 322 300	-2 007 300	-1 447 910	72,13%	-843 473
	Menot	-885 000	-1 122 300	-2 007 300	-1 447 910	72,13%	-1 065 627
	Tulot	200 000	-200 000	0	0		222 154
	Rahoitusosuudet	200 000	-200 000	0	0		222 154
510	Tiet ja alueet						
6010	Yleinen kaavatiesuunnittelu	-15 000	5 000	-10 000	0	0,0%	-4 222
	Menot	-15 000	5 000	-10 000	0	0,0%	-4 222
	Tulot	0	0	0	0		0

		TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
6131	Katupäällysteiden uusiminen	-30 000	20 000	-10 000	-4 596	45,96%	-9 715
	Menot	-30 000	20 000	-10 000	-4 596	45,96%	-9 715
	Tulot	0	0	0	0		0
6141	Asuntokatuja korj(viem.saneer	-100 000	-70 000	-170 000	-170 466	100,27%	-12 497
	Menot	-100 000	-70 000	-170 000	-170 466	100,27%	-12 497
	Tulot	0	0	0	0		0
6143	Ahonpääntie	-65 000	-10 000	-75 000	-77 088	102,78%	0
	Menot	-65 000	-10 000	-75 000	-77 088	102,78%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
6153	Tukkitie-Jussintie	0	0	0	0		-35 007
	Menot	0	0	0	0		-35 007
	Tulot	0	0	0	0		0
6154	Sahan teoll.alueen kadut	0	0	0	0		-882
	Menot	0	0	0	0		-882
	Tulot	0	0	0	0		0
6173	Kokoojakadut (Ahonpääntie)	0	0	0	0		-186 384
	Menot	0	0	0	0		-186 384
	Tulot	0	0	0	0		0
6179	Erätie	0	0	0	0		-64 207
	Menot	0	0	0	0		-64 207
	Tulot	0	0	0	0		0
6183	Virastokatu-Harjukatu-Apteek	-30 000	0	-30 000	-30 501	101,67%	-17 838
	Menot	-30 000	0	-30 000	-30 501	101,67%	-17 838
	Tulot	0	0	0	0		0
6215	Liikenneturvallisuus	-15 000	5 000	-10 000	-10 282	102,82%	-24 230
	Menot	-15 000	5 000	-10 000	-10 282	102,82%	-24 230
	Tulot	0	0	0	0		0
6251	Yksityistiet	-60 000	0	-60 000	-30 447	50,74%	-61 030
	Menot	-60 000	0	-60 000	-30 447	50,74%	-61 030
	Tulot	0	0	0	0		0
6285	Tievalaistus	-30 000	20 000	-10 000	-11 001	110,01%	-18 492
	Menot	-30 000	20 000	-10 000	-11 001	110,01%	-18 492
	Tulot	0	0	0	0		0
6351	Puistot	-10 000	10 000	0	0		-5 225
	Menot	-10 000	10 000	0	0		-5 225
	Tulot	0	0	0	0		0
6411	Leikkikentät	-10 000	10 000	0	0		0
	Menot	-10 000	10 000	0	0		0
	Tulot	0	0	0	0		0

		TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
6459	Muut alueet	-10 000	0	-10 000	-13 807	138,07%	-6 938
	Menot	-10 000	0	-10 000	-13 807	138,07%	-6 938
	Tulot	0	0	0	0		0
6501	Vesi- ja ympäristöhankkeet	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
6513	Ranta-alueet	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
6515	Niemisjärven kunnostus	-60 000	0	-60 000	-58 826	98,04%	-13 826
	Menot	-130 000	0	-130 000	-133 741	102,88%	-20 336
	Tulot	70 000	0	70 000	74 915	107,02%	6 510
	Rahoitusosuudet	70 000	0	70 000	74 915	107,02%	6 510
8103	Paikkatietojärjestelmä	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
8105	Asemakaavan saneeraus	-15 000	10 000	-5 000	0	0,0%	0
	Menot	-15 000	10 000	-5 000	0	0,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
510	Tiet ja alueet yhteensä	-480 000	0	-480 000	-407 013	84,79%	-460 494
	Menot	-550 000	0	-550 000	-481 928	87,62%	-467 004
	Tulot	70 000	0	70 000	74 915	107,02%	6 510
	Rahoitusosuudet	70 000	0	70 000	74 915	107,02%	6 510
600	Vesi- ja viemärlaitos						
6611	Vesihuollon suunnittelu	-15 000	0	-15 000	-8 276	55,17%	-5 368
	Menot	-15 000	0	-15 000	-8 276	55,17%	-5 368
	Tulot	0	0	0	0		0
6621	Koivujärven vesihuolto	0	0	0	0		-43 032
	Menot	0	0	0	0		-43 032
	Tulot	0	0	0	0		0
6625	Salmijärven vesilinja	-30 000	0	-30 000	-11 327	37,76%	0
	Menot	-30 000	0	-30 000	-11 327	37,76%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
6627	Pohjoisosan paineenkorotusasem	-30 000	0	-30 000	-33 339	111,13%	0
	Menot	-30 000	0	-30 000	-33 339	111,13%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
6651	Sadevesiviemärit	-30 000	0	-30 000	-25 526	85,09%	-27 923
	Menot	-30 000	0	-30 000	-25 526	85,09%	-27 923
	Tulot	0	0	0	0		0

		TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
6681	Taloliittymät	-60 000	0	-60 000	-63 964	106,61%	-62 139
	Menot	-60 000	0	-60 000	-63 964	106,61%	-62 139
	Tulot	0	0	0	0		0
6691	Vesiverkoston saneeraus vuositt	-20 000	0	-20 000	-23 232	116,16%	-22 802
	Menot	-20 000	0	-20 000	-23 232	116,16%	-22 802
	Tulot	0	0	0	0		0
6693	Vesimittareiden uusiminen	-20 000	0	-20 000	-19 766	98,83%	-19 881
	Menot	-20 000	0	-20 000	-19 766	98,83%	-19 881
	Tulot	0	0	0	0		0
6700	Jätevesiviemärit	-200 000	0	-200 000	0	0,0%	0
	Menot	-200 000	0	-200 000	0	0,0%	0
	Tulot	0	0	0	0		0
6705	Yhtylä,Kirkkokadun puol.jv	0	0	0	-89 670		-33 974
	Menot	0	0	0	-89 670		-33 974
	Tulot	0	0	0	0		0
6709	Pienet jv-työt	0	0	0	-72 959		-95 759
	Menot	0	0	0	-72 959		-95 759
	Tulot	0	0	0	0		0
6711	Ahonpääntien jv	0	0	0	-478		-81 882
	Menot	0	0	0	-478		-81 882
	Tulot	0	0	0	0		0
6713	Kievarantie jv	0	0	0	-461		-30 398
	Menot	0	0	0	-461		-30 398
	Tulot	0	0	0	0		0
6723	Erätien jv	0	0	0	-111		0
	Menot	0	0	0	-111		0
	Tulot	0	0	0	0		0
6727	Tukkitie-Jussintie vh	0	0	0	-167		-14 346
	Menot	0	0	0	-167		-14 346
	Tulot	0	0	0	0		0
6737	Piispantie-Salmisentie24 jv	0	0	0	-25 356		0
	Menot	0	0	0	-25 356		0
	Tulot	0	0	0	0		0
6761	Jätevesipumppaamojen kunnostus	-15 000	0	-15 000	-15 052	100,35%	-15 688
	Menot	-15 000	0	-15 000	-15 052	100,35%	-15 688
	Tulot	0	0	0	0		0
6810	Jätevedenpuhdistamon saneeraus	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 307 875	87,19%	-1 687 514
	Menot	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 307 875	87,19%	-1 687 514
	Tulot	0	0	0	0		0

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT %	TP 2020
6901 Vesihuoltoavustukset	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
Tulot	0	0	0	0		0
6905 Vuotovesiselvityksen päivitys	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%	0
Tulot	0	0	0	0		0
6931 Vv-laitos tiedonsiirron kehitt	-25 000	0	-25 000	-25 053	100,21%	-22 158
Menot	-25 000	0	-25 000	-25 053	100,21%	-22 158
Tulot	0	0	0	0		0
6963 Jätevedenpuhdistamon koneet	0	0	0	0		-12 405
Menot	0	0	0	0		-12 405
Tulot	0	0	0	0		0
600 Vesi- ja viemärlaitos yhteensä	-1 965 000	0	-1 965 000	-1 722 610	87,66%	-2 175 270
Menot	-1 965 000	0	-1 965 000	-1 722 610	87,66%	-2 175 270
Tulot	0	0	0	0		0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-3 765 635	-1 088 602	-4 854 237	-3 919 174	80,74%	-3 670 872
Menot	-4 234 300	-929 944	-5 164 244	-4 170 026	80,75%	-3 983 544
Tulot	468 665	-158 658	310 007	250 851	80,92%	312 672
Rahoitusosuudet	458 665	-148 658	310 007	250 851	80,92%	279 986
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	-10 000	0	0		32 686

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2021

	TA 2021	MUUT	TA+MUUT	TP 2021	Tot.-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	4 424 885	1 675 042	6 099 927	7 199 954	118,03%
Satunnaiset erät	0	-2 450 000	-2 450 000	-2 744 178	112,01%
Tulorahoituksen korjaukset	-784 000	491 275	-292 725	-292 725	100,0%
	3 640 885	-283 683	3 357 202	4 163 051	124,0%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-4 234 300	-929 944	-5 164 244	-4 170 026	80,75%
Rahoitusosuudet	458 665	-148 658	310 007	250 851	80,92%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	232 000	-203 371	28 629	28 629	100,0%
	-3 543 635	-1 281 973	-4 825 608	-3 890 545	80,62%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	97 250	-1 565 656	-1 468 406	272 506	-18,56%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	-22 320	-22 320	-22 320	100,0%
Antolainasaamisten vähennys	106 169	-22 391	83 778	75 138	89,69%
	106 169	-44 711	61 458	52 818	85,94%
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 951 560	2 951 560	2 951 560	100,0%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 071 916	2 000	-2 069 916	-2 069 916	100,0%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 836 188	-1 836 188	0	0	
	-235 728	1 117 372	881 644	881 644	100,0%
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	-6 117	
Saamisten muutos	32 309	767 691	800 000	-1 452 008	-181,5%
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	743 068	
	32 309	767 691	800 000	-715 057	-89,38%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-97 250	1 840 352	1 743 102	219 405	12,59%
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	274 696	274 696	491 911	179,07%
RAHAVARAT 31. 12.	8 453 187				
1. 1.	7 961 277			491 911	

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISEN PERUSTELUJA

TIET JA ALUEET

6010 Yleinen kaavatiesuunnittelu

Vuonna 2021 ei uusia katukohteita ollut suunnittelussa. Säästö 10.000 euroa.

6251 Yksityistiet

Vuonna 2021 valtionavustusta saavia yksityisteiden parantamishankkeita avustettiin noin 30.500 eurolla. Säästö 29.500 euroa.

6501 Vesi ja ympäristöhankkeet

Vuonna 2021 ei tullut tarpeita kyseiselle investointikohteelle. Säästö 10.000 euroa.

6513 Ranta-alueet

Vuonna 2021 ei tullut tarpeita kyseiselle investointikohteelle. Säästö 10.000 euroa.

8103 Paikkatietojärjestelmä

Vuonna 2021 paikkatietojärjestelmän kehittämiseen varattua määrärahaa ei käytetty. Säästö 10.000 euroa.

8105 Asemakaavan saneeraus

Suunniteltua Bössilän asemakaavan muutosta ei jatkettu vuonna 2021 eikä uusia asemakaavan muutoksia aloitettu. Säästö 5.000 euroa.

KIINTEISTÖT

5113 Kaupungintalon korjaukset

Korjaus- ja muutostöitä toteutettu suunniteltua enemmän. Ylitys 10.548 euroa.

5191 Ennalta arvaamattomat korjaustyöt

Sisäilmakorjaukset mm. yläkoulu ja keskusvarikko, yläkoulun hissi ja uimahallin vanhojen ivkanavien eristäminen. Ylitys 17.989 euroa.

5433 Lukion korjaustyöt B rakennus

Viemäreiden korjaus siirretty vuodelle 2022. Työhön varattua määrärahaa ei käytetty. Säästö 58.321 €

5491 Koulu ja kiinteistöselvitys

Koulu ja kiinteistöselvitystä ei viety loppuun vuonna 2021. Määräraha käytettiin vain osittain. Säästö 22.117 €

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

6625 Salmijärven vesilinja

Työosuutta talousarviovuonna jäänyt käyttämättä. Säästö 18.673 euroa

6810 Jätevedenpuhdistamon saneeraus

Jätevedenpuhdistamon saneeraus ajoittui vuosille 2020–2021. Hankkeelle oli varattu kokonaisuudessaan 3.000.000 euron määräraha – 1.500.000 euroa kummallekin vuodelle. Vuonna 2020 saneerauksen kustannukset olivat 1.700.000 euroa ja vuonna 2021 1.300.000 euroa. Säästö 200.000 euroa.

3. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

3.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

3.1.1 Vesi- ja viemärilaitos / taseyksikkö

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2021 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA +MUUT	TP 2021	TOT-%	TP 2020
LIIKEVAIHTO	1 922 620	-106 700	1 815 920	1 843 870	101,5 %	1 804 922
Valmistus omaan käyttöön	14 800	0	14 800	14 944	101,0 %	13 980
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0		6 095
Muut tuet ja avustukset	0	0	0	556		35
Materiaalit ja palvelut	-740 034	22 643	-717 391	-717 740	100,0 %	-708 013
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-498 430	7 643	-490 787	-496 473	101,2 %	-506 586
Palvelujen ostot	-241 604	15 000	-226 604	-221 267	97,6 %	-201 427
Henkilöstökulut	-311 263	0	-311 263	-294 029	94,5 %	-276 899
Palkat ja palkkiot	-247 666	0	-247 666	-229 863	92,8 %	-276 898
Henkilösivukulut	-63 597	0	-63 597	-64 166	100,9 %	-222 463
Eläkekulut	-53 029	0	-53 029	-55 693	105,0 %	-47 144
Muut henkilösivukulut	-10 568	0	-10 568	-8 472	80,2 %	-7 291
Poistot ja arvonalentumiset	-554 379	0	-554 379	-551 419	99,5 %	-527 320
Suunnitelman mukaiset poistot	-554 379	0	-554 379	-551 419	99,5 %	-527 320
Liiketoiminnan muut kulut	-40 824	0	-40 824	-42 147	103,2 %	-40 286
LIIKKEYLIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	290 920	-84 057	206 863	254 035	122,8 %	272 515
Rahoitustuotot ja rahoituskulut	-188 066	0	-188 066	-186 472	99,2 %	-188 693
Muut rahoitustuotot	2 200	0	2 200	3 794	172,5 %	1 573
Korvaus peruspääomasta	-190 266	0	-190 266	-190 266	100,0 %	-190 266
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	102 854	-84 057	18 797	67 563	359,4 %	83 822
Poistoeron lisäys (-)tai vähennys(+)	1 667	-300 000	-298 333	-296 715		0
Vap.eht.var. lisäys (-)tai vähennys(+)	0	300 000	300 000	300 000		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	104 521	-84 057	20 464	70 849	346,2 %	83 822
Tuloslaskelman tunnusluvut						
Sijoitetun pääoman tuotto, %				3,0		3,2
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				3,0		3,2
Voitto, %				3,7		4,6

Sijoitetun pääoman tuotto

Tunnusluku kertoo taseyksikköön sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa taseyksikön suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto

Tunnusluku kertoo kaupungin taseyksikköön sijoittaman pääoman tuoton. Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto prosentti ei ole sama kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko.

Voitto, %

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden taseyksikön yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosentti luku on negatiivinen, taseyksikön toiminta on tappiollista.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2021 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT	TA+MUUT	TP 2021	Tot-%	TP 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyjäämä (alijäämä)	290 920	-84 057	206 863	254 035	122,8%	272 515
Poistot ja arvonalentumiset	554 379	0	554 379	551 419	99,5%	527 320
Rahoitustuotot ja -kulut	-188 066	0	-188 066	-186 472	99,2%	-188 693
Tulorahoituksen korjauserät						-6 095
	657 233	-84 057	573 176	618 982	108,0%	605 047
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-1 965 000	0	-1 965 000	-1 722 610	87,7%	-2 175 270
Osyyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						6 095
	-1 965 000	0	-1 965 000	-1 722 610	87,7%	-2 169 175
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN	-1 307 767	-84 057	-1 391 824	-1 103 628	79,3%	-1 564 128
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset			0			
Antolainasaamisten lisäys muilta	0	-22 320	-22 320	-22 320	100,0%	1 250
Muut maksuvalmiuden muutokset			0			
Saamisten muutos muilta	0	0	0	94 283		-74 679
Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä	0	0	0	1 192 117		1 502 911
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	-160 452		134 646
	0	-22 320	-22 320	1 103 628		1 564 128
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	-22 320	-22 320	1 103 628		1 564 128
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 307 767	-106 377	-1 414 144	0		0
				2021		2020
Investointien tulorahoitus, %				35,9		28,1
Quick ratio				0		0,1
Current ratio				0		0,1

Investointien tulorahoitus

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista, on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde

Tunnusluku kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5

Current ratio eli käyttöpääomasuhde

Tunnusluku kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 2021 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	MUUT.	TA+MUUT	TP 2021	TOT-%	TP 2020
Vesi- ja viemärlaitos yhteens.	-1 965 000		-1 965 000	-1 722 610	87,7 %	-2 175 270
Menot	-1 965 000		-1 965 000	-1 722 610	87,7 %	-2 175 270
Tulot	0		0	798		0
Rahoitusosuudet	0		0	0		0
Pysyvien vastaavien myynn	0		0	0		0

Tarkempi erittely investoinneista on toimintakertomuksen sivuilla 105–107

TASE 31.12.2021

	TP 2021	TP 2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	85 223	95 055
Aineettomat oikeudet	0	892
Muut pitkävaikutteiden menot	85 223	94 163
Aineelliset hyödykkeet	11 057 729	9 876 705
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 988 477	8 131 318
Koneet ja kalusto	69 252	57 873
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	0	1 687 514
Sijoitukset	803 217	780 897
Osakkeet ja osuudet	767 520	767 520
Muut saamiset	35 697	13 377
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 946 169	10 752 658
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	92 948	187 231
Lyhytaikaiset saamiset	92 948	187 231
Myyntisaamiset	92 391	84 426
Muut saamiset	0	102 771
Siirtosaamiset	556	35
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	92 948	187 231
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 039 116	10 939 889
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 342 186	6 342 186
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 960 777	1 876 955
Tilikauden yli-/alijäämä	70 849	83 822
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 373 812	8 302 963
POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET		
Poistoero	296 715	
Vapaaehtoiset varaukset	0	300 000
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen	3 368 591	2 336 926
Ostovelat	100 247	295 005
Korottomat velat kunnalta	3 153 518	1 961 401
Muut velat ja liittymismaksut	52 661	5 156
Siirtovelat	62 165	75 364
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 368 591	2 336 926
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 039 116	10 939 889
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	72,0	78,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	182,7	129,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12, euroa		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa	2 031 626	1 960 777

Vesi- ja viemärlaitos
Hulevedet / laskennallisesti eriytetty taseyksikkö

HULEVEDEN TULOSLASKELMA 2021 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2021	TA MUUT	TA+MUUT	TP 2021	TOT-%	TP 2020
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 280		-1 280	-783,44	61,2	-1 057,35
Palvelujen ostot	-4 757		-4 757	-8 283,75	174,1	-4 795,98
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-750		-750	-1 261,42	168,2	-529,89
Henkilöstösivukulut	-160		-160	-270,99	169,4	-117,59
Henkilöstökulut yhteensä	-910		-910	-1 532,41	168,4	-647,48
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 197		-4 197	-4 197,00	100,0	-4 197,00
Muut rahoituskulut	-4 197		-4 197	-4 197,00	100,0	-4 197,00
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 715		-14 715	-15 629,29	106,2	-14 562,36
Liiketoiminnan muut kulut						
Tilikauden alijäämä	-25 859	0	-25 859	-30 425,89	117,7	-25 260,17

HULEVEDEN RAHOITUSLASKELMA 2021

	TA 2021	TA MUUT	TA+MUUT	TP 2021	TOT-%	TP 2020
Toiminnan rahavirta						
Liikealijäämä	-21 662		-21 662	-26 228,89	121,1	-21 063,17
Poistot ja arvonalentumiset	14 715		14 715	15 629,29	106,2	14 562,36
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-30 000		-30 000	-25 526,46	85,1	-27 922,60
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36 947		-36 947	-36 126,06	97,8	-34 423,41
Vaikutus kaupungin kassavaroihin	-36 947	0	-36 947	-36 126,06	97,8	-34 423,41

HULEVEDEN INVESTOINTIOSA 202

	TP 2020	TA 2021	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2021	Tot-%
Sadevesiviemärit	-27 922,60	-30 000	0	-30 000	-25 526,46	85,1 %
Menot	-27 922,60	-30 000	0	-30 000	-25 526,46	85,1 %
Tulot	0	0	0	0	0	

HULEVEDEN TASE 31.12.2021
(sisältää ulkoiset ja sisäiset)

V A S T A A V A A	TP 2021	TP 2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	294 093,58	284 196,41
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	294 093,58	284 196,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset		
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		
V A S T A A V A A	294 093,58	284 196,41
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	441 842,64	401 743,34
Edellisten tilikausien alijäämä	-117 546,93	-92 286,76
Huleveden alijäämä	-30 425,89	-25 260,17
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	293 869,82	284 196,41
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	223,76	
Muut velat		
Siirtovelat		
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	223,76	
V A S T A T T A V A A	294 093,58	284 196,41

Jäännöspääoma muodostetaan vähentämällä omaisuus- ja saatavaeristä vieraan pääoman erät, varaukset ja oman pääoman muut erät. Jäännöspääoma muuttuu vuosittain muiden tase-erien muutosten seurauksena, siksi tasejatkuvuus ei toteudu kirjanpidollisen erityksen tapaan.

Jäännöspääoma korvaa laskennallisessa erityksessä paitsi peruspääoman myös sisäiset saamiset ja velat sekä yhdystilin.

Edellisten tilikausinen alijäämä on selvitetty vuodesta 2015 alkaen.

Tilikauden alijäämä sisältää myös sisäiset erät.

3.1.2 Ruokahuollon ja ulkopuolisille vuokrattujen tilojen eriyttäminen

Kilpailulaki 30 d §
Kilpailutilanteessa markkinoilla eriytettävä

Vuokratut tilat	TP 2021	TP 2020
Liikevaihto	1 489 495,37	1 465 546,17
Materiaalit ja palvelut	-362 928,28	-420 102,45
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-272 867,95	-329 866,07
Ostot tilikauden aikana	-272 867,95	-329 866,07
Palvelujen ostot	-90 060,33	-90 236,38
Henkilöstökulut	-114 918,70	-144 763,79
Poistot ja arvon alentumiset	-428 999,35	-420 482,52
Suunnitelman mukaiset poistot	-428 999,35	-420 482,52
Liiketoiminnan muut kulut	-507 391,94	-367 751,66
Liikelylijäämä(-alijäämä)	75 257,10	112 445,75
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	75 257,10	112 445,75
Ruokahuolto	TP 2021	TP 2020
Liikevaihto	1 161 400,00	1 175 680,00
Materiaalit ja palvelut	-298 131,00	-297 347,00
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-250 935,00	-247 472,00
Ostot tilikauden aikana	-250 935,00	-247 472,00
Palvelujen ostot	-47 196,00	-49 875,00
Henkilöstökulut	-599 133,00	-655 484,00
Poistot ja arvon alentumiset	-28 321,00	-31 728,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 321,00	-31 728,00
Liiketoiminnan muut kulut	-188 204,00	-153 489,00
Liikelylijäämä(-alijäämä)	47 611,00	37 632,00
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	47 611,00	37 632,00

- Vuokratut tilat eriytetty neliöiden suhteessa
- Ruokahuolto eriytetty suoritteiden suhteessa

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetiedot 1–5

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia arvostusperiaatteita ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteita ja – menetelmiä:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot

Kunnan verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan kalenterikuukausittain ao. tilikauden verotuloksi.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Taseessa ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kuntarahoitus Oyj:n kanssa solmittiin koronvaihtosopimus 18.3.2021 alkaen. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Nimellispääoma on 2 000 000 euroa. Sopimus päättyi 18.3.2021. Koronvaihtosopimuksen kustannukset vuonna 2021 olivat 15 450,00 euroa (59 460 euroa vuonna 2020).

Lomapalkkajaksotus

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä lomapalkkajaksotus on kirjattu täytenä. Lomapalkkavelan henkilösivukulut on laskettu vuoden 2022 sivukuluprosenteilla.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n purkautuminen ja varojen sekä velkojen siirto Kiuruveden kaupungille on tuloslaskelman satunnaisissa erissä nettona 2.744.178 euroa. Taseeseen siirtyi 2.951.560 euroa Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n velkoja.

Oikaisut edellisten tilikauden tietoihin

Muutettu liitetieto on ilmoitettu ko. liitetiedon yhteydessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus:

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot

Aikaisempiin tilikausiin ei kohdistu oleellisia tuottoja.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat kulut ja hyvitykset

Aikaisempiin tilikausiin ei kohdistu oleellisia kuluja ja hyvityksiä.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräisiä eriä ei sisälly kirjanpitoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Yleishallinto	244 501	1 058 858	147 577	943 769
Sosiaali- ja terveyspalvelut	39 064 440	36 975 101	484 731	425 677
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 478 625	2 051 113	1 467 375	1 146 182
Yhdyskuntapalvelut	3 295 278	3 415 747	3 665 158	3 892 688
Muut palvelut	4 461 135	5 159 911	1 331 724	1 405 881
Toimintatuotot yhteensä	49 543 978	48 660 731	7 096 565	7 814 197

Muut palvelut sisältävät seuraavat tulosalueet: ruokahuolto, elinkeinojen kehittäminen, maataloushallinto sekä tytäryhtiöt.

Tuloslaskelman toimintatuotot.

Yleishallinnon tehtäväalue sisältää metsätilojen luovutusvoitot (2020).

Liitetieto 7

Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon:

Verotulojen erittely verolajeittain	2021	2020
Kunnan verotulo	21 490 742	20 758 110
Osuusyhteisöveron tuotosta	3 295 177	2 224 299
Kiinteistövero	1 709 453	1 563 142
Verotulot yhteensä	26 495 372	24 545 552

Tuloslaskelman verotulot

Liitetieto 8

Valtionosuuksien erittely	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Kaupungin peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	19 856 617	21 349 328	19 856 617	21 349 328
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	8 538 773	8 329 464	8 538 773	8 329 464
Järjestelmämuutoksen tasaus	5 037 389	4 941 408	5 037 389	4 941 408
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-396 612	-466 189	-396 612	-466 189
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		900 000		900 000
Yksikköhintarahoitukseen perustuvat ym. valtionosuudet	4 179 500	4 208 723		
Valtionosuudet yhteensä	37 215 667	39 262 734	33 036 167	35 054 011

Tuloslaskelman valtionosuudet

Liitetieto 9

Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin:

Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	35 950 690	35 873 553
Muiden palvelujen ostot	4 322 074	3 945 010
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	40 272 764	39 818 562

Tuloslaskelman ulkoiset palvelujen ostot.

Liitetieto 11

Selvitys suunnitelman mukaisista poistojen perusteista ja niiden muutoksista:

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät:

Aineettomat hyödykkeet	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3–20 vuotta	Tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset	15–50 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, sillat	20–25 vuotta	Tasapoisto
Puistot, tori, urheilualueet	20–30 vuotta	Tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkosto	40 vuotta	Tasapoisto
Muut rakenteet ja laitteet	10–50 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit	Ei poistoa	
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoa	

Liitetieto 12

Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista:

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Vahingonkorvaukset 1.1.	9 665	28 721	
Lisäykset tilikaudella		5 080		
Vähennykset tilikaudella		-24 135		
Vahingonkorvaukset 31.12.	9 665	9 665		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	659 522	551 442		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-38 099	108 080		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	621 424	659 522		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			264 096	173 422
Lisäykset tilikaudella				264 096
Vähennykset tilikaudella			-264 096	-173 422
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.			0	264 096
Muut pakolliset varaukset 1.1.	53 464	45 464		
Lisäykset tilikaudella	10 805	8 000		
Vähennykset tilikaudella				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	64 268	53 464		

Tuloslaskelman tuotot ja kulut: pakollisten varausten muutokset

Liitetieto 13

Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista:

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Muut toimintatuotot			
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	126 394	826 278		807 294
Rakennusten luovutusvoitot	22 365	24		
Muut luovutusvoitot	37 811	29 407	28 629	28 095
Luovutusvoitot yhteensä	186 569	855 710	28 629	835 389
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	-269 782	-49 428		
Kuntayhtymän omistuksen purku ja muutos	-5 279			
Muut luovutustappiot	-18 570	-196		
Luovutustappiot yhteensä	-293 631	-49 624	0	0

Tuloslaskelman tuotot: muut toimintatuotot: luovutusvoitot.

Tuloslaskelman kulut: muut toimintakulut: luovutustappiot.

Liitetieto 14

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät:

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Satunnaiset tuotot			
Rakennusten luovutusvoitot				
Osakkeiden luovutusvoitot	205 621			
Oppilastöiden arvonnäisäveron palautus Verohallinnolta		29 336		
Satunnaiset tuotot yhteensä	205 621	29 336		
Satunnaiset kulut				
Tytäryhtiön purkutappio			-1 802 560	
Tytäryhtiön lainan luottotappio ja takausvastuita lainoista	-941 618		-941 618	
Kiinteistöjen luovutustappiot		-38 928		
Satunnaiset kulut yhteensä	-941 618	-38 928	-2 744 178	

Liitetieto 15

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisällyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä:

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä *	818 543	739 287
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	49 519	49 519
Yhteensä	868 061	788 806

* Osinkotulo Savon energiaholding-yhtiöstä 689 550 (vuonna 2020 osinkotulo oli 689 550)
Tuloslaskelman rahoitustuotot.

Liitetieto 16

Erittely poistoeron muutoksista	2021	2020
Investointivarausten liittyvä poistoeron muutos	294 515	2 205
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
Poistoeron muutos yhteensä	294 515	2 205

Tuloslaskelman poistoeron lisäys tai vähennys

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 18

Arvonkorotukset	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	55 070	81 942		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku		-26 872		
Arvo 31.12.	55 070	55 070		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	9 823	9 823		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	9 823	9 823		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	64 893	64 893	0	0

Taseen erät: pysyvät vastaavat ja aineelliset hyödykkeet sekä oman pääoman tili arvonkorotusrahasto.

LIITETIETO 19
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET
2021 (Taseen pysyvät vastaavat)

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	42 801,54	1 494 831,97	0,00	1 537 633,51
Lisäykset tilikauden aikana	4 900,00	39 150,00		44 050,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Korjaukset/vähennykset				
Siirrot erien välillä		77 035,55		77 035,55
Tilikauden poisto	-14 962,16	-184 607,81	0,00	-199 569,97
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	32 739,38	1 426 409,71	0,00	1 459 149,09
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 801,54	1 494 831,97		1 459 149,09

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. Hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 548 608,19	22 236 855,86	15 664 535,32	820 644,04	0,00	1 707 850,54	43 978 493,95
Lisäykset tilikauden aikana	51 144,00	960 000,00		117 424,00		2 807 907,52	3 936 475,52
Rahoitusosuudet tilikaudella			-159 707,30				-159 707,30
Vähennykset tilikauden aikana			-91 143,87				-91 143,87
Siirrot erien välillä		238 577,08	4 153 356,19	25 052,62		-4 494 021,44	-77 035,55
Tilikauden poisto		-1 544 571,49	-1 193 367,22	-230 442,91			-2 968 381,62
Arvonlennukset ja niiden palautukset							0,00
Lisäpoistot		-161 804,02					-161 804,02
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 599 752,19	21 729 057,43	18 373 673,12	732 677,75	0,00	21 736,62	44 456 897,11
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 548 608,19	22 236 855,86	18 373 673,12	732 677,75	0,00	21 736,62	44 456 897,11

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus- yht.yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	463 337,62	1 350 203,89	5 295 884,87	2 295 673,93	9 405 100,31
Lisäykset	95 000,00	75 000,00		19 500,00	189 500,00
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	558 337,62	1 425 203,89	5 295 884,87	2 315 173,93	9 594 600,31
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-174 085,00		-19 668,74		-193 753,74
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	384 252,62	1 425 203,89	5 276 216,13	2 315 173,93	9 400 846,57

Jvk-,muut laina- ja muut saamiset

	Jvk- lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset osakkuus- ja muut omist. yht.	Saamiset Kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	586 345,19	0,00	0,00	120 672,29	707 017,48
Lisäykset					22 320,00	22 320,00
Vähennykset		-75 137,93				-75 137,93
Siirrot erien välillä						0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	511 207,26	0,00	0,00	142 992,29	654 199,55
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-172 392,63				-172 392,63
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	338 814,63	0,00	0,00	142 992,29	481 806,92

Omistukset muissa yhteisöissä

Liitetiedot 20–22

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Kaupunki omist.%	Konserni omist.%	Kuntakonsernin osuus		tilikauden	
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	voitosta/tappiosta	
Tytäryhteisöt						
Kiint.Oy K-veden Kiurunkulma	100,00	100,00	237 176	8 414 914		199
Kiurunportti Oy	52,84	52,84	54 402	2 936		-1 231
Kuntayhtymät						
P-Savon sairaanhoitopiirin ky	2,5887		3 120 524	12 594 680		151 765
Savon koulutuskuntayhtymä	2,274661		1 438 134	1 443 923		3 002
Pohjois-Savon liitto	2,50		31 201	14 353		4 053
Vaalijalan ky	1,96596		483 101	569 481		149 829
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	16,09		3 889 334	740 310		129 587
Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä	16,484453		1 880 601	6 731 605		0
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt						
Savon ICT-palvelut Oy	11,54		8 561	52 553		0
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	17,00		241 573	300 090		18 594
Ylä-Savon Vesi Oy	11,04		978 820	443 616		36 231
Ylä-Savon Pääomarahasto Oy	17,83		676 303	9 413		15 921
Yhdistelemättömät yhteisöt						
As Oy Kiuruveden Ruotu	76,85	76,85				
As Oy Kiuruveden Pakastiainen	100,00	100,00				

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Tasearvo 1.1.	Lisäykset Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kaupungin konsernin osuus peruspääomasta	Ero
P-Savon sairaanhoitopiirin ky	2 815 667		2 815 667	2 643 555	172 111
Savon koulutuskuntayhtymä	28 171		28 171	250 359	-222 188

Taseen pysyvät vastaavat: sijoitukset: osakkeet ja osuudet.

Liitetieto 23

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä:

Saamisten erittely				
	2021		2020	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		48		231
Lainasaamiset	0		800 000	13 750
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	48	800 000	13 981
Saamiset kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		116 501		115 046
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		1 527 748		47 895
Yhteensä	0	1 644 249		162 941
Saamiset osakkuus- sekä muita yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		53 817		46 114
Lainasaamiset				
Muut saamiset	355 404		387 713	32 309
Siirtosaamiset				1 261
Yhteensä	0	53 817	387 713	79 684
Saamiset yhteensä	355 404	1 698 113	1 187 713	256 605

Taseen vaihtuvat vastaavat: saamiset.

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Pitkäaikaiset siirtosaamiset			
Vuokravakuudet	123	128		
Muut siirtosaamiset	140			
Pitkäaikaiset muut saamiset yhteensä	263	128		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Tasauslasku jäsenkuntayhtymältä	1 235 105		1 478 893	
Siirtyvät korot	40 431	40 526	48 181	48 276
Kelan korvaus työterveyshuollosta	181 204	136 316	60 833	56 912
Kelan korvaus ensihoidosta	4 640	18 151		
Kelan korvaus sv-päivärahat	17 460	12 059	8 783	12 059
Tapaturmavakuutuskorvaukset				
Valtionavustukset / Eu-tuet	513 626	240 209		
Pelastuslaitoksen palautus	8 681		8 681	
Koulutuskorvaus	16 876	16 127	3 933	4 349
Lisäkanto jäsenkunnilta	20 895	17 184		
Eläkemaksu- ja henkilösivukulujen saatavat	1 555	286	1 240	
Työllistämistuet	18 908	28 139	18 908	28 139
Vahingonkorvaussaamiset		3 177		3 177
Maankäyttö Sopimus	99 357	99 357		
Smartum-saatavat		95 948		
Muut tulojäämät	197 849	227 730	52 772	49 434
Tulojäämät yhteensä	2 356 588	935 209	1 682 224	202 346
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 356 588	935 209	1 682 224	202 346

Taseen vaihtuvat vastaavat: lyhytaikaiset saamiset: siirtosaamiset.

Rahoitusarvopaperit tase-erittäin jälleen hankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus:

Rahoitusarvopaperit	2021	2020
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	7 802 982	7 042 517
Kirjanpitoarvo	6 739 501	6 348 147
Erotus	1 063 481	694 369
Yhteensä rahoitusarvopaperit (kirjanpitoarvo)	6 739 501	6 348 147

Taseen vaihtuvat vastaavat: rahoitusarvopaperit.

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 25

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

Oman pääoman erittely	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	29 511 822	29 511 822	29 511 822	29 511 822
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	29 511 822	29 511 822	29 511 822	29 511 822
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 1.1.	653	653		
Lisäykset				
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 31.12.	653	653		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	64 893	91 765		
Lisäykset				
Vähennykset		26 872		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	64 893	64 893		
Muut omat rahastot 1.1.	4 017 366	4 019 037		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-3 863	-1 671		
Puretun tytäryhtiön ed. vuosien oikaisu	-3 562 527			
As Oy Ruodun poistaminen konsernista	-101 837			
Itä-Suomen Päihdehuollon ky purkautumien	-13 296			
Muut omat rahastot 31.12.	335 843	4 017 366		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämät 1.1.	-821 675	1 102 344	-3 401 795	-140 689
Siirto tilikauden yli-/alijäämien tililtä	4 346 540	-1 913 641	3 409 669	-3 261 107
	3 524 865	-811 297		
PSSHP jäsenosuus%-muutos Islab:ssa		-320		
Vaalijalan ky v.2019 tilinpäätöksen muutos		-10 116		
Itä-Suomen Päihdehuollon ky v.2019 tilinp.muutos		58		
Puretun tytäryhtiön ed. vuosien oikaisu	1 691 763			
Kiurunportti Oy omistuksen eliminointi	-17 282			
Itä-Suomen Päihdehuollon ky purkautuminen	23 819			
P-S Liitto omistuksen muutos	9 591			
P-S Liitto jäsenkuntaosuuden lisäys	474			
Kiurukulman v.2020 tilinpäätöksen korjaus	7 415			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 240 646	-821 675	7 873	-3 401 795
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 061 108	4 346 540	765 359	3 409 669
Oma pääoma yhteensä	38 214 965	37 119 599	30 285 054	29 519 695

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksellisuuserät		
	2021	2020
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	7 873	-3 401 795
Tilikauden ylijäämä	765 359	3 409 669
Kertynyt poistoero 31.12.	323 124	28 608
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.		300 000
Kertynyt ali-/ylijäämä ja tuloksellisuuserät yhteensä	1 096 356	336 482

Liitetieto 26

Erittely poistoerosta		
	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	323 124	28 608
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0	0
Poistoero yhteensä	323 124	28 608

Taseen vastattavaa: poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Liitetieto 27

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua:

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 895 590	6 797 131
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 895 590	6 797 131

Taseen vastattavaa: pitkäaikainen vieras pääoma.

Liitetieto 29

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä:

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Kiinteistön purkamisen / alaskirjauksen varaus	53 464	53 464		
Vahingonkorvausvaraus		9 665		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	621 424	659 522		
Vuokratilan ennallistaminen	10 805			
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				264 096
Muut pakolliset varaukset yhteensä	685 692	722 652	0	264 096

Taseen vastattavaa: pakolliset varaukset.

Liitetieto 30

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille:

Vieras pääoma	2021		2020	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		2 635		3 884
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		2 635		3 884
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		10 734		386 243
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		10 734		386 243
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		38 128		25 096
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		38 128		25 096
Vieras pääoma yhteensä		51 497		415 224

Taseen vastattavaa: vieras pääoma.

Liitetieto 32

Erittely Muut velat – erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin:

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Maankäyttösopimus	20 927	73 010		
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	20 927	73 010		
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	812 877	828 729	659 022	535 571
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 416 804	4 376 624	1 479 277	1 487 320
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	448 286	437 129		
Palkkaperusteiset maksut	368 934	336 194	349 336	324 669
Eläkemenoperusteiset maksut	121 755	109 988	121 755	109 988
Korkojaksotukset	102 520	88 285	61 345	56 061
Hankkeet	109 132	114 661		
Laskutusten palautukset jäsenkunnille	344 522			
Maankäyttösopimus	231 995			
Muut menojäämät	668 506	780 630	19 267	8 453
Lyhyt aikaiset siirtovelat yhteensä	7 625 331	7 072 241	2 690 003	2 522 062

Taseen vastattavaa: vieras pääoma: lyhytaikaiset muut velat.

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Pitkäaikaiset siirtovelat			
Maankäyttösopimus	20 927	73 010		
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	20 927	73 010		
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	812 877	828 729	659 022	535 571
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 416 804	4 376 624	1 479 277	1 487 320
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	448 286	437 129		
Palkkaperusteiset maksut	368 934	336 194	349 336	324 669
Eläkemenoperusteiset maksut	121 755	109 988	121 755	109 988
Korkojaksotukset	102 520	88 285	61 345	56 061
Hankkeet	109 132	114 661		
Laskutusten palautukset jäsenkunnille	344 522			
Maankäyttösopimus	231 995			
Muut menojäämät	668 506	780 630	19 267	8 453
Lyhyt aikaiset siirtovelat yhteensä	7 625 331	7 072 241	2 690 003	2 522 062

Taseen vastattavaa: vieras pääoma: lyhytaikaiset siirtovelat.

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 34

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 000	107 666	
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	100 000	597 000		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä				

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		15 000	
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo		233 930		
Lainat julkisyhteisöiltä	13 951	27 451		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	64 729	95 487		
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä				

Liitetieto 38

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut:

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma.

Vuokravastuut (ilman arvonnalisäveroa)	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut				
Toimitilojen vuokravastuut	5 432 016	6 440 299	3 223 276	3 647 351
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	717 013	556 297	223 252	204 286
Maa-alueiden vuokravastuut	300 755	311 093	155 286	180 828
Muut vuokravastuut	12 380	9 523		
Vuokravastuut yhteensä	6 462 164	7 317 211	3 601 814	4 032 465
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 044 598	985 658	621 706	610 601
-sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	594 665	594 665	594 665	594 665
-siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0	0	0	0

Liitetieto 40

Kaupungin antamat vastuusitoumukset:

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset tytäryhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			15 322 000	22 427 000
Jäljellä oleva pääoma			7 777 018	12 079 341
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 388 700	1 388 700	1 388 700	1 388 700
Jäljellä oleva pääoma	710 189	789 564	710 189	789 564
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	40 000	40 000	40 000	40 000
Jäljellä oleva pääoma	5 000	10 000	5 000	10 000

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2021	2020
	Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	55 529 503
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	36 375	33 243

Liitetieto 41

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Järjestelyjen tarkoitus				
Pohjois-Savon pelastuslaitokselle on saapunut varallaolovaatimuksia Korkeimman oikeuden (KKO:2015:48) ratkaisuun perustuen. Vaatimuksissa on vaadittu varallaolo luettavaksi työajaksi. Kokonaisvaatimussumma on arvioitu olevan noin 30.000.000 euroa. Vastuu on siirtymässä Pohjois-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023				
Arvonlisäveron palautusvastuu*				

*Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kaupungilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2008 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonnalisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustoista.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Koronvaihtosopimuksella 67397 suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 18.3.2021				
- Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä		2 000 000		2 000 000
- Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		-13 376		-13 376
Koronvaihtosopimuksella 67447 suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 24.5.2021				
- Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä		2 000 000		
- Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		-26 721		
Koronvaihtosopimukset 32046 ja 32050 joilla suojataan yksittäistä lainaa. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimukset erääntyvät 18.4.2023 ja 15.5.2023				
- Lainapääomaa vastaavat nimellisarvot yhteensä	172 181	244 310		
- Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 349	-8 583		

Kuntayhtymien koronvaihtosopimuksia ja korkosuojauksia ei ole huomioitu.

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12. palvelukeskuksittain (pl. työllistetyt)		
	2021	2020
Yleispalvelukeskus (ml. ruokahuolto)	58	54
Projektit		
Opetus- ja sivistyspalvelukeskus (ml. varhaiskasvatus)	269	261
Tekninen palvelukeskus	49	50
Yhteensä	376	365

Liitetieto 43

Henkilöstökulut		
	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	15 231 728	14 691 782
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	173 921	189 642
Henkilöstökulut yhteensä	15 405 649	14 881 424

Liitetieto 44

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2021	2020
	Keskusta	5 508
Kokoomus	3 116	2 636
Ylä-Savon Kristillisdemokraatit	222	206
Vasemmistoliitto	2 962	2 815
Perussuomalaiset ry	417	264
Liike Nyt Kiuruvesi	423	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	12 648	11 969

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot	2021	2020
	KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy	
Tilintarkastuspalkkiot (lakisääteinen tilintarkastus)	10 120	10 872
Tilintarkastajan lausunnot	2 950	
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot	8 038	10 601
Palkkiot yhteensä	21 108	21 473

Tilintarkastusyhteisön palkkiot esitetään tilinpäätöksessä ja liitetiedoissa suoriteperusteisesti siten, että ne sisältävät palkkiot kussakin tilinpäätöksessä esitetyn tilikauden 1.1.–31.12. aikana tapahtuneista työsuoritteista.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta 10.6.2015 perustettu Asunto Oy Kiuruveden Pakastiainen, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Asunto Oy Kiuruveden Ruodun tilinpäätös myöhästyi ja sitä ei voitu yhdistellä konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän omistama Ylä-Savon Sairaanhoidon tukisäätiö on jätetty yhdistelemättä vähäisen merkityksen vuoksi.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on tehnyt konsernitilinpäätöksen, johon on yhdistelty kuntayhtymän 100 % omistama 14.9.2015 perustettu EduSavo Oy.

Savon koulutuskuntayhtymä on tehnyt konsernitilinpäätöksen, johon on yhdistelty kuntayhtymän 100 % omistama 8.12.2016 perustettu Savon Koulutus Oy.

Yllä mainittujen kuntayhtymien konsernitilinpäätökset on yhdistelty kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Olellaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä eliminoitavia sisäisiä katteita ei ole.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa. Kaupungin osakkuusyhtiöiden taseissa ei ole vapaaehtoisia varauksia eikä poistoeroja.

Pakollinen varaus ja arvonalennukset sekä ylijäämän palautus

Vaalijalan kuntayhtymän ylijäämän palautus on peruutettu kokonaan tuloslaskeman muista rahoitustuotoista.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Valtionosuudet

Koulutuskuntayhtymien valtionosuudet, ammattikoulutuksen yksikköhintarahoitus, esitetään konsernin valtionosuudet rivillä tuloslaskelmassa. Kuntayhtymien omassa tuloslaskelmassa valtionosuudet sisältyvät toimintatuottoihin.

Vaalijalan kuntayhtymän opetustoimen valtionosuus on siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi. Suunnitelmapoistojen oikaisu on tehty ennen kuin vähemmistöosuus on erotettu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Konsernin ja osakkuusyhteisöjen välisiä eliminoitavia sisäisiä katteita ei ole.

Tilikaudet

Konserniin kuuluvien yhteisöjen tilikausi oli 1.1. -31.12.2021.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy purkautui 31.12.2021 klo 23.59 sopimuksella varojen ja velkojen siirtymisestä (valt. 15.12.2021 § 76) ja vuoden 2021 tilinpäätöstä ei yhdistely konserniin.

Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymän viimeinen tilinpäätös tehtiin päivämäärällä 31.8.2021. Kuntayhtymää ei enää yhdistelty konserniin.

Pohjois-Savon liitto-maakuntayhtymän omistusosuus muuttui 2,5 % (aikaisemmin 3,4 %).

Asunto Oy Kiuruveden Ruodun tilinpäätös myöhästyi ja sitä ei voitu yhdistellä konsernitilinpäätökseen.